

Analiza zasad współpracy w przedmiocie dostępu przedsiębiorców telekomunikacyjnych do nieruchomości Lasów Państwowych

itBlegal
BAZAŃSKI GRABIEC KANCELARIA
Radców Prawnych Spółka Partnerska

Katowice, 09 listopada 2018

© itBlegal

Spis treści

I. Wstęp – cele, podstawy przygotowania i założenia raportu. 4

II. Struktura Lasów Państwowych. 6

III. Stan prawny w zakresie udostępniania nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne. 6

1. Podstawy prawne udostępniania nieruchomości Lasów Państwowych przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. 6
2. Obowiązek udostępnienia nieruchomości Lasów Państwowych przez Nadleśnictwa.... 7
3. Procedura udostępnienia nieruchomości przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu. 8
4. Obowiązki informacyjne RDLP oraz Nadleśnictw. 9
   A. Obowiązki związane z przekazaniem warunków udostępnienia nieruchomości RDLP oraz ich publikacją na stronie internetowej. 9
   B. Obowiązki informacyjne RDLP oraz Nadleśnictw względem Prezesa UKE. 9

IV. Dane statystyczne - dane dotyczące udostępniania nieruchomości pozyskane od Lasów Państwowych (RDLP oraz Nadleśnictw)..... 10

1. Sposób pozyskania danych. 10
2. Zakres pytań skierowanych w trybie dostępu do informacji publicznej. 11
   A. Pytania skierowane do RDLP. 11
   B. Pytania skierowane do Nadleśnictw. 11
   C. Pytania skierowane do Prezesa UKE. 12
3. Analiza uzyskanych odpowiedzi. 13
   A. Dane uzyskane od RDLP w trybie dostępu do informacji publicznej. 13
      a. Informacje wstępne. 13
      b. Analiza informacji uzyskanych przez RDLP w Radomiu oraz Zielonej Górze. 15
      c. Analiza odpowiedzi uzyskanej od RDLP w Gdańsku. 18
   B. Analiza warunków określonych przez Nadleśniczych, udostępnionych na stronach internetowych RDLP. 19
      a. Informacje na temat formy udostępnienia warunków oraz sposobu ich formułowania 19

b. Określenie warunków finansowych na podstawie warunków ramowych oraz projektów umów. ... 22

C. Dane pozyskane od Nadleśniczych w trybie dostępu do informacji publicznej. ... 24

a. Informacje wstępne. ... 24

b. Informacje dotyczące warunków finansowych, na jakich udostępniane są nieruchomości Lasów Państwowych przez Nadleśnictwa. ... 25

Wysokość stosowanych opłat. ... 26

Podstawa i sposób wyliczenia opłat. ... 26

Charakter opłat. ... 30

Sposób uiszczania opłat. ... 32

c. Przyczyny zróżnicowania uiszczanych opłat. ... 32

d. Informacje dotyczące prawa wewnętrznego obowiązującego w Nadleśnictwie. ... 33

e. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni uiszczający opłaty na rzecz Nadleśnictw. ... 35

f. Wysokość opłat uiszczanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. ... 36

V. Dane statystyczne – badania ankietowe wśród przedsiębiorców telekomunikacyjnych. ... 41

1. Sposób pozyskania danych. ... 41

2. Zakres pytań. ... 43

3. Analiza uzyskanych odpowiedzi. ... 44

A. Wstęp. ... 44

B. Przedsiębiorcy korzystający z nieruchomości Lasów Państwowych. ... 44

Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego: ... 49

C. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni niekorzystający z nieruchomości Lasów Państwowych. ... 49

Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego: ... 52

D. Pytania skierowane do wszystkich respondentów. 52

Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego: 58

VI. Bariery w dostępie do nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne. 59

1. Bariery ekonomiczne. 59

2. Pozostałe bariery. 60

VII. Intensywność i stopień wykorzystania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych nieruchomości Lasów Państwowych. 61

VIII. Wnioski. 62

Wnioski płynące z odpowiedzi uzyskanych od RDLP, Nadleśnictw oraz wyników ankiety. 62

A. Brak realizacji celów, dla których wprowadzono regulację z art. 39b UL. 62

B. Zakres informacji udostępnionych na stronach internetowych RDLP. 62

C. Sposób udostępnienia warunków na stronach internetowych RDLP. 62

D. Brak zrozumienia istoty regulacji zawartych w Megaustawie. 63

E. Brak jednoznacznego określenia warunków finansowych przez Nadleśnictwa oraz zbyt wysokie opłaty za udostępnienie nieruchomości. 64

F. Posługiwanie się wzorcami umownymi. 64

G. Zbyt długi proces zawierania umów. 65

H. Obowiązek uzyskiwania zgody od RDLP. Narzucanie nieadekwatnych stref ochronny dla kabla. 65

I. Podsumowanie. 65

IX. Rekomendacje. 66

1. Rekomendacje dotyczące zmiany stanu faktycznego. 66

A. Rekomendacje kierowane do RDLP w zakresie realizacji kompetencji nadzorczych. 66

B. Rekomendacje kierowane do RDLP w zakresie zwolnienia Nadleśnictwa z obowiązku uzyskiwania zgody na udostępnienie nieruchomości w trybie art. 33 Megaustawy. 67

C. Rekomendacje kierowane do Nadleśniczych – zmiana sposobu udostępniania określonych Warunków związanych z zapewnieniem dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy. ... 67

D. Rekomendacje kierowane do Prezesa UKE– realizacja przez Prezesa UKE uprawnień przysługujących na podstawie art. 35a Megaustawy. ... 70

2. Rekomendacje dotyczące zmiany stanu prawnego. ... 71

A. Wprowadzenie regulacji dotyczących wysokości opłat za uzyskanie dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy. ... 71

B. Obowiązek publikacji zarządzeń lub decyzji Nadleśniczego lub Generalnego Dyrektora LP. ... 76

C. Nowelizacja art. 39b UL. ... 76

X. Zastrzeżenia. ... 79

XI. Wykaz skrótów ... 80

XII. Wykaz załączników ... 81

Załącznik nr 1 – wykaz Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych ... 82

Załącznik nr 2 – wykaz Nadleśnictw ... 83

Załącznik nr 3 – wykaz stron internetowych RDLP, na których opublikowano warunki udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, przekazane przez Nadleśniczych ... 90

Załącznik nr 4 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do RDLP ... 92

Załącznik nr 5 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do każdego Nadleśniczego ... 94

Załącznik nr 6 – wzór wniosku o uzupełnienie odpowiedzi udzielonej na pytanie nr 1, skierowanego do Nadleśniczego ... 96

Załącznik nr 7 – wniosek o udzielenie informacji publicznej, skierowany do Prezesa UKE.. 97

Załącznik nr 8 – wzór kwestionariusza ankiety skierowanej do przedsiębiorców telekomunikacyjnych ... 99

I. Wstęp – cele, podstawy przygotowania i założenia raportu.

Od dłuższego czasu członkowie KIKE zgłaszają problemy i opisują bariery związane z dostępem do nieruchomości Lasów Państwowych. Odpowiedzią na głosy członków Izby, a także pozostałych, niezrzeszonych w KIKE przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jest inicjatywa KIKE i itB Legal, polegająca na zbadaniu stanu prawnego i faktycznego w zakresie udostępnienia nieruchomości Lasów Państwowych na cele związane z instalacją i eksploatacją infrastruktury telekomunikacyjnej.

Z uwagi na brak podobnych opracowań i badań, niniejszy raport jest sposobem na wypełnienie tej luki, a jednocześnie próbą zdefiniowania praktyk i opisania problemów, występujących zarówno na etapie wnioskowania o udostępnienie nieruchomości Lasów Państwowych jak i na etapie realizacji dostępu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Raport podzielony jest na sześć części. Pierwsza i druga zostały poświęcone omówieniu struktury Lasów Państwowych oraz przepisów regulujących udostępnianie nieruchomości leśnych przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Trzecia część analizy zawiera opracowanie danych statystycznych, pozyskanych przez KIKE w trybie dostępu do informacji publicznej od RDLP oraz poszczególnych Nadleśnictw. Z kolei opracowanie danych statystycznych, pozyskanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych zawiera część piąta opracowania. Z punktu widzenia celu sporządzenia raportu, najistotniejsze wydają się dwie ostatnie, merytoryczne części opracowania, tj. rozdziały z wnioskami i rekomendacjami. Zaproponowane tam rozwiązania zidentyfikowanych problemów, mają doprowadzić do zmian w sferze faktycznej jak i prawnej, co ma przełożyć się na usprawnienie współpracy dysponentów nieruchomości leśnych z branżą telekomunikacyjną.

Raport powstał w oparciu o dane uzyskane przez KIKE w trybie dostępu do informacji publicznej od wszystkich Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych i Nadleśnictw w kraju oraz w oparciu o wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dopiero zestawienie tych dwóch kategorii danych, pozyskanych zarówno od udostępniających jak i korzystających, pozwala na przyjęcie obiektywnych wniosków dotyczących stanu udostępniania nieruchomości leśnych na cele telekomunikacyjne.

Z tych też powodów KIKE oraz autorzy raportu czują się upoważnieni, aby zaprezentować swoje stanowisko oraz wnioski, w tym odnoszące się do możliwych zmian obowiązującego stanu prawnego.

Wszelkie dane, zawarte w poniższym raporcie, zostały uzyskane przez KIKE, a następnie przekazane twórcom raportu w celu jego sporządzenia. Zaznaczamy, że inicjatywa zbadania sytuacji związanej z udostępnianiem nieruchomości przez Lasy Państwowe, jak i cel, który przyświecał stworzeniu raportu, mają swoje oparcie w interesie publicznym. Niniejszy raport

ma przyczynić się do poprawy świadomości prawnej Lasów Państwowych i podmiotów, które je reprezentują, pozwolić na sformułowanie rekomendacji w zakresie zmian stanu faktycznego jak i prawnego, a tym samym zapewnić przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwość szerszego korzystania z uprawnień wynikających z regulacji Megaustawy. Ostatni z wymienionych skutków będzie miał także wpływ na należyte zrealizowanie programu POPC, a tym samym pozwoli na stworzenie tzw. cyfrowego społeczeństwa i eliminacji białych plam na cyfrowej mapie Polski.

Przedmiotowa analiza została sporządzona według stanu prawnego na dzień 27 października 2018 r.

II. Struktura Lasów Państwowych.

Strukturę Lasów Państwowych reguluje ustawa o lasach oraz Statut nadany zarządzeniem przez Ministra Właściwego do Spraw Środowiska w 1994 r.

Zgodnie z przywołaną ustawą, lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, nazywane w dalszej części raportu Lasami Państwowymi (LP).

Generalny Dyrektor Lasów Państwowych jest najwyższym organem Lasów Państwowych, powoływanym przez Ministra Właściwego do Spraw Środowiska. Jednostką centralną Lasów Państwowych jest Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, zaś organem doradczym Dyrektora Generalnego jest Kolegium Lasów Państwowych.

Lasom Państwowym podlega 17 Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, wskazanych w załączniku nr 1.

Do zadań Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych należy przede wszystkim koordynacja działań na swoim terytorium oraz nadzór nad podległymi jednostkami – Nadleśnictwami, na czele których stoi Nadleśniczy. Obecnie w Polsce istnieje 431 Nadleśnictw, wskazanych w załączniku nr 2.

III. Stan prawny w zakresie udostępniania nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne.

1. Podstawy prawne udostępniania nieruchomości Lasów Państwowych przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.

Stosownie do treści art. 39b UL w zw. z art. 33 Megaustawy Lasy Państwowe mają obowiązek udostępniać nieruchomości przedsiębiorcom telekomunikacyjnym w celu umieszczenia na nich obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej w celach niezwiązanych z zapewnieniem telekomunikacji w budynku. Oznacza to, że w ustawie

o lasach podkreślono ważność regulacji związanej z obowiązkiem zawarcia umowy przez podmiot zarządzający nieruchomościami pozostającymi w zasobach Lasów Państwowych, jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpi ze stosownym wnioskiem, a samo korzystanie będzie miało ściśle określony cel.

W praktyce Lasy Państwowe udostępniają przedsiębiorcom telekomunikacyjnym nieruchomości nie tylko na podstawie umowy zawartej w oparciu o art. 33 Megaustawy, ale również na podstawie umowy służebności przesyłu bądź też umowy najmu lub dzierżawy. Niniejsze opracowanie dotyczy jednak jedynie praktyk związanych z udostępnianiem nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, w związku z czym udostępnienie nieruchomości na podstawie innych tytułów prawnych nie będzie podlegało szczegółowej analizie.

2. Obowiązek udostępnienia nieruchomości Lasów Państwowych przez Nadleśnictwa.

W celu zapewnienia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu do nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych Ustawodawca, przy okazji nowelizacji Megaustawy oraz PT[1] w 2016 r., wprowadził do UL nowy przepis - art. 39b. Przepisem tym nałożono na Nadleśniczego obowiązki związane z określeniem warunków dostępu do nieruchomości, znajdujących się w zasobach zarządzanego przez niego Nadleśnictwa.

Udostępnienie nieruchomości na podstawie przywołanego przepisu, ma nastąpić na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku znajdującym się na nieruchomości (tzw. dostęp tranzytowy), tj. na potrzeby umieszczenia obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Określenie warunków udostępnienia nieruchomości przez Nadleśniczego powinno nastąpić z „uwzględnieniem zasad gospodarki leśnej". Przepis nie określa jednak innych wytycznych, jakimi ma się kierować Nadleśniczy przy określaniu owych warunków, niemniej jednak powinny być one niedyskryminujące i jednolite dla wszystkich wnioskujących o dostęp przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nadleśniczy ma również obowiązek określić warunki, według których udostępnia nieruchomości i budynki na podstawie art. 30 Megaustawy, tj. na cele związane z zapewnieniem telekomunikacji w położonym na nieruchomości budynku. Przypadek ten wykracza jednak poza analizę dokonywaną w niniejszym raporcie i nie będzie szerzej opisywany.

[1] Ustawa z dnia 9 czerwca 2016 r. *o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2016 r. poz. 903). Wspomniany przepis wszedł w życie w dniu 1 lipca 2016 roku, zaś warunki udostępnienia nieruchomości miały zostać przekazane właściwej RDLP pierwszy raz po dniu 1 października 2016 roku.

3. Procedura udostępnienia nieruchomości przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu.

Udostępnienie nieruchomości następuje na podstawie pisemnej umowy zawieranej pomiędzy Nadleśnictwem (a ściślej mówiąc: Nadleśniczym) a przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Umowa ma charakter odpłatny, choć strony mogą postanowić o jej nieodpłatnym charakterze. Umowa powinna być zawierana w trybie negocjacyjnym, tj. winna stanowić wyraz woli obu stron.

Na podstawie zawartej umowy przedsiębiorca telekomunikacyjny uzyskuje dostęp do nieruchomości, a tym samym możliwość umieszczenia obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności instalowania urządzeń telekomunikacyjnych, przeprowadzania linii kablowych pod nieruchomością, na niej lub nad nią, umieszczania tabliczek informacyjnych o urządzeniach, a także prawo do ich późniejszej eksploatacji i konserwacji, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości, w szczególności nie prowadzi do istotnego zmniejszenia jej wartości.

Umowa powinna zostać podpisana w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku o jej zawarcie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. W przypadku braku zawarcia umowy w powyższym terminie przedsiębiorca telekomunikacyjny może zwrócić się do starosty z wnioskiem o wydanie decyzji, w której organ ten ograniczy Lasom Państwowym sposób korzystania z nieruchomości, poprzez udzielenie zezwolenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na umieszczenie na nieruchomości Lasów Państwowych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Starosta może wydać również zezwolenie na wykonanie czynności związanych z konserwacją lub remontem umieszczonych obiektów lub urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 39 i 39a UL, Nadleśniczy może, za zgodą Dyrektora RDLP, której podlega, wydzierżawić lasy[2] lub obciążyć grunty znajdujące się w zarządzie Lasów Państwowych służebnością przesyłu (jedynie za wynagrodzeniem). Oznacza to, że Nadleśniczy nie może podejmować decyzji w tym zakresie samodzielnie – każdorazowo na dokonanie czynności, której skutkiem będzie wydzierżawienie lasu lub obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu, niezbędne będzie uzyskanie zgody Dyrektora RDLP, której Nadleśniczy podlega.

[2]Zgodnie z przywołanym przepisem, w tym miejscu przez „lasy" należy rozumieć jedynie grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub przejściowo jej pozbawiony, przeznaczony do produkcji leśnej lub grunt związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywany na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Obowiązek uzyskania zgody Dyrektora RDLP nie ma jednak zastosowania w przypadku udostępniania nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy. Decyduje o tym nie tylko kolejność, w jakiej ustanowiono regulację (art. 39b UL jest uregulowany dalej aniżeli art. 39 i 39a UL), ale również fakt, iż za każdym razem, gdy do dokonania czynności przez Nadleśniczego wymagana jest zgoda Dyrektora RDLP, fakt ten został wyraźnie zaznaczony w przepisie. Ani w art. 39b UL, ani w regulacji zawartej w Megaustawie takiego wyjątku nie zastrzeżono. Podkreślamy, iż w ustawie o lasach nie różnicowano obowiązku uzyskania zgody na dokonanie czynności prawnej przez Nadleśniczego od tego, jakiej długości bądź szerokości pas gruntu jest udostępniany.

4. Obowiązki informacyjne RDLP oraz Nadleśnictw.

A. Obowiązki związane z przekazaniem warunków udostępnienia nieruchomości RDLP oraz ich publikacją na stronie internetowej.

Warunki udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Ustawy, określone przez Nadleśniczego powinny być przekazane właściwej RDLP (tej, której dane Nadleśnictwo podlega terytorialnie), która następnie, w terminie 7 dni ma obowiązek ich opublikowania na swojej stronie internetowej w formie zestawienia.

RDLP nie ma obowiązku sprawdzenia informacji, jakie przekazują jej poszczególne Nadleśnictwa, ma jedynie obowiązek ich upublicznienia w sposób opisany w ustawie o lasach. Z treści przepisu art. 39b ust. 2 UL należy wysnuć wniosek, że RDLP ma również obowiązek uaktualniać informacje za każdym razem, gdy Nadleśniczy przekaże jej zaktualizowane warunki udostępnienia nieruchomości na cele telekomunikacyjne.

Celem wprowadzenia powyższej regulacji, obejmującej zasady udostępniania nieruchomości leśnych przez wszystkie podległe terytorialnie Nadleśnictwa, było umożliwienie stworzenia przez każdą RDLP bazy danych, z której następnie mógłby korzystać każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny zainteresowany umieszczeniem infrastruktury telekomunikacyjnej na obszarze konkretnej nieruchomości.

B. Obowiązki informacyjne RDLP oraz Nadleśnictw względem Prezesa UKE.

RDLP ma obowiązek, w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia warunków przekazanych przez Nadleśniczych na swojej stronie internetowej, przekazania Prezesowi UKE informacji o adresie strony internetowej. Informacja ta zostaje następnie udostępniona w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, do którego mają mieć dostęp przedsiębiorcy telekomunikacyjni.

Natomiast zgodnie z art. 35a ust. 1 Megaustawy Nadleśniczy ma obowiązek na każde wezwanie Prezesa UKE przedstawić mu warunki, na jakich udostępnia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, tj. na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji

w budynku znajdującym się na nieruchomości. Po przedstawieniu takiej informacji Prezes UKE może w drodze decyzji określić warunki zapewnienia dostępu do nieruchomości, w celu umieszczenia urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym wysokość opłat. W przypadku wydania takiej decyzji, Nadleśniczy ma obowiązek zapewnienia dostępu do nieruchomości na warunkach nie gorszych niż te określone w decyzji Prezesa UKE.

IV. Dane statystyczne - dane dotyczące udostępniania nieruchomości pozyskane od Lasów Państwowych (RDLP oraz Nadleśnictw).

1. Sposób pozyskania danych.

W celu uzyskania danych dotyczących warunków udostępniania nieruchomości, jakie Nadleśniczy mają obowiązek określić na podstawie art. 39b UL, w pierwszej kolejności wystosowano wnioski o udostępnienie informacji publicznej do RDLP. Sposób ten wydawał się KIKE najlepszy, ponieważ RDLP mają obowiązek gromadzić i publikować informacje przekazane im przez podległych terytorialnie Nadleśniczych, tak jak to opisano poniżej. Informacje uzyskane od RDLP, w założeniu twórców raportu, miały na celu ograniczyć ilość wniosków mających być w późniejszym czasie wystosowanych do poszczególnych Nadleśnictw. W dalszej części analizy opisano jednak, że uzyskane od RDLP informacje nie spełniły oczekiwań KIKE.

Uzyskanie danych w trybie dostępu informacji publicznej miało tę zaletę, iż zasadniczo podmioty obowiązane do udostępnienia takiej informacji mają obowiązek odpowiedzieć na wniosek w ciągu 14 dni od jego otrzymania. Wnioski składano w sposób elektroniczny (za pośrednictwem specjalnie utworzonej skrzynki e-mailowej o adresie: informacja.publiczna@kike.pl).

Dane uzyskane od RDLP poddano szczegółowej analizie i wysnuto z nich wnioski przedstawione w dalszej części raportu. To właśnie na podstawie tych danych możliwe było zidentyfikowanie najważniejszych problemów związanych z dostępem do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy.

Informacje uzyskane od RDLP okazały się jednak niewystarczające dla celów, dla których wystąpiono z wnioskami o udostępnienie informacji publicznej. Konieczne okazało się wystąpienie z wnioskami również do wszystkich Nadleśnictw w Polsce, a ściślej mówiąc – do 431 podmiotów zarządzających nieruchomościami Lasów Państwowych, tj. Nadleśniczych. Był to drugi etap pozyskiwania informacji dotyczących warunków dostępu tranzytowego do nieruchomości Lasów Państwowych.

Celem wniosków o udostępnienie informacji publicznej było w szczególności uzyskanie informacji na temat warunków finansowych, na jakich nieruchomości udostępniane są przedsiębiorcom telekomunikacyjnym na podstawie art. 33 Megaustawy, gdyż to właśnie ten

problem, jeszcze przed przeprowadzeniem badań, został zidentyfikowany jako stanowiący podstawową barierę przy uzyskiwaniu dostępu do nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych.

Wszystkie RDPL odpowiedziały na wniosek w ustawowym, 14- dniowym terminie.

Na ostatnim etapie gromadzenia danych, będących podstawą do przygotowania analizy, KIKE wystosowało wniosek o udostępnienie informacji publicznej do Prezesa UKE, by ten wskazał, czy korzystał z uprawnień wynikających z art. 35a Megaustawy, tj. możliwości wezwania Nadleśniczych do przedstawienia warunków udostępnienia nieruchomości przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.

2. Zakres pytań skierowanych w trybie dostępu do informacji publicznej.

A. Pytania skierowane do RDLP.

Proces zbierania danych od RDLP rozpoczął się w dniu 22 maja 2018 r., a zakończył w dniu 5 czerwca 2018 r.

Wnioski o udostępnienie informacji publicznej zawierały dwa zasadnicze pytania.

Pierwsze pytanie dotyczyło warunków finansowych, na jakich Nadleśniczy poszczególnych Nadleśnictw udostępniają przedsiębiorcom telekomunikacyjnym nieruchomość na podstawie art. 33 Megaustawy, w tym wskazania wysokości opłat, podstaw oraz sposobu ich wyliczenia, a także sposobu ich uiszczania, stosowanych wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W każdym wniosku wskazano te Nadleśnictwa, które podlegają nadzorowi danej RDLP, aby nie było żadnych wątpliwości co do tego, jaki jest zakres żądanych danych.

Drugie pytanie skierowane do RDLP dotyczyło przekazania informacji na temat tych Nadleśnictw, które mimo ustawowego obowiązku nie określiły i nie przekazały RDLP warunków, na jakich udostępniają nieruchomości przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.

Wzór wniosku stanowi załącznik nr 4 raportu.

B. Pytania skierowane do Nadleśnictw.

Proces zbierania danych od Nadleśnictw rozpoczął się w dniu 18 czerwca 2018 r., a zakończył w dniu 10 października 2018 r. (w tym dniu wpłynęło ostatnie zapytanie dotyczące e-maila z wnioskiem o uzupełnienie informacji).

Wnioski o udostępnienie informacji publicznej skierowane do Nadleśnictw zawierały więcej pytań niż te skierowane do RDLP i były bardziej szczegółowe. Przy sposobie formułowania pytań pomocne okazało się doświadczenie nabyte przy procedowaniu wniosków o udostępnienie informacji publicznej skierowanych do poszczególnych RDLP.

Ostatecznie do każdego Nadleśnictwa w kraju (431 podmiotów) skierowano prośbę o udostępnienie informacji dotyczących:

1) warunków finansowych, na jakich dany Nadleśniczy udostępnia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym nieruchomość na podstawie art. 33 Megaustawy na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku położonym na nieruchomości, w tym wskazania wysokości opłat, podstaw oraz sposobu ich wyliczenia, a także sposobu ich uiszczania, stosowanych wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych – Nadleśniczy mieli również wskazać, czy pobrana opłata ma charakter jednorazowy czy okresowy,
2) przyczyn zróżnicowania stawek stosowanych wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych, o ile takie zróżnicowanie występowało,
3) wskazania, czy Nadleśniczy wydał decyzję lub zarządzenie dotyczące stawek, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej – wniesiono o udostępnienie tegoż dokumentu,
4) przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którym udostępnione zostały nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy,
5) wysokości opłat uiszczanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w latach 2017-2018 (przez każdego przedsiębiorcę z osobna).

Dwa ostatnie pytania miały na celu zbadanie, czy i w jakim stopniu przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystają z możliwości zbudowania infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach należących do Lasów Państwowych. Pytania te miały również na celu przeanalizowanie, czy z powyższej możliwości korzystają tylko tzw. makro przedsiębiorcy czy również mali i średni przedsiębiorcy telekomunikacyjni – tacy, jak członkowie KIKE.

Z uwagi na to, że pytanie nr 1 było dość rozbudowane, na późniejszym etapie konieczne okazało się wystąpienie do części Nadleśnictw z wnioskiem uzupełniającym, dotyczącym doprecyzowania udzielonych odpowiedzi.

Wzór wniosku oraz wniosku uzupełniającego, stanowi załącznik nr 5 i 6 raportu.

C. Pytania skierowane do Prezesa UKE.

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej został skierowany do Prezesa UKE już na końcowym etapie zbierania informacji niezbędnych do sporządzenia niniejszego raportu, tj. w dniu 14 września 2018 r. Zapytanie miało na celu zbadanie, czy Prezes UKE korzysta z ustawowej możliwości wezwania Nadleśniczych do przekazania informacji na temat warunków, na jakich udostępniane są znajdujące się w ich zarządzie nieruchomości Lasów Państwowych na podstawie art. 33 Megaustawy.

Prezesowi UKE zadane zostały następujące pytania:

1) czy Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wystosowywał do Nadleśniczych Lasów Państwowych, stosownie do treści art. 35a ust. 1 Megaustawy, wnioski dotyczące przedstawienia informacji w sprawie warunków umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy.

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, Prezes UKE miał również wskazać:

2) do ilu Nadleśniczych Prezes UKE wystosował wnioski, o których mowa w punkcie 1,
3) ilu Nadleśniczych nie przedstawiło terminowo Prezesowi UKE informacji, o których mowa powyżej,
4) ile decyzji określających warunki umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń wydał Prezes UKE, wraz ze wskazaniem dat, w jakich dokonano wezwań lub wydano decyzje, o których mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy.
5) nazwy Nadleśnictw podległych Nadleśniczym Lasów Państwowych, wobec których skierowano wezwania bądź wydano decyzje, o których mowa powyżej, jak również tych, którzy nie udzielili informacji Prezesowi UKE w terminie.

Uzyskana odpowiedź była szczególnie pomocna przy określaniu rekomendacji sformułowanych w niniejszym raporcie.

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej skierowany do Prezesa UKE stanowi załącznik nr 7 raportu.

3. Analiza uzyskanych odpowiedzi.

A. Dane uzyskane od RDLP w trybie dostępu do informacji publicznej.

a. Informacje wstępne.

Większość odpowiedzi uzyskanych od RDLP sprowadzała się do podania adresu strony internetowej, pod którym zamieszczono (opublikowano) warunki dostępu do nieruchomości, określone przez poszczególnych Nadleśniczych. Adresy stron www, na których udostępniono informacje przekazane przez Nadleśnictwa, zostały określone w załączniku nr 3.

Lakonicznie wskazywano, że wszystkie Nadleśnictwa podległe danej RDLP przekazały informacje na temat warunków, na jakich udostępniane są nieruchomości Lasów Państwowych, zgodnie z ciążącym na nich obowiązkiem ustawowym. RDLP w Białymstoku nie podała adresu strony internetowej, na której opublikowano warunki dostępu do nieruchomości, wskazując, iż są one dostępne w BIP.

Warto w tym miejscu wyróżnić trzy RDLP, których odpowiedzi były szersze i zawierały konkretne informacje, tj. RDLP w Radomiu, Zielonej Górze oraz Gdańsku. Odpowiedzi te omówiono szczegółowo poniżej.

Kilka RDLP odniosło się również do kwestii samych warunków finansowych udostępnienia nieruchomości – czyli w istocie tego, czego w głównej mierze dotyczył wniosek.

RDLP w Pile wprost wskazała, że „*informacje dotyczące warunków finansowych zapewnienia przez Nadleśniczych dostępu do nieruchomości może Pani uzyskać w nadzorowanych przez RDLP w Pile Nadleśnictwach, ponieważ danymi dotyczącymi stawek i opłat nie dysponujemy*", a RDLP w Toruniu nakazała w tej sprawie „*kontaktować się bezpośrednio z każdym Nadleśnictwem, gdyż RDLP w Toruniu nie posiada takich informacji*".

RDLP w Poznaniu wskazała, że „*warunki finansowe, w tym wysokość stawek i opłat oraz sposób ich wyliczenia, a także sposób ich uiszczenia, stosowane wobec w/w przedsiębiorców określone zostały przez poszczególne Nadleśnictwa i wprowadzone do stosowania Zarządzeniami lub Decyzjami Nadleśniczego, który ustala wysokość opłat i sposób wyliczenia i zapłaty*", co oznacza, że RDLP w Poznaniu, mimo iż ma świadomość określenia przez podlegających jej Nadleśniczych warunków finansowych, nie domagała się udostępnienia zarządzeń czy też decyzji wydawanych przez Nadleśniczych, by następnie opublikować je na swojej stronie internetowej w formie zbiorczego zestawienia.

Zwracamy ponownie uwagę, że celem wprowadzenia do polskiego porządku prawnego art. 39b UL było umożliwienie stworzenia baz danych (w ilości odpowiadającej liczbie RDLP), które obejmowałaby informacje niezbędne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zainteresowanych uzyskaniem dostępu do nieruchomości leśnych.

Zgodnie z art. 33 ust. 2 Megaustawy, korzystanie z nieruchomości jest odpłatne, chyba że strony postanowiły inaczej. Skoro zasadą jest uiszczanie opłat za korzystanie z nieruchomości, to nie ma wątpliwości co do tego, że **warunki finansowe udostępnienia nieruchomości również powinny zostać określone przez Nadleśniczego razem z pozostałymi warunkami pozacenowymi**. Warto również dodać, że to właśnie ten element umowy o udostępnienie nieruchomości, zawieranej na podstawie art. 33 Megaustawy, jest szczególnie istotny dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przedsiębiorcy ci, przed zawarciem umowy, muszą przede wszystkim ocenić ekonomiczną opłacalność przedsięwzięcia polegającego na zbudowaniu infrastruktury telekomunikacyjnej w danej lokalizacji. Ocena taka zależy od wielu czynników, między innymi kosztów związanych z realizacją samej inwestycji, jej późniejszym utrzymaniem, a także ilością potencjalnych abonentów mogących w przyszłości korzystać z infrastruktury oraz wysokości opłat abonamentowych, które będą oni obowiązani uiszczać.

Należy pamiętać również o tym, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni, oprócz kosztów związanych z budową sieci telekomunikacyjnej oraz jej eksploatacją i ewentualną modernizacją, będą zobowiązani uiszczać również opłaty związane z zawarciem umowy na podstawie art. 33 Megaustawy. Jeżeli opłaty związane z zawarciem umowy okażą się zbyt

wysokie, przedsięwzięcie może okazać się mało dochodowe, a czasem zupełnie nieopłacalne. Zjawisko braku określania i publikowania tych opłat należy ocenić negatywnie także w kontekście realizacji POPC.

b. *Analiza informacji uzyskanych przez RDLP w Radomiu oraz Zielonej Górze.*

RDLP w Radomiu oraz RDLP w Zielonej Górze, oprócz adresu strony internetowej, przekazały również skany zarządzeń Dyrektorów RDLP. RDLP w Radomiu przekazało aż dwa zarządzenia: Zarządzenie nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 11 października 2011 r. *w sprawie udostępnienia gruntów nadleśnictw na cele realizacji podziemnych inwestycji liniowych* (znak: ZZ-2126-308/2011, dalej: Zarządzenie nr 18) oraz Zarządzenie Nr 7 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 14 lutego 2014 r. *w sprawie wprowadzenia do stosowania przez nadleśnictwa podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu „Wytycznych dotyczących zasad wydzierżawiania i wynajmowania gruntów i innych nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych w trybie art. 39 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*" (znak: ZS-2127/2014, dalej: Zarządzenie nr 7; szczegółowe wytyczne znajdują się w załączniku do ww. zarządzenia). RDLP w Zielonej Górze przekazała jedno zarządzenie Dyrektora RDLP– Zarządzenie nr 16 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 27 maja 2013 r. *w sprawie wprowadzenia „Wytycznych Dyrektora RDLP w Zielonej Górze w sprawie zasad udostępniania lasów, gruntów i innych nieruchomości oraz zasad kształtowania czynszów dzierżawnych i innych opłat za korzystanie z udostępnionych nieruchomości" oraz zmiany Zarządzenia nr 3 RDLP w Zielonej Górze z dnia 2 lutego 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad udostępniania nieruchomości Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasów Państwowych w RDLP w Zielonej Górze* (znak: ZS-2126-116/3, dalej: Zarządzenie nr 16).

Wszystkie Zarządzenia zostały wydane przed wejściem w życie art. 39b UL. Okoliczność, iż nie zostały one stosownie zaktualizowane po zmianie stanu prawnego, należy ocenić negatywnie.

Wynik analizy przesłanych Zarządzeń, w kontekście nowelizacji przepisów, nie jest zbyt optymistyczny. Zarządzenia nie posługują się pojęciem umowy zawartej na podstawie art. 33 Megaustawy (nie wskazują przywołanego przepisu jako podstawy prawnej udostępnienia nieruchomości – w tym zakresie wskazano jedynie umowę najmu lub dzierżawy), jednak z ich treści i celu regulacji niewątpliwie wynika, że postanowienia w nich zawarte powinny mieć zastosowanie w każdym przypadku udostępnienia nieruchomości przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez podległe Nadleśnictwo. O tym, że postanowienia Zarządzeń są stosowane również w przypadku udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, świadczy również fakt załączenia ww. Zarządzeń przez RDLP do udzielonych przez nie odpowiedzi na wniosek o udostępnienie

informacji publicznej. Z powyższych powodów omówiono treść przekazanych Zarządzeń, w kontekście zawierania umów z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.

Zgodnie z § 1 ust. 1 Zarządzenia nr 18, podległe RDLP w Radomiu Nadleśnictwo ma obowiązek przed udostępnieniem nieruchomości w celu „realizacji podziemnych inwestycji liniowych" (a do takich należą inwestycje związane z umieszczeniem w gruncie kabla światłowodowego), jeżeli pas udostępnionego gruntu nie przekracza 2 m, uzyskać zgodę RDLP na udostępnienie gruntu. Takie uregulowanie niewątpliwie wprowadza dodatkowe komplikacje, w przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wniosku o udostępnienie nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy. Trzeba mieć również świadomość, iż w takiej sytuacji negocjacje prowadzone przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zmieniają się w istocie z dwustronnych na trójstronne.

Co więcej, regulacja taka może budzić wątpliwości co do jej zgodności z art. 35 ust. 1 pkt 2a UL – zgodnie z treścią przywołanego przepisu, Nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w Nadleśnictwie, w tym bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych. W tym przypadku wprowadzono jednak obowiązek uzyskiwania zgody na zawarcie umowy od podmiotu nadzorującego[3].

Zgodnie z dalszymi postanowieniami Zarządzenia nr 18, RDLP w Radomiu ustaliła minimalną roczną stawkę netto udostępnienia nieruchomości (stawka ta jest równa wysokości stanowiącej równowartość 0,005 m3 drewna liczonej według średniej ceny 1 m3 drewna ogłaszanej w Komunikacie Prezesa GUS, publikowanym w Monitorze Polskim – za 1 mb zajętego gruntu). W przywołanym zarządzeniu wprost określono, że stawka ta może ulec podwyższeniu w ramach indywidualnie prowadzonych negocjacji oraz że wynegocjowana stawka ulega dwukrotnemu zwiększeniu za czas realizacji inwestycji. Stawka może być zmniejszona tylko w sytuacji, w której „*Nadleśnictwo odnosi zagwarantowane umową korzyści z planowanej inwestycji*". Trudno przewidzieć sytuację, w której Nadleśnictwo odniosłoby korzyści z zawartej umowy z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym – chyba że infrastruktura zostanie zbudowana tak, aby możliwe było zapewnienie dostępu do usług telekomunikacyjnych w budynkach, z których korzystają Nadleśnictwa (w tym jednak przypadku dostęp jest nieodpłatny na podstawie art. 30 Megaustawy).

Powyższy sposób kształtowania płatności za udostępnienie nieruchomości Lasów Państwowych wprowadza czynnik niepewności związanej z wysokością czynszu, do którego zapłaty będzie zobowiązany przedsiębiorca. Co więcej, postanowienie to oznacza, że nawet w sytuacji, w której Nadleśnictwo wyraziłoby chęć udostępnienia nieruchomości po cenie

[3] Jak wskazano w rozdziale III – Stan prawny w zakresie udostępnienia nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne – w przypadku udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, wymóg uzyskiwania zgody od właściwej RDLP na udostępnienie nieruchomości jest bezzasadny.

niższej lub nieodpłatnie, RDLP w Radomiu zakwestionowałaby taką umowę i nie wyraziła zgody na jej zawarcie. Treść Zarządzenia nr 18 w omawianym zakresie należy ocenić negatywnie, gdyż w istocie znacząco ogranicza możliwość korzystania z nieruchomości Lasów Państwowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Zarządzenie nr 7 również dotyczy ukształtowania stawek najmu i dzierżawy nieruchomości Lasów Państwowych. Regulacje znajdują się w załączniku do przywołanego Zarządzenia. W treści Zarządzenia nr 7 również uzależniono zawarcie umowy najmu lub dzierżawy od uzyskania zgody RDLP w Radomiu. Zgody RDLP wymaga również podpisanie aneksów do zawartych umów, poza drobnymi wyjątkami wskazanymi w treści Zarządzenia nr 7 (np. zmiany stawki czynszu lub podatku). Co więcej, w treści omawianego Zarządzenia zastrzeżono, iż lasy (nieruchomości leśne) mogą być wyłącznie przedmiotem dzierżawy. Takie sformułowanie postanowień zarządzenia może prowadzić do sytuacji, w której jeżeli Nadleśniczy zawrze umowę z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym na podstawie art. 33 Megaustawy, narazi się on jednocześnie na negatywne konsekwencje tej czynności, gdyż pozostaje ona w istocie sprzeczna z wytycznymi jednostki organizacyjnej, której Nadleśnictwo bezpośrednio podlega.

Zarządzenie nr 7 narzuca na Nadleśniczych obowiązek zawierania umów jedynie w trybie przetargowym. Bezprzetargowe zawarcie umowy może nastąpić jedynie w sytuacjach enumeratywnie wskazanych w treści zarządzenia. Pozytywną okolicznością dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest jedynie to, że w przypadku specjalnego przeznaczenia nieruchomości, w tym pod inwestycje liniowe, tryb przetargowy został wyłączony.

Zarządzenie nr 7 zawiera również szczegółowe wytyczne co do tego, jakie postanowienia powinny zostać zamieszczone w zawieranej umowie. Jedyne zastrzeżenie budzi postanowienie, zgodnie z którym *„określenie stawki czynszu oraz opłat do których uiszczania zobowiązany będzie Dzierżawca wraz z określeniem mechanizmów ich waloryzacji”.* Powyższe oznacza, że wprowadzenie waloryzacji opłat jest obowiązkowe.

Powyżej omówiono warunki, na podstawie których udostępniane są grunty będące lasami. W przypadku gruntów nieleśnych (np. rolniczych) ustalono osobne warunki. Zarządzenie nr 7 wskazuje wyraźnie, że w przypadku, w którym grunty nieleśnie są gruntami rolniczymi lub udostępnienie nieruchomości będzie wiązało się z pobieraniem pożytków, obowiązkiem jest zawarcie umowy dzierżawy. Również tutaj określono obowiązek zawarcia umowy w trybie przetargowym, poza enumeratywnie wskazanymi wyjątkami. Także tym razem, w tym katalogu wykluczającym przetarg znalazły się inwestycje liniowe. Wysokość opłat uzależniono od stawek rynkowych obowiązujących w danej gminie oraz zastrzeżono, że stawka ta może zostać ustalona przez rzeczoznawcę. Wskazano również czynniki, które należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu opłaty (np. wartość nieruchomości). Takie uregulowanie znacząco

utrudnia proces zawierania umów. Także w tym przypadku wskazano, jakie elementy powinna zawierać umowa oraz nałożono obowiązek wprowadzenia czynnika, od którego zależna będzie waloryzacja czynszu.

Zarządzenie nr 16, wydane przez RDLP w Zielonej Górze, narzuca na Nadleśnictwa obowiązek uzgadniania minimalnej stawki za udostępnienie nieruchomości z Nadleśnictwami ościennymi i wydania stosownych zarządzeń w określonym terminie (warunki sprzed wejścia w życie art. 39b UL). Takie rozwiązanie należy ocenić pozytywnie, powinno ono bowiem wpłynąć na ujednolicenie stosowanych opłat w regionie. Pozytywnie należy również ocenić zagwarantowaną możliwość ustalenia nieodpłatności umowy – wskazuje to postanowienie, zgodnie z którym *„Odpłatność (ewentualna) może być również realizowana przez zobowiązanie strony do wykonania określonych czynności mających na celu ulepszenie przedmiotu udostępniania”.* Niestety, okazuje się, że możliwość nieodpłatnego udostępnienia nieruchomości, jest jedynie iluzoryczna–w dalszej części Zarządzenia wyłączono możliwość zawierania nieodpłatnych umów w przypadku budowy i eksploatacji sieci telekomunikacyjnej, wskazując, iż stawka czynszu w takim przypadku powinna zostać określona przez Nadleśniczego w wydanym przez niego zarządzeniu. Co ciekawe, w omawianym zarządzeniu RDLP w Zielonej Górze przewidziano wzór, według jakiego ma zostać wyliczana opłata (jest ona uzależniana m.in. od ceny 1 ha drewna w danym roku). Ogranicza to w istocie swobodę ustalania stawek opłat przez Nadleśniczych. Ponadto, zastrzeżono, że stawka nie może być niższa niż 30 zł za metr bieżący.

Również w tym Zarządzeniu wskazano, iż podstawowym trybem zawarcia umowy jest tryb przetargowy. Katalog wyjątków jest jednak szerszy niż w Zarządzeniu nr 7 i obejmuje wszelkie urządzenia przesyłowe.

W omawianym Zarządzeniu określono również postanowienia, jakie powinna zawierać umowa zawarta z przedsiębiorcą przez Nadleśnictwo – m.in. numer i informację o dacie wyrażenia zgody przez Dyrektora RDLP. Oznacza to, że również w tym Nadleśnictwie wprowadzono obowiązek uzyskania zgody od Dyrektora RDLP na zawarcie umowy, na podstawie której następuje udostępnienie nieruchomości Lasów Państwowych[4].

c. *Analiza odpowiedzi uzyskanej od RDLP w Gdańsku.*

Odpowiedź na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, sporządzona przez RDLP w Gdańsku, zasługuje na szczególne wyróżnienie. Przywołana RDLP jako jedyna sporządziła załącznik – tabelę, do odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej,, w której wskazała numery decyzji lub zarządzeń określających stawki za udostępnienie nieruchomości,

[4]Jak wskazano w rozdziale III – Stan prawny w zakresie udostępnienia nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne – w przypadku udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, wymóg uzyskiwania zgody od właściwej RDLP na udostępnienie nieruchomości jest bezpodstawny.

wydanych przez Nadleśniczych podległych im Nadleśnictw. Wskazała również, czy zarządzenia te są udostępnione w BIP czy też udostępnione do wglądu na wniosek zainteresowanego. Nie wszystkie informacje były zgodne ze stanem faktycznym (części zarządzeń nie udało się odnaleźć w BIP), niemniej jednak postawa RDLP w Gdańsku zasługuje na aprobatę – można przypuszczać, że RDLP w Gdańsku jako jedyna w celu udzielenia odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej przeanalizowała przekazane jej przez podległych jej Nadleśniczych warunki udostępnienia nieruchomości, w celu uzyskania dostępu tranzytowego przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

B. Analiza warunków określonych przez Nadleśniczych, udostępnionych na stronach internetowych RDLP.

a. Informacje na temat formy udostępnienia warunków oraz sposobu ich formułowania.

Warunki udostępnienia nieruchomości, które Nadleśniczy są zobowiązani określić na podstawie art. 39b UL, upublicznione są w BIP poszczególnych RDLP poprzez umieszczenie pliku do pobrania – pliki te są udostępnione na stronie internetowej albo w formie jednego skanu (format .pdf lub .doc lub równoważny) albo jako kilka plików „spakowanych" w jeden folder (format .zip lub .rar).

O tym, że dane te są rzadko aktualizowane świadczy fakt, iż często nie ma technicznej możliwości zapoznania się z warunkami, np. niemożliwe jest pobranie pliku (przykładowo nadleśnictwo Chojnów, Międzylesie). Przekazane warunki nie zostały więc przeanalizowane przez organ nadzorczy, jakim jest RDLP. Z treści art. 39b UL, co prawda taki obowiązek nie wynika wprost, niemniej jednak skoro RDLP jest organem nadzorczym w stosunku do Nadleśnictw, z funkcji tej w sposób dorozumiany wynika obowiązek przeanalizowania warunków określonych przez Nadleśniczych, w tym zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń.

Sposób udostępnienia plików powinien ułatwić zainteresowanym dostęp do nich. Warunki określone przez Nadleśniczych najczęściej składają się z kilku części: ogólnych warunków dostępu oraz wzoru umowy. Czasami udostępniano również zarządzenie bądź decyzję Nadleśniczego o ustaleniu ogólnych warunków dostępu, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 39b UL, mające charakter swoistego „pisma przewodniego".

Warunki zostały przeanalizowane po otrzymaniu odpowiedzi od RDLP w maju i pierwszej połowie czerwca 2018 r. Warunki te mogły ulec zmianie od tego czasu, tak jak w przypadku niektórych Nadleśnictw podległych RDLP w Krakowie. Jeżeli została omówiona treść obecnie udostępnionych warunków – zostało to wyraźnie określone.

Analiza warunków udostępnionych przez poszczególnych Nadleśniczych prowadzi do wniosku, iż w większości zostały one sporządzone w sposób blankietowy. Często warunki udostępnione na stronie internetowej poszczególnych RDLP, jako określone przez danych Nadleśniczych są takie same lub różnią się tylko nieistotnymi szczegółami. Świadczy o tym powtarzalność treści

i blankietowy charakter dokumentów. Potwierdzają to w szczególności warunki Nadleśnictw podległych RDLP w Lublinie, Łodzi (jedynie warunki określone przez Nadleśnictwo Brzeziny wyróżniają się treścią spośród warunków określonych przez pozostałe Nadleśnictwa, podległe RDLP w Łodzi), a także RDLP w Pile, RDLP w Poznaniu, RDLP w Białymstoku czy też RDLP w Szczecinku, Toruniu, Warszawie.

W kilku sytuacjach, podczas analizy warunków, które zostały udostępnione na stronie internetowej BIP, okazało się, że miejsce, w którym powinna znaleźć się nazwa Nadleśnictwa, pozostawiono puste (często „wykropkowane"). Jako przykład można wskazać Nadleśnictwo Borki (RDLP Białystok), gdzie zapomniano wpisać nazwy Nadleśnictwa już w samym nagłówku, czy też Nadleśnictwa Olesno (RDLP w Katowicach), Nadleśnictwa Radomsko (RDLP w Łodzi) lub Nadleśnictwa Świerczyna (RDLP w Szczecinku), gdzie w treści projektu umowy bądź ramowych warunków dostępu widać wyraźnie „wykropkowane" miejsce, w którym powinna zostać wskazana nazwa. Powyższe oznacza, że część Nadleśniczych mogło nawet nie przeczytać warunków, które rzekomo określili, mimo że na stronie znajdują się skany podpisanych dokumentów.

O tym, że warunki zapewnienia dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy zostały określone bardzo niedbale, świadczy również sposób ich edycji, tj. zmiana rodzaju czcionki w ich treści, brak wyjustowania, brak wyróżnienia akapitów (Kłobuck, Olesno). Natomiast warunki dostępu do nieruchomości, określone przez Nadleśnictwa podległe RDLP w Radomiu, znajdują się w zakładce na www dotyczącej wszystkich komunikatów i ogłoszeń RDLP, mimo iż na opublikowanie tych warunków została wyodrębniona oddzielna zakładka.

Analiza warunków udostępnionych na stronach poszczególnych RDLP prowadzi również do wniosku, że często mylony jest art. 30 i 33 Megaustawy[5], tak jakby nie zauważono, że przepisy te dotyczą odmiennych stanów faktycznych. W niektórych udostępnionych warunkach brak jest wyraźnego rozróżnienia co do tego, którego z przywołanych powyżej przepisów dotyczą. Nadleśniczy Nadleśnictw takich jak Miechów, Brzeziny, Łupawa, Manowo oraz Jugów właśnie w taki, niewłaściwy sposób określili warunki zapewnienia dostępu do nieruchomości.

Zdarza się, że Nadleśnictwa nie rozróżniają podstawy prawnej, na podstawie której ma zostać udostępniona nieruchomość – mylą udostępnienie nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy z zawarciem innej umowy cywilnoprawnej. Przykładowo, Nadleśnictwo Białowieża wskazało, że udostępnienie nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy nastąpi na podstawie ustanowienia służebności przesyłu, Nadleśnictwo Dąbrowa Tarnowska określiło, że podstawą udostępnienia nieruchomości będzie zawarcie umowy dzierżawy

[5] Przypominamy, że art. 30 który określa warunki dostępu do Budynku w celu zapewnienia w nim telekomunikacji. Jak wskazano to we wcześniejszej części raportu, kwestie związane z zapewnieniem dostępu do Budynku nie zostaną omówione w niniejszym raporcie.

lub najmu, a Nadleśnictwo Krosno i Lipinki – że podstawą będzie umowa dzierżawy. Natomiast Nadleśnictwa Dojlidy oraz Drygały wskazały, że udostępnienie nastąpi na podstawie ustanowienia służebności przesyłu lub poprzez zawarcie umowy z art. 33 Megaustawy. Kilkukrotnie, mimo iż w odpowiedziach opisywany jest dostęp na podstawie art. 33 Megaustawy, jako podstawę prawną wskazano art. 30 Megaustawy (Bobolice, Czaplinek, Czarne Człuchowskie).

Ciekawa sytuacja miała miejsca w przypadku RDLP w Krakowie. Wniosek do RDLP w Krakowie został wysłany 22 maja 2018 r., natomiast odpowiedź na niego nadeszła w dniu 6 czerwca 2018 r. W trakcie analizy tych warunków, w szczególności na tle warunków udostępnionych przez inne Nadleśnictwa, zwrócono uwagę na to, że część z nich została określona na podstawie zarządzeń wydanych przez Nadleśniczych w okresie od dnia złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej do dnia udzielenia odpowiedzi. Można więc odnieść wrażenie, że warunki te zostały określone po to, aby we właściwym czasie (z upływem terminu na udzielenie odpowiedzi) umieścić je na stronie internetowej RDLP. Przypadek ten dotyczy następujących Nadleśnictw:

- Gorlice – zarządzenie z dnia 28 maja 2018 r. nr 15/2018,
- Dąbrowa Tarnowska – zarządzenie z dnia 5 czerwca 2018 r. nr 14/2018,
- Krzeszowice – zarządzenie Nadleśniczego z dnia 1 czerwca 2018 r. nr 18/2018,
- Krościenko–zarządzenie nadleśniczego z dnia 1 czerwca 2018 r. nr 16/2018.

Wygląda także na to, że część Nadleśnictw zmieniła warunki dostępu do nieruchomości, określone na podstawie art. 39b UL, już po wystosowaniu przez KIKE wniosku o udostępnienie informacji publicznej:

- Miechów – zarządzenie nadleśniczego z dnia 28 czerwca 2018 r. nr 29 ,
- Niepołomice – zarządzenie nadleśniczego z dnia 2 lipca 2018 r. nr 33/2018.

Warto również wskazać, że część warunków nie wskazuje daty ich udostępnienia, lecz po znaku sprawy można dojść do wniosku, iż pochodzą one z bieżącego roku – niestety, niemożliwe jest dokładne określenie daty ich wydania:

- Brzesko (ZG.2217.35.2018)
- Gromnik (ZG.2217.19.2018)
- Limanowa (Z.2217.30.2018)
- Stary Sącz (Z.2217.27.2018)

RDLP w Krakowie obecnie podlega 16 Nadleśnictw. Opisane powyżej sytuacje dotyczą więc większości Nadleśnictw jej podlegających.

b. Określenie warunków finansowych na podstawie warunków ramowych oraz projektów umów.

Zdarza się, że udostępnione warunki nie zawierają żadnych informacji dotyczących warunków finansowych, na jakich ma nastąpić udostępnienie nieruchomości na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku, znajdującym się na nieruchomości, w tym choćby określenia, że umowa ma charakter odpłatny (Chrzanów, Dobrzany, Słupsko, Trzciel, Zaporowo, Wielbark, Lidzbark, Myszyniec). Czasem ograniczono się do powtórzenia ustawowych sformułowań, w tym że umowa będzie miała charakter odpłatny, o ile strony nie postanowią inaczej (Srokowo, Stare Jabłonki).

W ogólnych warunkach dostępu do nieruchomości, często jedynym odniesieniem do warunków finansowych udostępnienia, jest wskazanie, że wynagrodzenie zostanie określone na podstawie wewnętrznych przepisów obowiązujących w Nadleśnictwie (Augustów, Bielsk, Głęboki Bród, Koniecpol, Krasiczyn, Kudypy, Olsztynek, Manowo, Lubsko, Świebodzin).

Na potrzeby niniejszej analizy, przez prawo wewnętrzne obowiązujące w Nadleśnictwie należy rozumieć decyzje i zarządzenia wydawane przez Nadleśniczego określające ustrój, organizację i sposób funkcjonowania danego Nadleśnictwa, w tym procedurę zawierania umów i tryb podejmowania wszelkich decyzji z tym związanych, a także sposób ustalania opłat za udostępnianie nieruchomości znajdujących się w zarządzie danego Nadleśnictwa.

W warunkach można znaleźć również informacje o tym, że szczegółowe warunki finansowe zostaną określone na podstawie zarządzenia lub decyzji Nadleśniczego (Niepołomice, Jagiełek, Orneta, Spychowo, Jastrowie, Płytnica, Grodzisk). W kilkunastu przypadkach zdarzyło się, że wprost wskazano numer i datę wydania zarządzenia lub decyzji określającej warunki finansowe udostępnienia nieruchomości w danych Nadleśnictwach (Brzeg– zarządzenie Nadleśniczego z dnia 4 maja 2016 r. nr 9A; Rudy Raciborskie–zarządzenie Nadleśniczego z dnia 30 kwietnia 2014 r. nr 7/14; Dąbrowa Tarnowska (zarządzenie Nadleśniczego z dnia 5 czerwca 2018 nr 18/2018; Kolbuszowa–§ 5 pkt 3 zarządzenia Nadleśniczego z dnia 10 czerwca 2010 r. znak: ZGP-2126/16/2010; Zielona Góra– zarządzenie z dnia 28 czerwca 2013 r. nr 16/13; Lubaczów– decyzja nadleśniczego z dnia 23 lipca 2015 r. nr 14/2015).

Negatywnie należy ocenić okoliczność, że żadne z Nadleśnictw, które powoływały się na istnienie prawa wewnętrznego w zakresie ustalania warunków finansowych udostępnienia nieruchomości, nie udostępniło treści tegoż prawa do wglądu razem z określonymi przez siebie warunkami dostępu do nieruchomości, mimo że o istnieniu stosownej regulacji wprost wskazano w ogólnych warunkach dostępu. Dodatkowo należy przypomnieć, że część ze wskazanych zarządzeń nie jest udostępniona w BIP, a wgląd do nich może nastąpić jedynie

na wniosek zainteresowanego. Taka sytuacja znacząco utrudnia proces negocjacji prowadzonych w celu zawarcia umowy oraz kalkulację opłacalności inwestycji.

Kilkukrotnie w warunkach wskazano, że opłaty zostaną określone na podstawie wyceny sporządzonej przez rzeczoznawcę. Wielokrotnie wprost określono, że wycena ta powinna zostać sporządzona na zlecenie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, a co za tym idzie – na jego koszt (Brzozów, Dukla, Kolbuszowa, Ustrzyki Dolne, Krasiczyn). Stawka bywa również określana na podstawie cen rynkowych, powszechnie obowiązujących – niejednokrotnie to właśnie wycena rzeczoznawcy stanowi podstawę określenia tego, jakie są obecnie obowiązujące stawki rynkowe (Jarosław, Strzyżów, Legnica, Oleśnica Śląska).

W większości przypadków wskazano, że opłata za udostępnienie nieruchomości zostanie określona na podstawie negocjacji cenowych pomiędzy Nadleśnictwem a przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (Brynek, Kłobuck, Prószków, Złoty Potok, Łosie, Łąck, Wieluń, Dobrocin, Górowo Iławeckie, Łagów, Pińczów, Sławno, Płońsk, Bolesławiec, Ruszów) albo że stawki te zostaną ustalone indywidualnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (Rozwadów, Sarnaki, Kraśnik, Biłgoraj, Lubniewice, Ośno Lubuskie). Powyższe oznacza, że przed przystąpieniem do negocjacji czy złożeniem wniosku o zawarcie umowy na podstawie art. 33 Megaustawy, przedsiębiorca nie ma możliwości zorientowania się, z jakimi kosztami będzie wiązało się uzyskanie przez niego dostępu do nieruchomości zarządzanej przez dane Nadleśnictwo. Utrudnia to ocenę opłacalności inwestycji.

Warto podkreślić, że część Nadleśnictw (Kup, Namysłów) wskazało, że opłaty za udostępnienie nieruchomości na czas budowy infrastruktury zostaną określone zgodnie z wytycznymi Lasów Państwowych, natomiast opłata eksploatacyjna będzie ustalana zgodnie z obowiązującym zarządzeniem leśniczego. Nadleśnictwo Brzesko wskazało natomiast, że czynsz zostanie ustalony przez Komisję powołaną w tym celu przez Nadleśniczego, stosownie do treści wydanego przez niego zarządzenia z dnia 23 września 2014 r. nr 18/2014.

Czasem zdarzało się, że warunki finansowe udostępnienia nieruchomości zostały jedynie w sposób dorozumiany zawarte w postanowieniach zamieszczonego na stronie www projektu umowy dostępowej. Projekty takich umów udostępniła do wglądu znaczna część Nadleśnictw (Browsk, Supraśl, Dukla, Człuchów, Brzóska, Szprotowa), choć zdarzało się, że projekty takie nie zostały w ogóle udostępnione (Maskulińskie, Krzyż, Syców, Łopuchówko, Suchedniów).

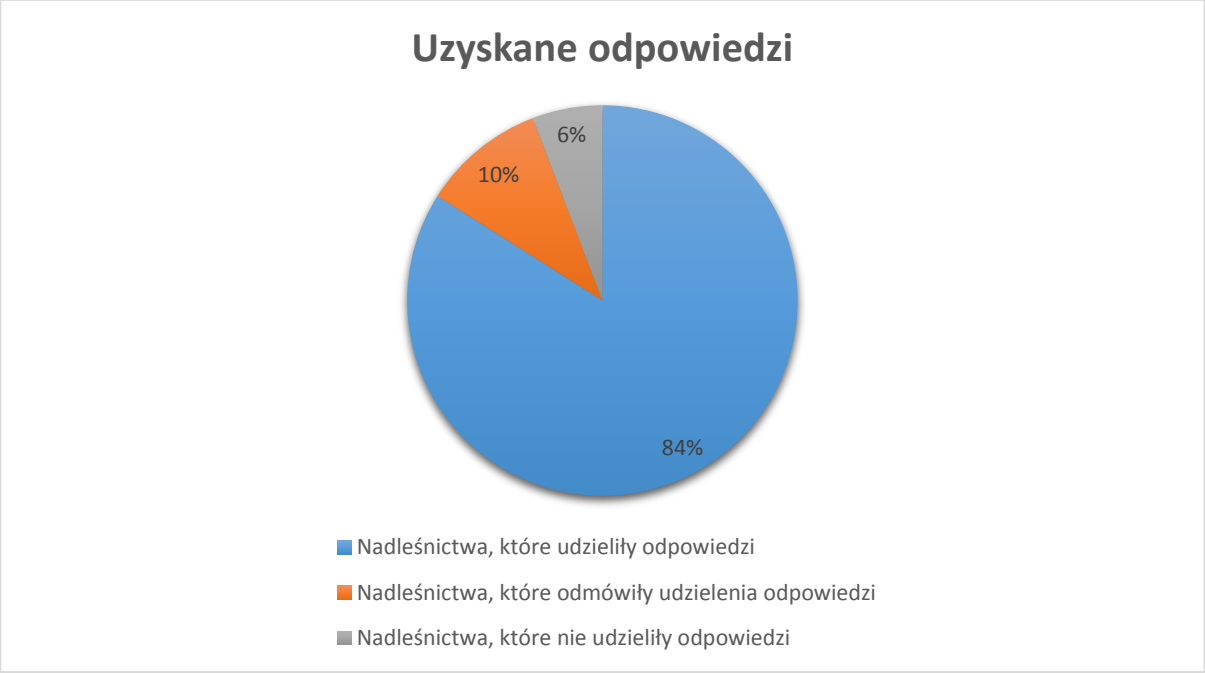
W sytuacji, w której został udostępniony projekt umowy, często zawiera on postanowienia dotyczące zasad płatności. Analiza treści projektów umów świadczy o tym, że w części Nadleśnictw płatność za udostępnienie nieruchomości będzie następowała okresowo – poprzez uiszczanie corocznego czynszu (Dukla, Mielec, Człuchów, Mielec) – postanowienia umowy często zawierają sposób wyliczenia opłaty, a także sposób jej waloryzacji. Niektóre Nadleśnictwa wprowadzają dwa rodzaje opłat: osobne opłaty za udostępnienie nieruchomości

w czasie robót, podczas których urządzenia lub obiekty infrastruktury telekomunikacyjnej zostaną umieszczone w gruncie oraz osobne stawki rocznego czynszu na czas umieszczenia (Gołdap, Rudka, Białogard).

C. Dane pozyskane od Nadleśniczych w trybie dostępu do informacji publicznej.

a. Informacje wstępne.

Większość z 431 odpytanych Nadleśnictw udzieliła wyczerpujących odpowiedzi na zadane im pytania. Zakres udzielonych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 1 - zakres odpowiedzi udzielonych przez Nadleśnictwa

Zaznaczamy, iż część Nadleśnictw wskazywała, że wszelkie wnioskowane przez nich informacje znajdują się na stronie internetowej nadzorującej je RDLP, nie wskazując poza tym żadnych innych danych. Odpowiedzi te były kwalifikowane jako odmowa udostępnienia informacji, bowiem warunki udostępnienia nieruchomości określone przez Nadleśniczego, a następnie udostępnione na stronie internetowej, podlegały analizie po uzyskaniu odpowiedzi od każdej RDLP. Jak wskazano powyżej, ich analiza nie pozwoliła na uzyskanie informacji niezbędnych w celu stworzenia niniejszego raportu.

Należy również zaznaczyć, że część Nadleśnictw w swoich odpowiedziach wyraźnie zaznaczała, iż wskazała wszystkie umowy zawarte z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, na podstawie których udostępniono nieruchomość, zaznaczając przy tym, iż udostępnienie nieruchomości nie nastąpiło na podstawie regulacji zawartych w Megaustawie. Istnieje również ryzyko, iż większość informacji wskazanych przez Nadleśnictwa w ogóle nie dotyczy umów zawieranych na gruncie art. 33 Megaustawy, lecz tytułów prawnych przysługujących na innej

podstawie – np. umowy dzierżawy, służebności przesyłu. Autorzy raportu nie są jednak w stanie potwierdzić tych informacji ze stuprocentową pewnością. Część Nadleśnictw może mieć także zawarte umowy udostępnienia nieruchomości, ale z uwagi na to, iż nie zostały one zawarte na podstawie art. 33 Megaustawy, nie zostały wskazane w odpowiedziach.

Stosownie do tego, co było opisane w rozdziale dotyczącym stanu prawnego, część Nadleśnictw wprost wskazywała, iż w celu udostępnienia nieruchomości niezbędne było wcześniejsze uzyskanie zgody RDLP, co potwierdza okoliczność, iż udostępnienie nieruchomości musi być poprzedzone negocjacjami nie tylko z samym Nadleśnictwem, ale również nadzorującą je RDLP (Kozienice). W takiej sytuacji to Nadleśnictwo uzgadnia istotne postanowienia umowy, jednakże wymóg uzyskania zgody może być bardzo kłopotliwy, a w praktyce może dojść do sytuacji, w której to RDLP narzuci te postanowienia.

b. Informacje dotyczące warunków finansowych, na jakich udostępniane są nieruchomości Lasów Państwowych przez Nadleśnictwa.

Pytanie skierowane do Nadleśniczych było obszerne, a kompletna odpowiedź powinna zawierać cztery elementy:

- wysokość stosowanych stawek,
- podstawy i sposób wyliczenia opłat,
- wskazania charakteru opłat – czy są jednorazowe czy okresowe,
- wskazania sposobu uiszczania opłat.

Nie każde Nadleśnictwo udzieliło na powyższe pytanie pełnej odpowiedzi. Z tego powodu, do części Nadleśnictw (37) wniesiono o uzupełnienie odpowiedzi, zgodnie z załącznikiem nr 5 raportu.

Na szczególne wyróżnienie zasługują Nadleśnictwa Andrychów, Kędzierzyn, Kłobuck, Koniecpol, Lubliniec, Kluczbork, Prószków, Tułowice, Opole, Kolumna, Gostynin, Gromnik, Kutno, Piotrków, Radomsko, Skierniewice, Smardzewice, Wieluń oraz Bydgoszcz, które w sposób jasny i precyzyjny udzieliły odpowiedzi na zadane im pytania, a udzielone informacje były jednoznaczne i nie budziły żadnych wątpliwości.

Część Nadleśnictw, w zakresie udzielenia odpowiedzi na to pytanie, odsyłała do umieszczonych na stronie www, nadzorującej je RDLP warunków ramowych udostępnienia nieruchomości, które zgodnie z tym co opisano powyżej, zazwyczaj nie określały jednak kwestii finansowych, a jeśli do takiego określenia już dochodziło, to było ono szczątkowe lub niejednoznaczne oraz niewystarczające na potrzeby przyjęcia jednoznacznych wniosków (Głogów, Świdnica, Krynki, Kolbudy).

Wysokość stosowanych opłat.

Zgodnie z udzielonymi odpowiedziami wysokość stosowanych stawek, w zależności od powierzchni udostępnionej nieruchomości, wahała się pomiędzy kwotą 0,35 zł – 400 zł za metr bieżący udostępnionego pasa gruntu. Stosowane stawki były bardzo zróżnicowane, nawet w ramach jednego Nadleśnictwa. Zazwyczaj Nadleśnictwa nie podawały informacji, czy wskazane przez nich stawki stanowią stawki netto czy brutto, jednakże we wszystkich przypadkach, gdzie do takiego wskazania doszło, określano, iż stawki te stanowią stawki netto. Oznacza to, że wskazane stawki nie odzwierciedlają tego, jakie opłaty są w rzeczywistości ponoszone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przykładowo, Nadleśnictwo Augustów wskazało, iż stosowane przez nich stawki wynoszą od 0,80 do 0,93 zł/jednostkę długości udostępnionego pasa gruntu. Nadleśnictwo Białowieża zastosowało stawkę 1,05 zł/m2 z tytułu udostępnienia gruntów w okresie budowy oraz stawkę 0,62 zł/m^2 z tytułu użytkowania gruntu w okresie eksploatacji linii kablowych w gruntach (dwa rodzaje opłat). Wysokość stawek stosowanych w Nadleśnictwie Bydgoszcz to 0,80 - 2,00 zł/mb długości pasa gruntu lub m szerokości pasa gruntu (netto). Nadleśnictwo Browsk wskazało, że w umowach zastosowano stawki 1,05 zł/m2 i 1,62 zł/m^2 (netto) w okresie budowy (opłata uiszczana jednorazowo) oraz 0,62 zł/m^2 netto w okresie eksploatacji linii kablowych (opłata za każdy rok kalendarzowy – również dwa rodzaje opłat). W umowach zawartych przez Nadleśnictwo Żednia, stawki za dzierżawę gruntów pod linie światłowodowe wynoszą: w dwóch umowach 0,25zł/mb/rok, corocznie waloryzowane o wskaźnik cen towarów ogłoszony przez Prezesa GUS. Natomiast Nadleśnictwo Cewice i Włocławek wskazały na stawkę w wysokości 3 zł/m^2 udostępnionego pasa gruntu, nadleśnictwo Warcino – stawkę 1,5 zł/m^2/rok, a Runowo – 3,5 zł/m^2/rok. Nadleśnictwo Dębno wskazało natomiast, iż stosowana przez nie stawka wyniosła 1,30 zł/m2/rok w 2017 r., natomiast w 2018 r. stawka ta wzrosła do 1,33 zł/m2/rok.

Z analizowanych odpowiedzi wynika, że najbardziej zróżnicowane stawki są stosowane w Nadleśnictwie Grójec – stawka za metr bieżący waha się od 0,98 zł do 120 zł.

Część Nadleśnictw wprost wskazywała, iż stosowane przez nie stawki podlegają corocznej waloryzacji, w zależności od np. ceny drewna w danym roku (Dębno, Grójec).

Podstawa i sposób wyliczenia opłat.

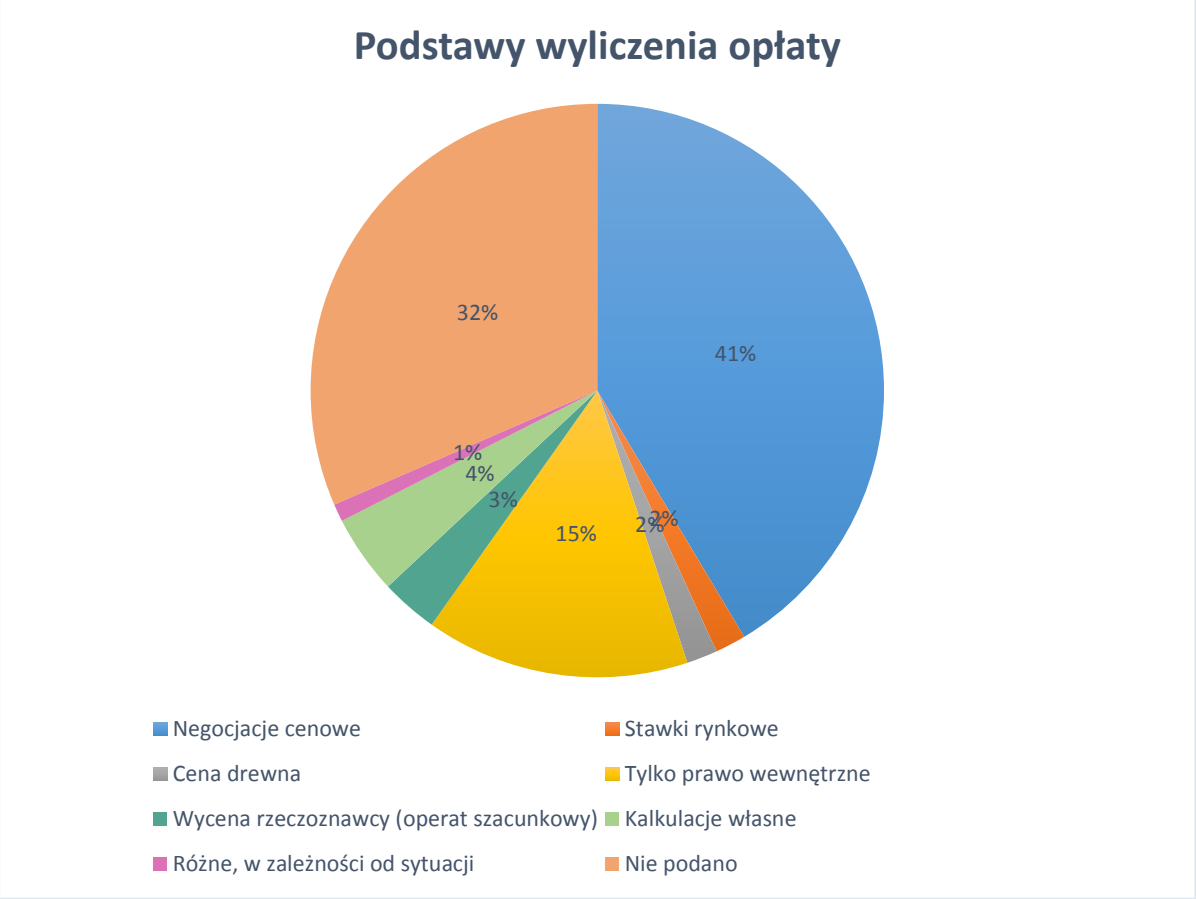
Przed analizą schematu obrazującego to, na jakiej podstawie ustalana jest wysokość opłat za udostępnienie nieruchomości, należy poczynić kilka zastrzeżeń.

Po pierwsze, większość Nadleśnictw, które nie udostępniają nieruchomości, wskazywała, w jaki sposób ewentualna opłata byłaby ustalona. Z tego powodu poniższy schemat obejmuje również odpowiedzi tych Nadleśnictw, które nie udostępniają nieruchomości przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, lecz wskazały możliwą metodę wyliczenia.

Odpowiedź każdego Nadleśnictwa była zaliczana do jednej z kategorii wskazanych na wykresie. Jeżeli Nadleśnictwo wskazywało, że stosuje różne podstawy wyceny, jego odpowiedź została zakwalifikowana do kategorii „Różne, w zależności od sytuacji".

Część odpowiedzi była tak sformułowana, że przydzielenie odpowiedzi do jednej z kategorii było niezwykle problematyczne. Zdarzało się, że Nadleśnictwa wskazywały, iż *„stawki znajdujące się w prawie wewnętrznym są minimalne, a ostateczna stawka jest ustalana w drodze negocjacji*", czy też że *„stawka jest określana w drodze negocjacji, na podstawie wyceny rzeczoznawcy*" lub że stawka, mimo iż zależy od stałego czynnika – ceny za metr bieżący drewna – jest ustalana w drodze negocjacji poprzez wskazanie ułamka tej ceny (np. 0,05 - 0,3 tej ceny). W takiej sytuacji przyjmowano, iż stawka została określona w drodze negocjacji cenowych.

Nadleśnictwa, które najczęściej nie podawały podstawy wyliczenia opłaty, to te same Nadleśnictwa, które wskazywały, iż nie udostępniają nieruchomości. Należy jednak pamiętać, że czasem również te Nadleśnictwa, które wskazywały na fakt udostępniania nieruchomości pomijały podanie podstawy wyliczenia tej opłaty.

Wykres nr 2 - Podstawy ustalania opłaty

Jako podstawę wyliczenia opłat wskazywano w odpowiedziach najczęściej te same sformułowania, które pojawiały się przy określeniu warunków ramowych udostępnienia nieruchomości, stosownie do art. 39b UL, np. na podstawie ceny za 1m^3 drewna (np. Kluczbork, Koniecpol), na podstawie wyceny rzeczoznawcy majątkowego (Leżajsk, Tuszyma, Dynów) czy też na podstawie negocjacji cenowych z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (Borki, Kolumna, Lubliniec, Prudnik, Zawadzkie, Orneta, Zdroje, Polanów). Część Nadleśnictw (np. Białowieża) wskazało, iż w celu prowadzenia negocjacji z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym na potrzeby określenia opłat, powoływana jest specjalna komisja. Nadleśnictwo Runowo wskazało natomiast, że Nadleśniczy określa stawkę na podstawie stawek obowiązujących w ościennych Nadleśnictwach, tj. w porozumieniu z nimi.

Kilka Nadleśnictw wskazało również wzór, na podstawie którego ustalana jest wysokość opłaty. Nadleśnictwo Jugów wskazało, iż opłatę stanowi suma 30-krotności wysokości rocznego czynszu oraz 10000-krotności stawki podatku od nieruchomości ustalanej na dany rok w gminie. Nadleśnictwo Gołdap określiło, że stosowana przez nich stawka dla sieci telekomunikacyjnej realizowanej w ramach projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej", realizowanego ze środków publicznych, wyniosła: 0,20zł/mb/rok + VAT 23% za czas eksploatacji i 2,0 zł/mb + VAT 23% za czas budowy – jednorazowo (dla światłowodu o długości 116 mb).

Jedno z Nadleśnictw wskazało, że podstawą ustalania stawki jest operat szacowania nieruchomości i waloryzacja o coroczny wskaźnik inflacji (Suwałki). Zgodnie z informacjami podanymi przez Nadleśnictwo Kłobuck, wysokość uiszczanych opłat oscyluje pomiędzy 35.000,00- 40.000,00 zł netto/jednostkę powierzchni.

Najczęściej wskazywaną podstawą określenia opłat jest określenie, iż za udostępnienie gruntów na cele realizacji inwestycji liniowych (kable, rurociągi) bez wycinki drzew i trwałych wyłączeń gruntów z produkcji, przy zajęciu pasa do 2 m szerokości, stosowana stawka stanowi równowartość 0,045 m^3 drewna za mb zajmowanego gruntu, liczona według średniej ceny drewna ogłaszanej w komunikacie GUS obowiązującym w dniu zawierania umowy (np. Prószków, Kluczbork, Koniecpol, Złoty Potok).

Nadleśniczy w swoich odpowiedziach informowali również o tym, że określenie stawek następuje na podstawie obowiązującego prawa wewnętrznego wraz ze wskazaniem daty jego uchwalenia oraz oznaczenia i tytułu aktu prawnego. Większość Nadleśnictw, zgodnie z dyspozycją zawartą w pytaniu nr 3 zawartym we wniosku o udostępnienie informacji publicznej, załączyło skan decyzji lub zarządzenia. Niektóre z nich wskazywały, że przy określeniu opłat stosowane jest nie tylko zarządzenie lub decyzja wydana przez Nadleśniczego, ale również zarządzenie lub decyzja nadzorującej je RDLP (Świętoszów, Gubin).

Pozytywnie należy ocenić to, że większość zarządzeń lub decyzji wydanych przez Nadleśniczych zostało podjętych w ostatnich latach, tj. w okresie od 2015 roku do 2018 roku, co oznacza, iż powinny one być adekwatne do panujących obecnie realiów rynkowych.

KIKE podkreśla, iż wielu przypadkach uchwalenia prawa wewnętrznego przez Nadleśnictwa w zakresie stosowania opłat za udostępnienie nieruchomości ma jedynie charakter pozorny. W części przeanalizowanych zarządzeń lub decyzji wydanych przez Nadleśniczego jako podstawę ustalenia opłat wskazuje się prowadzenie negocjacji między zainteresowanymi podmiotami czy też stawki rynkowe obowiązujące na danym terytorium. Nie wskazano w nich jednoznacznego sposobu określenia wysokości opłaty ani miernika, zgodnie z którym opłata ma być określona, ani konkretnych wysokości stawek.

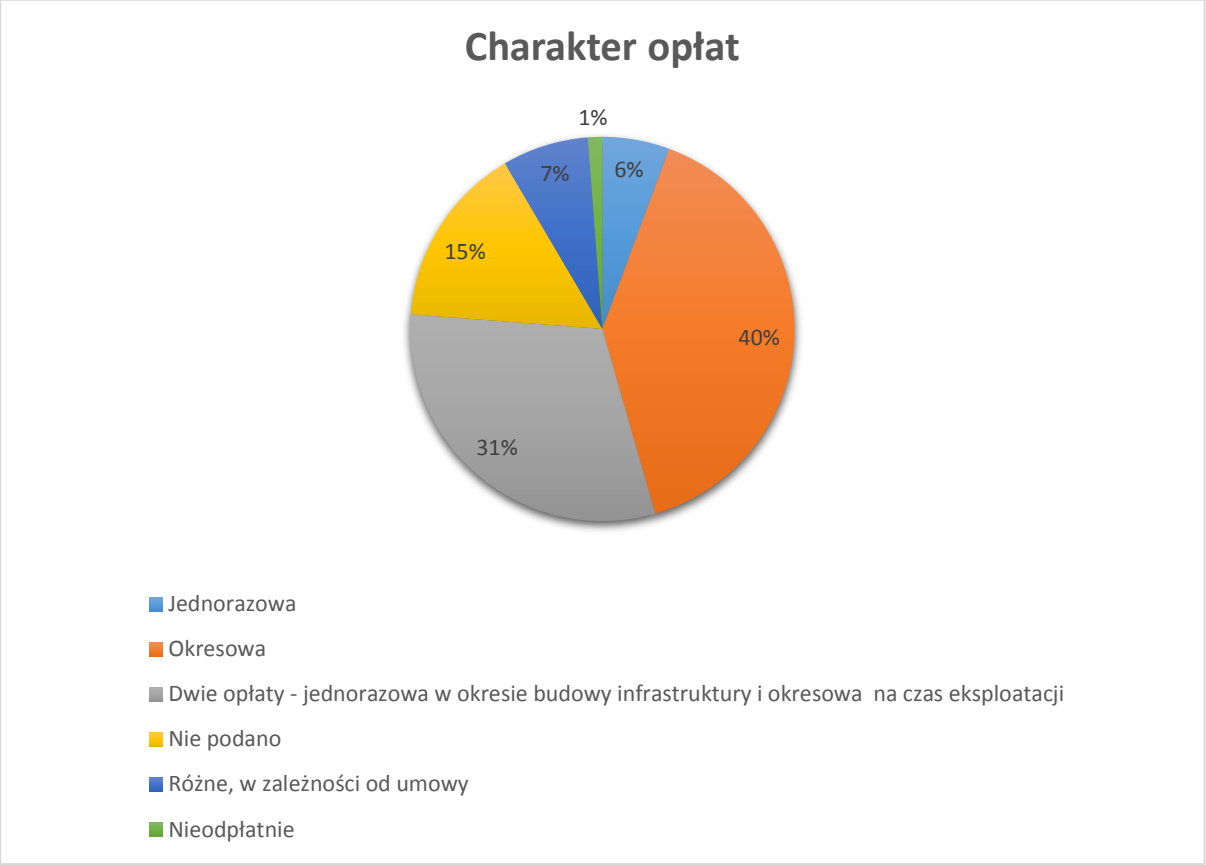
W przeanalizowanych zarządzeniach i decyzjach często wskazywano stawki miesięczne (np. Dojlidy, Czarna Białostocka) uzależnione od szerokości zajętego pasa gruntu, określanego w m^2. W prawie wewnętrznym najczęściej zastrzegano waloryzację czynszu, np. corocznie o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok ubiegły, ustalony na podstawie komunikatu Prezesa GUS (Ełk) czy też co dwa lata (Kolumna).

W większości przypadków wskazane w prawie wewnętrznym opłaty stanowiły jedynie stawki minimalne (Celestynów, Ełk) lub wyjściowe (Bytnica), co oznacza, iż nie muszą one być stosowane uniwersalnie w stosunku do każdego wnioskującego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Mimo to część Nadleśnictw, jak np. Nadleśnictwo Kolumna, pozwalało na obniżenie stawek minimalnych w szczególnych sytuacjach – gdy lasy, grunty i inne nieruchomości byłyby wykorzystywane na cele niekomercyjne (na potrzeby związane z działalnością publiczną oraz w innych przypadkach uzasadnionych względami społecznymi).

Warto również zaznaczyć, że część Nadleśnictw wskazało oczywistą podstawę zróżnicowania wysokości opłat – z uwagi na wielkość zajmowanego pasa gruntu, gdyż opłata stanowi iloczyn tej wielkości oraz stawki opłat (Suwałki).

Charakter opłat.

Ujęcie statystyczne charakteru opłat obowiązującego w Nadleśnictwie przedstawia poniższy schemat. W wykazie ujęto jedynie odpowiedzi tych Nadleśnictw, które zadeklarowały, iż udostępniają nieruchomości:

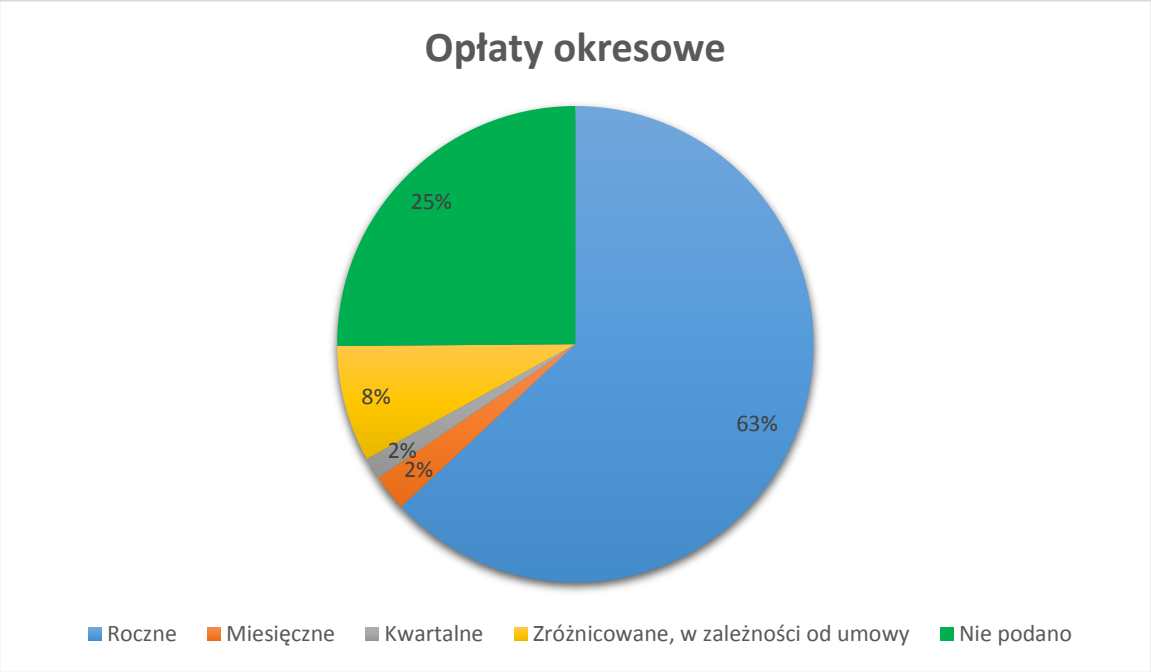

Wykres nr 3 - Charakter opłat

Część Nadleśnictw wprost wskazywała, iż istnieje część podmiotów, które są zwolnione z opłaty – np. w sytuacji, w której infrastruktura telekomunikacyjna była realizowana w celu zapewnienia dostępu do szerokopasmowego Internetu w pożądanych przez Nadleśnictwo miejscach (w sytuacjach, w których Nadleśnictwo uzyskiwało osobiste korzyści w związku z zawarciem umowy).

Opłaty stosowane przez Nadleśnictwa zazwyczaj mają charakter okresowy. Mogą one być uiszczane co miesiąc, co rok lub co kwartał (Andrychów, Kłobuck, Tułowice, Opole, Bydgoszcz, Dąbrowa, Celestynów, Bytnica). Mają miejsce przypadki, w których w ramach jednego Nadleśnictwa zawierane są umowy, na podstawie których przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani wnosić opłaty w różnych odstępach czasu (Bytnica – należności z dwóch zawartych umów są uiszczane co miesiąc, natomiast z jednej – co rok).

Wśród Nadleśnictw, w których przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani uiszczać opłaty okresowe z tytułu zawarcia umowy na podstawie art. 33 Megaustawy, należy dokonać następującego podziału:

Wykres nr 4 - Rodzaje opłat okresowych

Analizowane odpowiedzi wskazują, iż stosowane są także opłaty jednorazowe, choć zdarza się to niezmiernie rzadko – zazwyczaj, gdy sieć telekomunikacyjna jest realizowana w ramach jakiegoś większego projektu, których inicjatorami lub wykonawcami są podmioty publiczne, takie jak np. WWS (Krzyż) albo jeżeli umowa została podpisana w porozumieniu z daną RDLP, w wyniku którego na Nadleśnictwie niejako wymuszono obowiązek zawarcia umowy. W takiej sytuacji stawki dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych były zazwyczaj niższe niż te, gdzie Nadleśnictwo zawarło umowę bez ingerencji RDLP (Pniewy, Przedborów, Syców).

Wielokrotnie ma miejsce sytuacja, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do uiszczenia dwóch opłat: zarówno jednorazowej jak i okresowej. Opłata jednorazowa jest w takim przypadku uiszczana za okres, w którym zajęcie gruntu następuje wyłącznie na czas budowy sieci telekomunikacyjnej, natomiast opłata okresowa jest uiszczana za czas eksploatacji umieszczonych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej (Białowieża, Borki, Koniecpol, Bydgoszcz, Szubin, Włocławek, Gubin). Czasem zdarza się, iż to wysokość opłaty jednorazowej determinuje wysokość opłaty okresowej – stanowi ona jej określony procent (np. 5%, 10%).

Czasem może zdarzyć się, iż rodzaj uiszczanych opłat jest zróżnicowany w zależności od czasu podpisania umowy (np. w Nadleśnictwie Piasku przed wydaniem stosownego prawa

wewnętrznego stosowano czynsz roczny, natomiast obecnie stosowana jest jedynie opłata jednorazowa).

Część Nadleśnictw w swoich odpowiedziach wskazywała również na istnienie innych opłat związanych z udostępnieniem nieruchomości, takich jak opłaty za uzgodnienie projektu planowanej inwestycji projektantem. Ceny takich usług wahają się od 50 zł do 600 zł (Grodzisk, Gniezno, Jarocin, Karczma Borowa).

Sposób uiszczania opłat.

Przy udzieleniu odpowiedzi na powyższe pytanie najczęściej wskazywano, że opłata uiszczana przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych następuje przelewem bankowym, na podstawie faktury wystawionej przez Nadleśnictwo. Jedno z Nadleśnictw wskazało, iż możliwa jest płatność w kasie Nadleśnictwa. Kilkukrotnie dookreślono, że czas płatności, wskazany na fakturze, wynosi 14 dni.

c. Przyczyny zróżnicowania uiszczanych opłat.

Już ze sposobu ustalania stawek i wyliczenia opłat wnoszonych przez przedsiębiorców wynika, iż opłaty te są zróżnicowane – szczególnie dopuszczenie możliwości negocjowania ich wysokości. Nadleśniczy mogli kierować się różnymi kryteriami przy określaniu stawek za umieszczenie urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej.

Przyczyn, z powodu których stosowane wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych stawki są różne, jest wiele. Zależą one od czynników obiektywnych i subiektywnych, między innymi od czasu, w którym nastąpiło podpisanie stosownej umowy, jak również tego, na jakim terenie mają zostać umieszczone urządzenia i obiekty infrastruktury telekomunikacyjnej.

KIKE zaznacza, że Nadleśnictwa, które wskazywały na brak zróżnicowania opłat, często podkreślały, iż brak ten wynika z uwagi na fakt podpisania umowy tylko z jednym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym.

Zastrzec należy również to, że część Nadleśnictw identyfikowała brak zróżnicowania opłat, mimo że z odpowiedzi na wcześniejsze pytanie wynikało, iż stawka jest ustalana w drodze negocjacji z przedsiębiorcą. Fakt ten oznacza, że część Nadleśnictw uznawała, że w przypadku ustalenia opłaty w ten sam sposób – w drodze indywidualnych negocjacji – nie stosuje zróżnicowania. Warto jednak mieć na uwadze, że jeżeli warunki umów są negocjowane, to z samej istoty takiego sposobu ich określenia wynika, że nie opłaty nie są jednolite dla wszystkich korzystających (Opole, Tułowice).

Świadczy o tym między innymi odpowiedź Nadleśnictwa Borki, które wprost wskazało, iż na wysokość stawek ustalanych w drodze negocjacji miały wpływ takie czynniki jak: rok, w którym były prowadzone ustalenia, powierzchnia udostępnionego gruntu, rodzaj gruntu. Nadleśnictwo Browsk wskazało natomiast, że stawki różnicowano w oparciu o typ siedliskowy

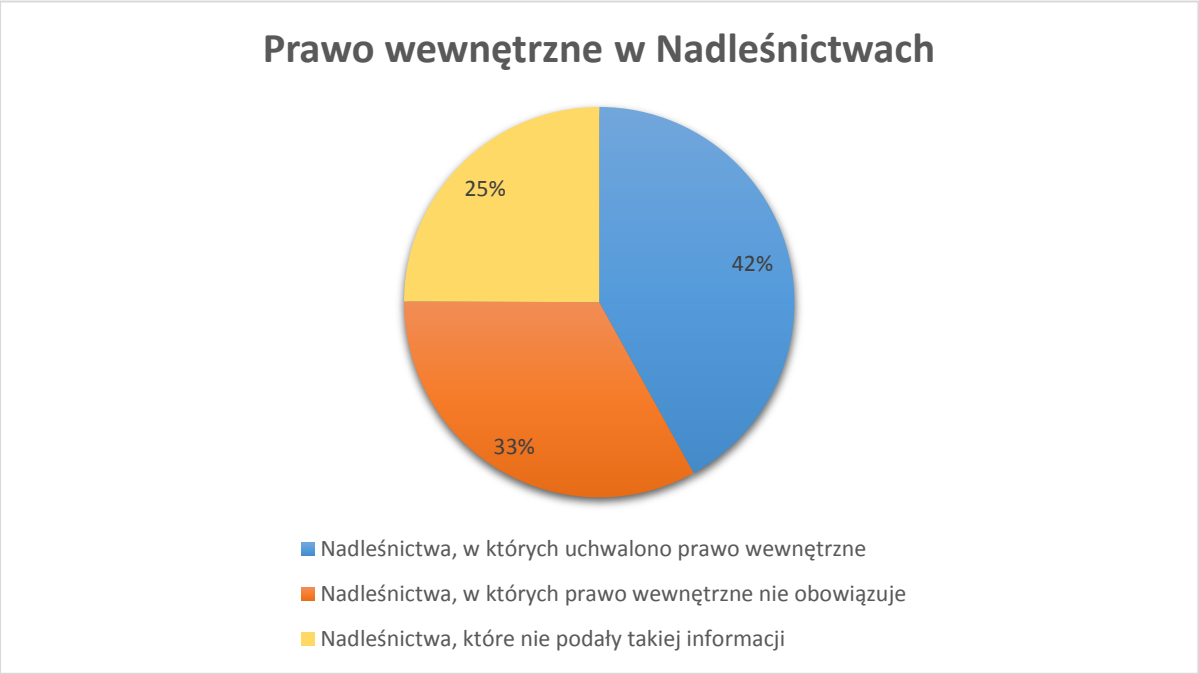
lasu, produkcyjność siedliska, szerokość zajętego pasa, itp. W Nadleśnictwie Celestynów stawki zależą od celu dzierżawy, czasu zawarcia umowy, stopnia uciążliwości dla prowadzenia gospodarki leśnej, długości przyłącza, lokalizacji i dojazdu, stanu zagospodarowania gruntu. Brano również pod uwagę stawki czynszu w sąsiednich Nadleśnictwach i Gminach za udostępnianie gruntów na cele inwestycji telekomunikacyjnych.

Inne kryteria, według których różnicowane są opłaty lub ich stawki to: rodzaj i rozmiar planowanych prac, lokalizację nieruchomości czy też wpływ inwestycji na prowadzoną gospodarkę leśną (Zawadzkie), długość, rodzaj i parametry urządzenia, przy zachowaniu stawki minimalnej, jaką jest stawka rynkowa obowiązująca na danym terenie za udostępnienie gruntów pod tego rodzaju inwestycje (Świdnica). Zdarzało się, iż stawki były różnicowane w zależności od ilości metrów bieżących udostępnianego gruntu, konieczności prowadzenia wycinki lub ponownego zalesienia danego terenu. Część Nadleśnictw wskazywała również na konieczność zgodności położenia infrastruktury telekomunikacyjnej z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Także treść obowiązującego w Nadleśnictwach prawa wewnętrznego różnicuje stawki w zależności od różnych czynników, np. od tego, jakiej kategorii grunty mają zostać udostępnione (rolne, leśne), rodzaju infrastruktury, która ma być umieszczona etc.

d. Informacje dotyczące prawa wewnętrznego obowiązującego w Nadleśnictwie.

Poniższy wykres pozwala porównać ilość Nadleśnictw, w których obowiązuje prawo wewnętrzne z ilością tych Nadleśnictw, gdzie regulacji takiej nie wprowadzono:

Wykres nr 5 - Zakres uchwalenia przez Nadleśnictwa prawa wewnętrznego regulującego wysokość opłat

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RDLP oraz danymi wynikającymi z zamieszczonych na stronie www ogólnych warunków dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, w części Nadleśnictw obowiązuje prawo wewnętrzne, które określa szczegółowe warunki uzyskania dostępu tranzytowego.

Część Nadleśnictw wskazywała na istnienie prawa uchwalonego przez właściwą RDLP, nie widząc potrzeby wydawania własnych zarządzeń. Taka sytuacja miała miejsce w szczególności w większości Nadleśnictw podległych RDLP w Radomiu.

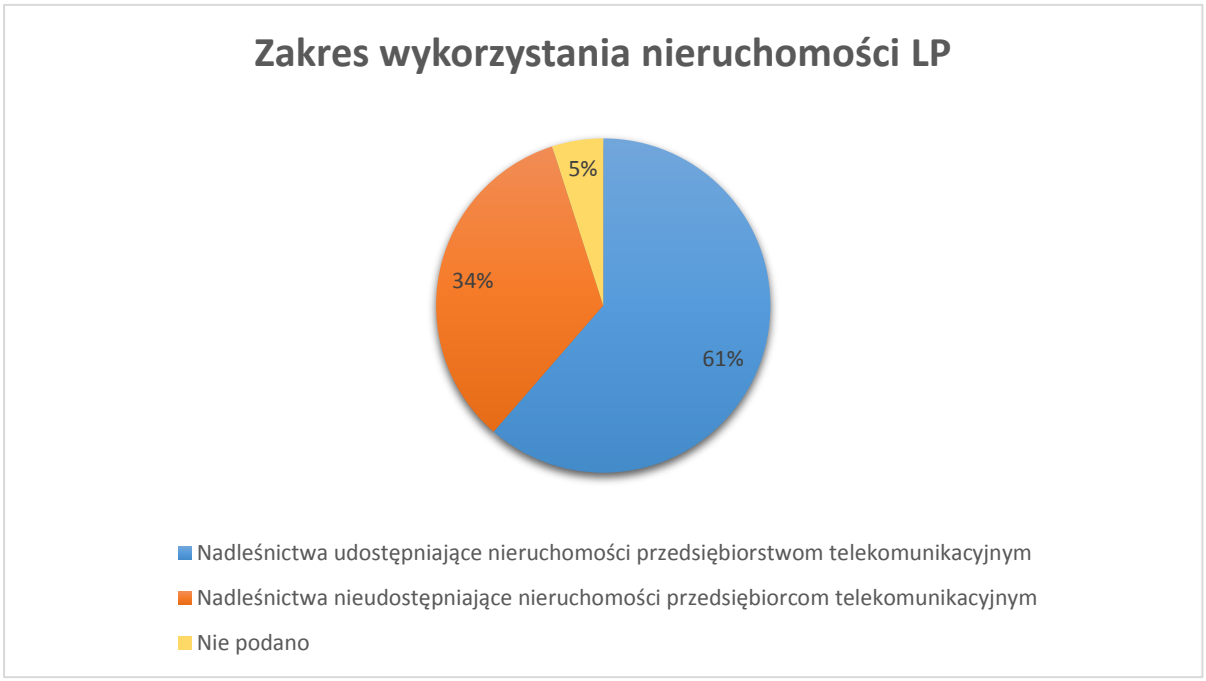
Na Nadleśniczych nie został wprost nałożony obowiązek uchwalenia prawa wewnętrznego, regulującego kwestie związane z zapewnieniem dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy – stosownie do treści art. 39b UL, Nadleśniczy ma obowiązek określić warunki dostępu tranzytowego w dowolnej formie.

Mimo to, w części udzielonych odpowiedzi wskazywano, że brak uchwalenia prawa wewnętrznego w zakresie ustalenia warunków finansowych udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, w szczególności brak określenia w ten sposób opłat, wynikał z braku wniosków zgłaszanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Oznacza to, że Nadleśniczy uznali, że skoro brak jest wniosków od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, szczegółowe uregulowanie tej kwestii nie jest konieczne.

Należy jednak zauważyć, iż to właśnie wydanie przez Nadleśniczego stosownego zarządzenia lub decyzji, mogło zadecydować o wszczęciu negocjacji. Innymi słowy, wysokość stawek za udostępnienie nieruchomości Lasów Państwowych określona w sposób jasny i precyzyjny, mogłaby zmotywować przedsiębiorców telekomunikacyjnych do wszczęcia negocjacji mających na celu zawarcie umowy i w konsekwencji skorzystania z gruntów. Oznacza to, że brak uchwalenia tzw. prawa wewnętrznego i brak publikacji szczegółowych warunków nie powinien być w powyższy sposób usprawiedliwiany, skoro obowiązek wydania warunków wynika z Megaustawy.

e. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni uiszczający opłaty na rzecz Nadleśnictw.

Wśród udzielonych odpowiedzi należy wyróżnić odpowiedzi tych Nadleśnictw, które wskazały, że udostępniają nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy oraz te, które wskazały, że nie zawarły żadnej umowy. Zakres wykorzystania nieruchomości LP przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 6 - Nadleśnictwa udostępniające nieruchomości LP na podstawie art. 33 Megaustawy

Z większość analizowanych odpowiedzi wynika, że niejednokrotnie w danym Nadleśnictwie nie została podpisana ani jedna umowa z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi (Czarna Białostocka, Dojlidy, Giżycko, Hajnówka, Waliły, Jeleśnia, Kędzierzyn, Koniecpol, Namysłów, Prudnik, Kluczbork, Siewierz, Sucha, Tułowice, Brzesko, Gromnik, Jarosław, Włodawa, Kolumna, Chocianów, Świdnica, Świętoszów, Zdroje). Zaznaczamy, że nadleśnictwo Dynów wskazało, iż obecnie nie została zawarta żadna umowa na podstawie art. 33 Megaustawy, jednak od 2017 roku trwają negocjacje z jednym z przedsiębiorców telekomunikacyjnych, mające na celu podpisanie umowy – wstępnie uzgodniono warunki zarówno z Nadleśnictwem, jak i nadzorującą je RDLP.

Oznacza to, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni rzadko korzystają z nieruchomości Lasów Państwowych. Mimo to z uzyskanych odpowiedzi wynika, iż wiele Nadleśnictw udostępnia nieruchomości Lasów Państwowych, znajdujące się w ich zasobach choć jednemu przedsiębiorcy.

Pozytywnie należy ocenić to, że wiele Nadleśnictw udostępnia nieruchomości zróżnicowanej kategorii przedsiębiorców telekomunikacyjnych, wśród których znajdują się zarówno najwięksi przedsiębiorcy działający obecnie na rynku, jak również mali i średni przedsiębiorcy

telekomunikacyjni. Jako przykłady takich Nadleśnictw należy wskazać: Augustów, Drygały, Ełk, Głęboki Bród, Andrychów, Opole, Leżajsk, Warcino, Bydgoszcz, Szubin, Włocławek, Głogów, Miękinia, Śnieżka, Gubin, Celestynów.

Należy zauważyć, że obecnie za największego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego działającego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej należy uznać Orange Polska S.A., będącego następcą prawnym – Telekomunikacji Polskiej S.A. W wielu Nadleśnictwach to właśnie Orange Polska S.A. jest jedynym podmiotem, któremu udostępniono nieruchomości w celu umieszczenie urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej. Ma to miejsce między innymi w nadleśnictwach: Kłobuck, Prószków, Wałcz, Dretyń, Dąbrowa, Runowo, Jugów, Bytnica, Szprotowa, Żagań.

Wielokrotnie ma miejsce sytuacja, w której jedynym podmiotem uiszczającym stosowne opłaty z tytułu umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej jest podmiot publiczny, jak Urząd Marszałkowski czy gmina (Lesko, Białowieża, Gołdap). Czasem zdarza się, że opłaty uiszczają co prawda przedsiębiorcy telekomunikacyjni, ale na podstawie partnerstwa publiczno-prawnego z organem administracji publicznej lub w związku z realizacją określonego programu, jak WSS (Krzyż, Orneta).

f. Wysokość opłat uiszczanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Opłaty uiszczane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych są zróżnicowane i wahają się od kilkudziesięciu do kilkunastu tysięcy złotych.

Nadleśnictwa, które udostępniają nieruchomości odpłatnie, należy podzielić na następujące kategorie, według kryterium wielkości przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz ich prywatnego lub publicznego charakteru:

- Nadleśnictwa, w których opłaty wnoszą tylko najwięksi przedsiębiorcy telekomunikacyjni,
- Nadleśnictwa, w których opłaty wnoszą tylko mali i średni przedsiębiorcy telekomunikacyjni (przedsiębiorcy telekomunikacyjni z sektora małych i średnich przedsiębiorstw),
- Nadleśnictwa, w których opłaty wnoszą tylko podmioty publiczne,
- Nadleśnictwa, w których opłaty wnoszą tylko najwięksi przedsiębiorcy telekomunikacyjni i podmioty publiczne,
- Nadleśnictwa, w których opłaty są wnoszone przez wszystkie rodzaje podmiotów.

Stopień udostępnienia według powyższych kryteriów przedstawia poniższy schemat:

Wykres nr 7 – Opłaty wnoszone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych – kryterium rodzaju podmiotu wnoszącego opłaty

Do kategorii największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych zaliczano następujące podmioty wymieniane przez poszczególne Nadleśnictwa: Orange Polska S.A., T-Mobile Polska S.A. (oraz T-Mobile Poland sp. z o.o.), Inea S.A., P4 sp. z o.o. oraz Netia S.A.[6]

Jako podmioty publiczne wskazywano jednostki samorządu terytorialnego lub urząd. Do tej kategorii zaklasyfikowano również przypadki, w których dany przedsiębiorca telekomunikacyjny działał w porozumieniu z jednostką samorządu terytorialnego i zostało to wyraźnie wskazane, np. jeżeli w imieniu takiego podmiotu działał przedsiębiorca telekomunikacyjny w związku z partnerstwem publiczno-prawnym lub realizacją projektów

[6] Wskazane przedsiębiorstwa zakwalifikowano jako największe z uwagi na ich pozycję na rynku krajowym oraz częstotliwość wskazywania ich w odpowiedziach.

jak WSS (najczęściej w takim przypadku Nadleśnictwo nie wskazywało nazwy takiego przedsiębiorcy, zwłaszcza gdy opłata była jednorazowa).

Z powyższego wynika, iż najczęściej nieruchomości są udostępniane jednocześnie różnym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym – zarówno największym, jak i tym z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, a także podmiotom publicznym. Należy jednak zaznaczyć, że kilkukrotnie wskazywano, iż z największymi przedsiębiorstwami było zawierane kilka umów (np. 14), natomiast przedsiębiorca z sektora małych i średnich przedsiębiorstw miał zawartą jedynie jedną umowę z danym Nadleśnictwem. Oznacza to, że małe i średnie przedsiębiorstwa telekomunikacyjne korzystają z nieruchomości leśnych w mniejszym zakresie aniżeli największe podmioty działające na rynku.

W celu porównania opłat wnoszonych przez przedsiębiorców, przeanalizowane zostaną opłaty wnoszone przez przedsiębiorców w losowo wybranych Nadleśnictwach.

Zastrzegamy, że ze względu na to, iż wskazane przez Nadleśnictwa dane mogą zostać uznane za objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, mając na uwadze obowiązek poufności, dane dotyczące nazw Nadleśnictw oraz podmiotów wnoszących opłaty nie zostaną ujawnione.

A. Nadleśnictwo nr 1.

W pierwszym z analizowanych Nadleśnictw opłaty są wnoszone jedynie przez jednego z największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rynku oraz podmiot publiczny (Województwo). W odpowiedzi wskazano, iż przedsiębiorca telekomunikacyjny zawarł dwie umowy:

- umowę dotyczącą udostępnienia pasa gruntu o długości 7500 m,
- umowę dotyczącą udostępnienia pasa gruntu o długości 10 m,

W przypadku tej pierwszej umowy, stawkę przeliczeniową stanowiła cena za 0,0075 m^3 drewna, a opłata wyniosła odpowiednio w latach 2017 i 2018 10.744,31 zł oraz 11.084,63 zł.

W drugiej umowie, stawkę przeliczeniową stanowiła cena za 0,0065 m^3 drewna, a opłata wyniosła w odpowiednio w latach 2017 i 2018: 12,42 zł oraz 12,81 zł.

Województwu został udostępniony pas gruntu o długości 415 m, a podstawę przeliczeniową stanowiła cena za 0,005 m^3 drewna, a opłata wyniosła w odpowiednio w latach 2017 i 2018: 396,51 zł oraz 408,90 zł.

B. Nadleśnictwo nr 2.

W analizowanym Nadleśnictwie opłatę wnosi tylko jeden z przedsiębiorców, który należy do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Jest on obowiązany do ponoszenia opłat miesięcznych. Niestety, nie wskazano ani wielkości infrastruktury, ani podstawy wyceny.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny w 2017 roku uiścił 4.297,25 zł brutto. W 2018 roku, do chwili udzielenia odpowiedzi, wysokość opłat wyniosła 1.222,5 zł.

C. Nadleśnictwo nr 3.

W Nadleśnictwie tym zawarto umowy z 3 przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi – jeden z nich należy do największych przedsiębiorców (przedsiębiorca A), natomiast 2 z nich można zaliczyć do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (odpowiednio przedsiębiorca B i C).

Przedsiębiorca A zawarł dwie umowy:

- udostępniającą 2.565,00 mb gruntu (stawka 0,020 ceny za m^3 drewna),
- udostępniającą 1.090,00 mb gruntu (stawka 0,030 ceny za m^3 drewna).

W związku z powyższym, przedsiębiorca A uiścił na rzecz Nadleśnictwa 9.796,81 zł z tytułu pierwszej zawartej umowy, natomiast w 2018 roku kwota ta wyniosła 10.109,08 zł. Z tytułu drugiej zawartej umowy, przedsiębiorca A uiścił w latach 2017 i 2018 odpowiednio kwotę 6.246,03 zł oraz 6.443,66 zł.

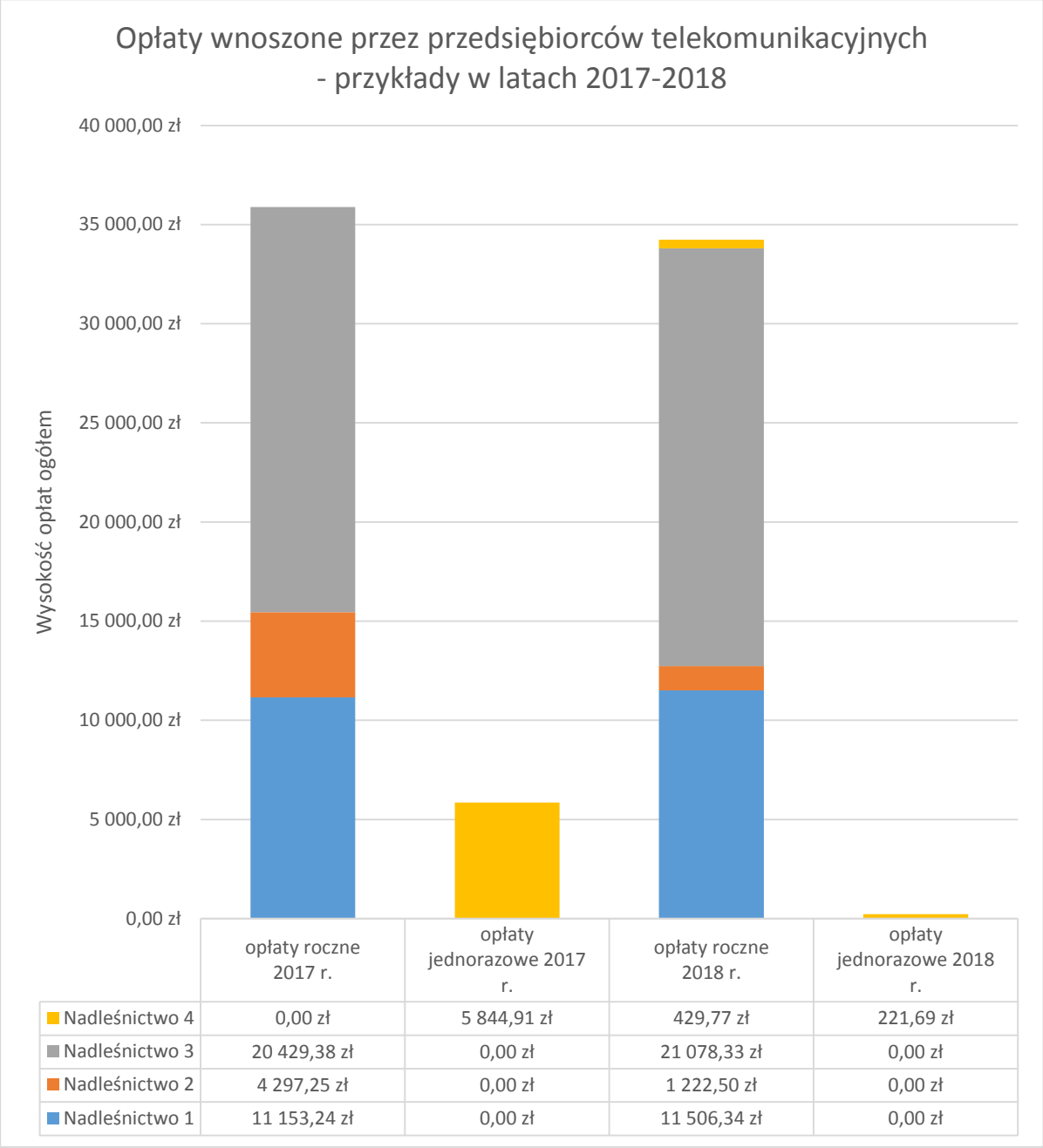
Przedsiębiorca B zawarł jedną umowę, udostępniającą pas gruntu o długości 2.796 mb. Stawka przeliczeniowa wyniosła 0,007 ceny za m^3 drewna. W związku z powyższym, przedsiębiorca uiścił 3.737,11 zł na rzecz Nadleśnictwa w 2017 roku, natomiast w 2018 roku kwota ta wyniosła 3.855,59 zł.

W przypadku przedsiębiorcy C, umowa została zawarta w celu udostępnienia 340 mb pasa gruntu, natomiast podstawę opłaty stanowiła cena za 0,010 m^3 drewna. W związku z tym, przedsiębiorca uiścił odpowiednio w latach 2017 i 2018 kwotę 649,43 zł oraz 670,00 zł.

D. Nadleśnictwo nr 4.

W tym Nadleśnictwie opłaty są wnoszone przez dwóch przedsiębiorców. Pierwszy z nich należy do największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Opłata przez niego wniesiona miała charakter jednorazowy i wyniosła 5.844,91 zł. Drugi przedsiębiorca należy do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W 2017 roku, w związku z budową sieci i jej eksploatacją (dwie osobne opłaty), przedsiębiorca uiścił kwotę 429,77 zł, natomiast w 2018 roku kwota rocznego czynszu wyniosła 221,69 zł.

Podsumowanie obrazuje poniższy wykres:

	opłaty roczne 2017 r.	opłaty jednorazowe 2017 r.	opłaty roczne 2018 r.	opłaty jednorazowe 2018 r.
Nadleśnictwo 4	0,00 zł	5 844,91 zł	429,77 zł	221,69 zł
Nadleśnictwo 3	20 429,38 zł	0,00 zł	21 078,33 zł	0,00 zł
Nadleśnictwo 2	4 297,25 zł	0,00 zł	1 222,50 zł	0,00 zł
Nadleśnictwo 1	11 153,24 zł	0,00 zł	11 506,34 zł	0,00 zł

Wykres nr 8 – Przykładowe opłaty w latach 2017-2018.

Jak pokazują powyższe przykłady, stawki stosowane przez przedsiębiorców są bardzo zróżnicowane, a wpływy Nadleśnictw z tytułu udostępnienia nieruchomości są dość znaczne.

V. Dane statystyczne – badania ankietowe wśród przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

1. Sposób pozyskania danych.

Podejmując się opisu obecnej sytuacji na arenie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a LP (a w szczególności reprezentującymi je Nadleśnictwami), w zakresie stosowanych warunków i zasad w zapewnieniu dostępu do nieruchomości, koniecznym stało się zbadanie tejże sytuacji z perspektywy drugiego partnera interakcji, tj. przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

W celu sporządzenia wielowymiarowej analizy przyjęto, iż ze względu na złożoność zagadnienia i ilościowy charakter gromadzonych danych najlepszym narzędziem badawczym będzie kwestionariusz ankiety. Standaryzowany kwestionariusz skierowano do przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przyjęto jednocześnie, na potrzeby niniejszych badań, iż przedsiębiorcą telekomunikacyjnym będzie każdy przedsiębiorca, który realizuje (buduje) sieć telekomunikacyjną lub świadczy usługi telekomunikacyjne.

Analiza zgromadzonego materiału pozwoliła na:

- zdiagnozowanie podstawowych (powszechnie występujących) problemów związanych z dostępem do nieruchomości LP na podstawie art. 33 Megaustawy,
- poznanie specyfiki warunków, na jakich w praktyce udostępniane są nieruchomości LP,
- ustalenie, jak często przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystają z możliwości zawarcia umowy dostępowej na podstawie art. 33 Megaustawy,
- poznanie opinii przedsiębiorców telekomunikacyjnych korzystających z nieruchomości LP na temat tego, co według nich sprawia najwięcej trudności przy uzyskiwaniu dostępu do nieruchomości LP,
- zidentyfikowanie przyczyn podjęcia decyzji o niekorzystaniu przez przedsiębiorców z nieruchomości LP, w szczególności czy wpłynęła na nią postawa Nadleśnictw.

Mając świadomość złożoności zagadnienia, nie poprzestano wyłącznie na skierowaniu kwestionariusza ankiety do członków KIKE, będącej inicjatorem przeprowadzonych badań i stworzenia niniejszego raportu. Grupę badawczą stanowili wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy wyrazili wolę wypełnienia kwestionariusza ankietowego. W tym celu, ogłoszenie o możliwości wypełnienia kwestionariusza ankiety zostało opublikowane nie tylko na oficjalnej stronie www KIKE oraz blogu itB Legal – okablowani.pl, ale również zwrócono się do zrzeszających przedsiębiorców izb gospodarczych i stowarzyszeń – między innymi do Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego „e-Południe" oraz iNET Group sp. z o.o. Badaniem objęto przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzących działalność na terenie całego kraju. Wypełnienie ankiety było dobrowolne.

Ponadto badani, którzy zadeklarowali, że korzystają z nieruchomości LP, wskazywali konkretne Nadleśnictwa, na terenie których budują i eksploatują swoje sieci.

Oznacza to, że badanie ankietowe zostało przeprowadzone w sposób otwarty dla każdego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, a jednocześnie pozwoliło KIKE na dokonanie obiektywnej oceny przeprowadzonego badania. W celu uniknięcia uzyskania kilku odpowiedzi od tego samego podmiotu bądź od podmiotu niebędącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, każda odpowiedź musiała zostać oznaczona nazwą przedsiębiorcy wypełniającego kwestionariusz, a następnie zaakceptowana przez KIKE.

Kwestionariusz ankiety mający na celu zebranie danych dotyczących dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, został stworzony za pośrednictwem narzędzi udostępnionych powszechnie przez firmę Google. Możliwość wzięcia udziału w badaniu ankietowym została skierowana zarówno do podmiotów korzystających z nieruchomości LP, jak również tych, których sieć przez owe tereny nie przebiega.

Kwestionariusz udostępnionej ankiety cechował się dużym stopniem standaryzacji pytań, których celem było uzyskanie informacji o finansowych, technicznych i prawnych aspektach współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z LP. Badanie nie miało charakteru anonimowego – każdy badany miał obowiązek wskazania nazwy przedsiębiorstwa telekomunikacyjnego, które reprezentuje oraz podania regionu nadleśnictwa, właściwego ze względu na położenie sieci. Zastrzegamy jednak, iż informacje na temat osób wypełniających kwestionariusz ankiety są poufne i nie zostaną ujawnione. Proces gromadzenia i przetwarzania danych spełniał całkowicie wymogi poufności zgodnie z przepisami prawa.

Taki zabieg miał na celu nie tylko pokazanie stanu zastanego w obszarach badanych poprzez pytania kwestionariusza skierowane do przedsiębiorców, ale także uchwycenie kierunku rozwoju branży i zapotrzebowania na wykorzystanie nieruchomości LP.

Kwestionariusz ankiety uzupełniło ostatecznie 74 respondentów. Większość pytań umożliwiała zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi. W wielu przypadkach pozostawiono respondentom możliwość udzielenia innej odpowiedzi niż sugerowane poprzez zastosowanie pytań półotwartych.

W celu ułatwienia respondentom poruszania się po kwestionariuszu ankietowym, zastosowano podział ankiety na trzy części z odpowiednią instrukcją. W przypadku, w którym możliwe było zaznaczenie większej ilości odpowiedzi bądź określono ich maksymalną ilość, poniżej pytania została zawarta odpowiednia instrukcja.

Treść kwestionariusza ankiety stanowi załącznik nr 8 do niniejszego raportu, a szczegółowe opracowanie zebranego materiału wraz z prezentacją wniosków omówione zostało poniżej.

2. Zakres pytań.

Pytania, jakie zostały skierowane do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, można podzielić na trzy zasadnicze grupy:

A. pytania skierowane do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy nie korzystają z nieruchomości znajdujących się w zasobach Lasów Państwowych,
B. pytania skierowane do przedsiębiorców korzystających z nieruchomości zarządzanych przez Lasy Państwowe,
C. pytania skierowane do wszystkich respondentów.

Części te zostały wyraźnie wydzielone w treści kwestionariusza. Wskazanie we wstępnej części kwestionariusza na korzystanie z nieruchomości LP bądź jego brak, determinowało możliwość udzielenia odpowiedzi na dalsze, skierowane do danej grupy badanych pytania.

Pytania przeprowadzonego badania ankietowego, skierowane do grupy A dotyczyły powodów, dla których respondent zrezygnował z możliwości korzystania z nieruchomości Lasów Państwowych w celu wybudowania infrastruktury telekomunikacyjnej. Zapytano tę grupę respondentów również o ewentualną gotowość do podjęcia tego rodzaju inwestycji w przyszłości.

Część kwestionariusza ankiety skierowana do grupy B pozwoliła na przeanalizowanie sytuacji prawnej i faktycznej, w jakiej znajdują się ci przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których sieć przebiega przez grunty Lasów Państwowych. Z tego powodu zapytano zarówno o procedurę związaną z zawarciem umowy, w tym sposób ustalenia opłaty, jak i podstawę prawną uzyskania dostępu do nieruchomości.

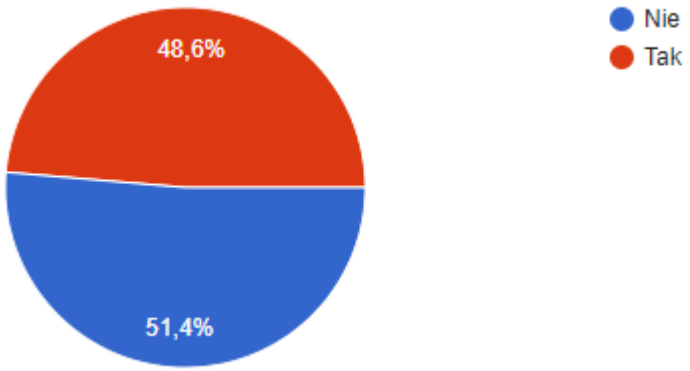
Pytania skierowane do grupy C miały na celu przede wszystkim zidentyfikowanie potencjalnych barier, które w opinii respondentów występują obecnie w uzyskaniu dostępu, do nieruchomości Lasów Państwowych oraz wskazanie kierunku zmian w celu usprawnienia współpracy pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a LP, w szczególności reprezentującymi je Nadleśnictwami.

3. Analiza uzyskanych odpowiedzi.

A. Wstęp.

W pierwszym pytaniu kwestionariusza ankiety, zadaniem respondentów było wskazanie, czy korzystają oni z nieruchomości Lasów Państwowych czy też nie.

Powyższe obrazuje wykres:

Wykres nr 9- Przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystający z nieruchomości Lasów Państwowych.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że większość ankietowanych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie korzystała z nieruchomości Lasów Państwowych, choć różnica ta jest niewielka.

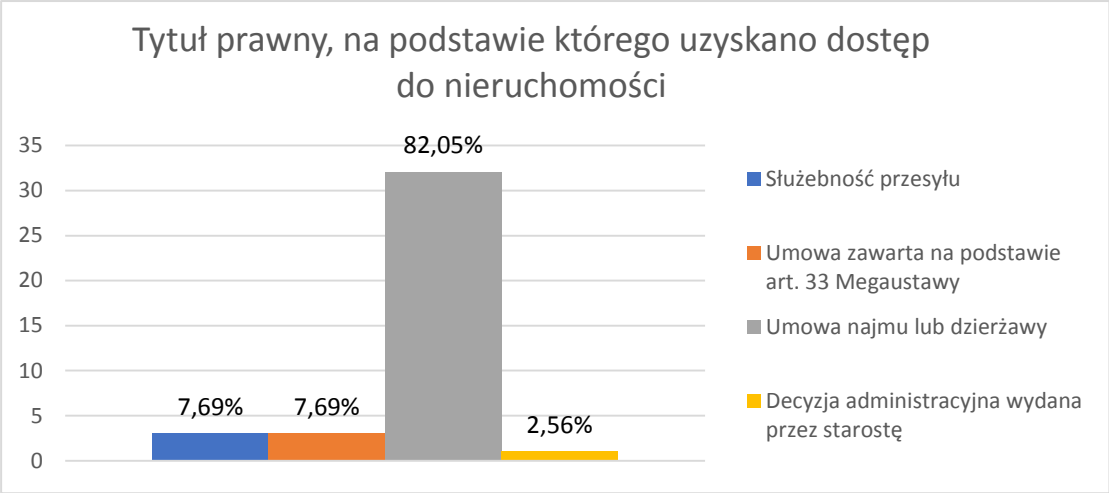
B. Przedsiębiorcy korzystający z nieruchomości Lasów Państwowych.

Do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy uzyskali dostęp do nieruchomości Lasów Państwowych, skierowano więcej pytań aniżeli do tych, którzy z takiej możliwości nie skorzystali. Przedsiębiorcy, którzy zawarli z Nadleśniczym stosowną umowę, nabyli już cenne doświadczenie związane z realizacją umowy, mają więc wiedzę pozwalającą na określenie i zdefiniowanie problemów związanych z udostępnianiem i korzystaniem z nieruchomości Lasów Państwowych w praktyce.

Pierwsze pytanie, skierowane do tej grupy ankietowanych, miało na celu sprawdzenie, na podstawie jakiego tytułu prawnego przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystają z nieruchomości Lasów Państwowych. Jak wspomniano we wcześniejszej części raportu, uzyskanie dostępu na podstawie art. 33 Megaustawy nie jest jedynym sposobem na korzystanie z nieruchomości. Pytanie to pozwoliło również zbadać, jaka podstawa prawna jest najczęściej wykorzystywana w przypadku udostępniania na podstawie umowy

nieruchomości znajdujących w zarządzie LP na cele związane z umieszczeniem obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W celu lepszego zobrazowania wyników ankiety, sporządzono poniższy wykres:

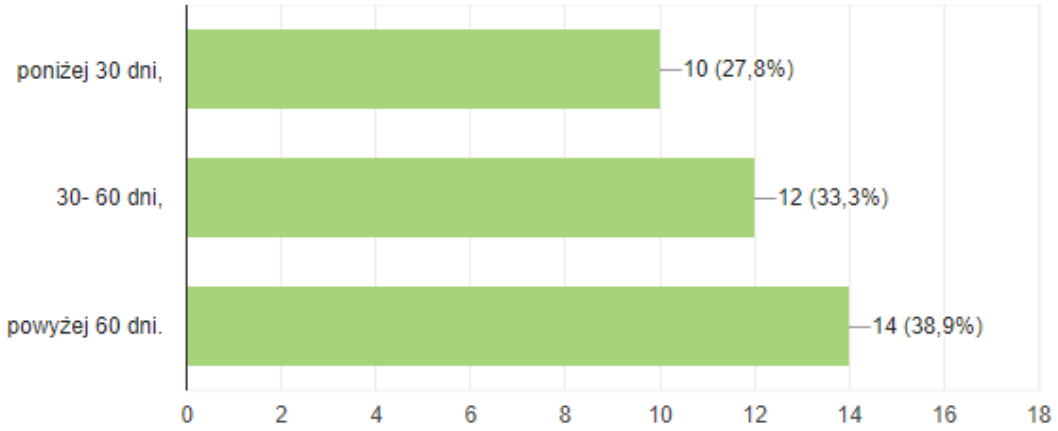
Wykres nr 10-Tytuł prawny, na podstawie którego uzyskano dostęp do nieruchomości.

Z odpowiedzi ankietowanych wynika, że zdecydowanie najczęściej korzystają oni z nieruchomości Lasów Państwowych na podstawie umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości (aż 32 odpowiedzi). Inne sposoby uzyskania dostępu do nieruchomości były rzadko wskazywane. Udostępnienie nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy występuje sporadycznie – jedynie 3 respondentów wskazało, że korzysta z nieruchomości na podstawie umowy zawartej na podstawie art. 33 Megaustawy. Powyższe świadczy o tym, że Nadleśnictwa, mimo że w ich kompetencjach leży obowiązek określenia warunków dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, nie znają regulacji prawnych w zakresie udostępniania nieruchomości przedsiębiorcom telekomunikacyjnym albo nie potrafią ich zastosować w praktyce. Świadomość prawną Nadleśnictw, w zakresie tytułów prawnych na jakich udostępniane są nieruchomości, należy ocenić jako znikomą.

Wniosek ten nie jest pozytywny. Należy pamiętać, że wprowadzenie podstawy prawnej, umożliwiającej zawierane umów dotyczących udostępniania nieruchomości na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku położonym na nieruchomości, miało wprowadzać ułatwienia w procedurze uzyskiwania dostępu, a także znacznie przyspieszyć proces zawierania umowy. W przypadku braku zawarcia umowy w terminie ustawowym, przedsiębiorca telekomunikacyjny uzyskał prawo zwrócenia się o wydanie decyzji administracyjnej, zastępującej tę umowę. Możliwość uzyskania decyzji należy traktować jako środek dyscyplinujący drugą stronę umowy – w tym przypadku Nadleśnictwo. Analiza udzielonych odpowiedzi prowadzi jednak do wniosku, że w przypadku zawierania umów z Nadleśnictwem, art. 33 Megaustawy często nie znajduje żadnego zastosowania.

Drugie z zadanych pytań dotyczyło czasu trwania procedury zawarcia umowy, tj. procesu negocjacji. Zgodnie z art. 33 ust. 3 Megaustawy, umowa powinna zostać zawarta w ciągu 30 dni od dnia przedłożenia stosownego wniosku. Ankietowani mogli wskazać, że proces ten trwał poniżej 30 dni, od 30 do 60 dni albo że trwał powyżej 60 dni. Odpowiedzi respondentów na to pytanie były bardzo podzielone.

Okresy w jakich zwykle zawierane są umowy z Nadleśnictwem, przedstawia poniższy wykres:

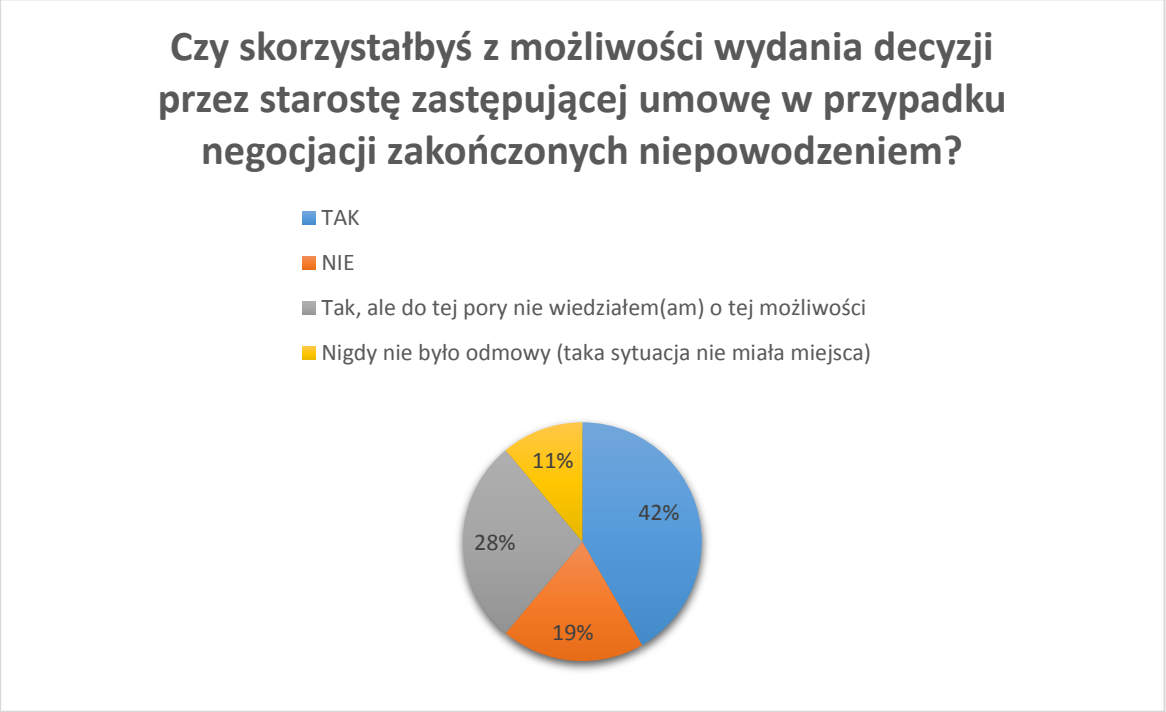

Wykres nr 11- Długość trwania negocjacji mających na celu zawarcie umowy pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a nadleśnictwem.

Rezultat badania prowadzi do wniosku, że proces zawierania umów z Nadleśnictwem jest długotrwały – zazwyczaj trwa ponad 30 dni. Powyższe oznacza, że termin ustawowy, wynikający z Megaustawy i wynoszący 30 dni, rzadko jest dotrzymywany, co sprawia, że uregulowanie to jest w istocie fikcją.

W kwestionariuszu ankietowym została również poruszona kwestia możliwości wystąpienia z wnioskiem do starosty o wydanie decyzji zastępującej umowę, w przypadku braku jej dobrowolnego zawarcia. Ankietowanych zapytano o to, czy w takiej sytuacji, zwróciliby się z wnioskiem do starosty o wydanie stosownej decyzji. O możliwości wystąpienia z takim wnioskiem informowaliśmy w części raportu opisującej stan prawny w zakresie dostępu do nieruchomości, dotyczący procedury udostępnienia nieruchomości (Rozdział III, pkt 3 raportu).

Podsumowanie udzielonych odpowiedzi obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr 12- Skorzystanie z możliwości wystąpienia do starosty z wnioskiem o wydanie decyzji zastępującej umowę z Nadleśnictwem.

Większość osób udzielających odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety wskazała, że skorzystałaby z takiej możliwości (15 odpowiedzi). Znaczna część ankietowanych wskazała ponadto, że skorzystałaby z takiej możliwości, gdyby wiedziała wcześniej o jej istnieniu (10 odpowiedzi). Rezultat badania ankietowego świadczy o tym, że część przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie zna przysługujących im na podstawie regulacji zawartej w Megaustawie uprawnień. Należy zauważyć, że w przypadku braku zawarcia umowy z Nadleśnictwem, wydanie decyzji administracyjnej przez starostę jest jedynym rozwiązaniem, dostępnym dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, umożliwiającym uzyskanie dostępu do nieruchomości LP w trybie przymusowym.

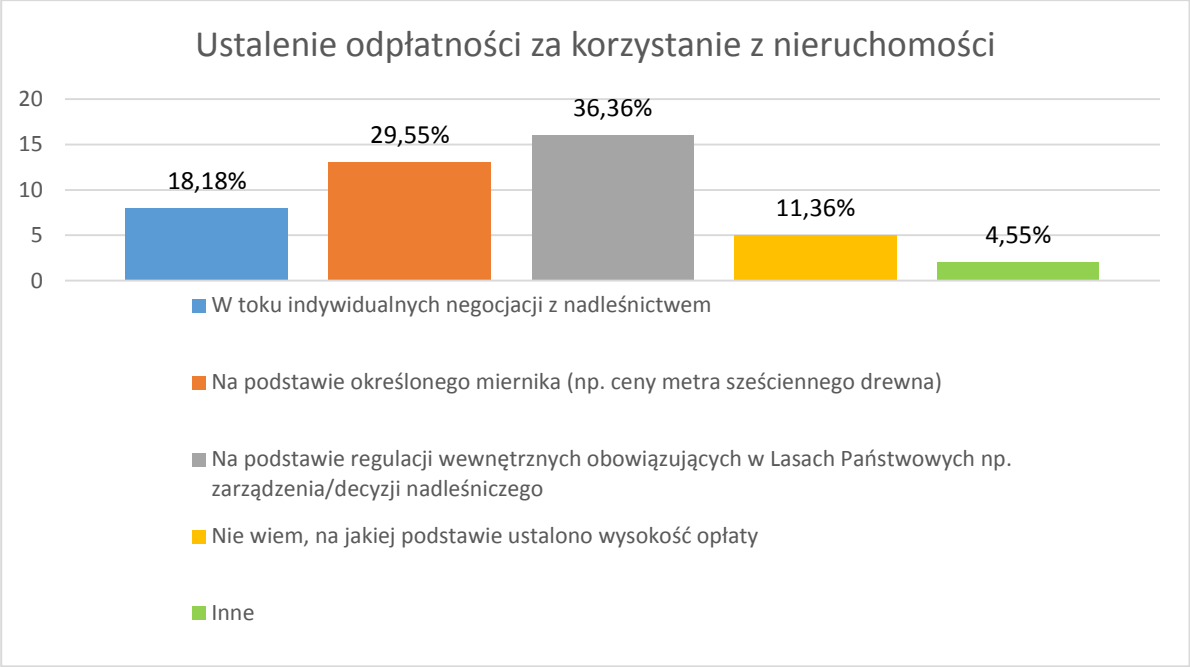
Warto zaznaczyć, że zdecydowana mniejszość respondentów wskazała, że z takiej możliwości by nie skorzystała (7 odpowiedzi).

Tak jak w większości przypadków, również tutaj ankietowanym pozwolono na udzielenie własnej, innej niż proponowana, odpowiedzi. Z tego powodu część badanych (dokładnie 4) sugerowała, że *„wcześniej nie miała miejsca sytuacja lub odmowa, która uzasadniałaby wystąpienie do starosty z wnioskiem o wydanie stosownej decyzji”*.

Podejmując się opisu aspektu finansowego w relacji przedsiębiorca telekomunikacyjny–Nadleśnictwo należy przyjąć, iż największą zidentyfikowaną barierą, związaną z dostępem do nieruchomości znajdujących się w zarządzie LP jest bariera ekonomiczna – wysokość opłat

narzucanych przedsiębiorcom telekomunikacyjnym jest nieproporcjonalna do osiąganych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych korzyści. Z tego powodu badani zostali poproszeni o wskazanie, na jakiej podstawie ustalono opłatę z tytułu uzyskania dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych w celu budowy sieci telekomunikacyjnej.

Podsumowanie udzielonych odpowiedzi obrazuje poniższy diagram:

Wykres nr 13- Sposób ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z nieruchomości.

Respondenci najczęściej wskazywali, że opłata została ustalona na podstawie regulacji wewnętrznych obowiązujących w danym Nadleśnictwie, takich jak decyzja czy zarządzenie Nadleśniczego (16 odpowiedzi). Wielu podawało także, że cena została ustalona na podstawie określonego miernika, np. ceny metra sześciennego drewna (13 odpowiedzi), a także, że cena została ustalona w toku indywidualnych negocjacji z Nadleśnictwem (8 odpowiedzi).

Jak we wcześniejszych przypadkach, również to pytanie miało charakter otwarty. Jeden z badanych odpowiedział, że ustalenie opłat nastąpiło w oparciu o obowiązujące stawki rynkowe.

Za niepokojące należy uznać to, że kilku przedsiębiorców telekomunikacyjnych wypełniających kwestionariusz wskazało, że nie wie na jakiej podstawie ustalono opłaty (5 odpowiedzi). Inny respondent podał natomiast, że *„zapisy zawartej przez niego umowy nie oddają stanu rzeczywistego – w umowie, zawartej przez wspomnianego badanego, znajduje się zapis dotyczący ustalenia wynagrodzenia na podstawie ceny drewna, mimo że w rzeczywistości opłata ta jest ustalana przez Nadleśniczego w inny, zindywidualizowany sposób”.*

Należy uznać, że powyższe wyniki potwierdzają to, co wynikało z analizy ogólnych warunków udostępnienia nieruchomości i warunków umów udostępnionych na stronie RDLP – przedsiębiorcy telekomunikacyjni wielokrotnie nie mają wpływu na kształtowanie warunków finansowych zawieranych umów albo wpływ ten jest znikomy.

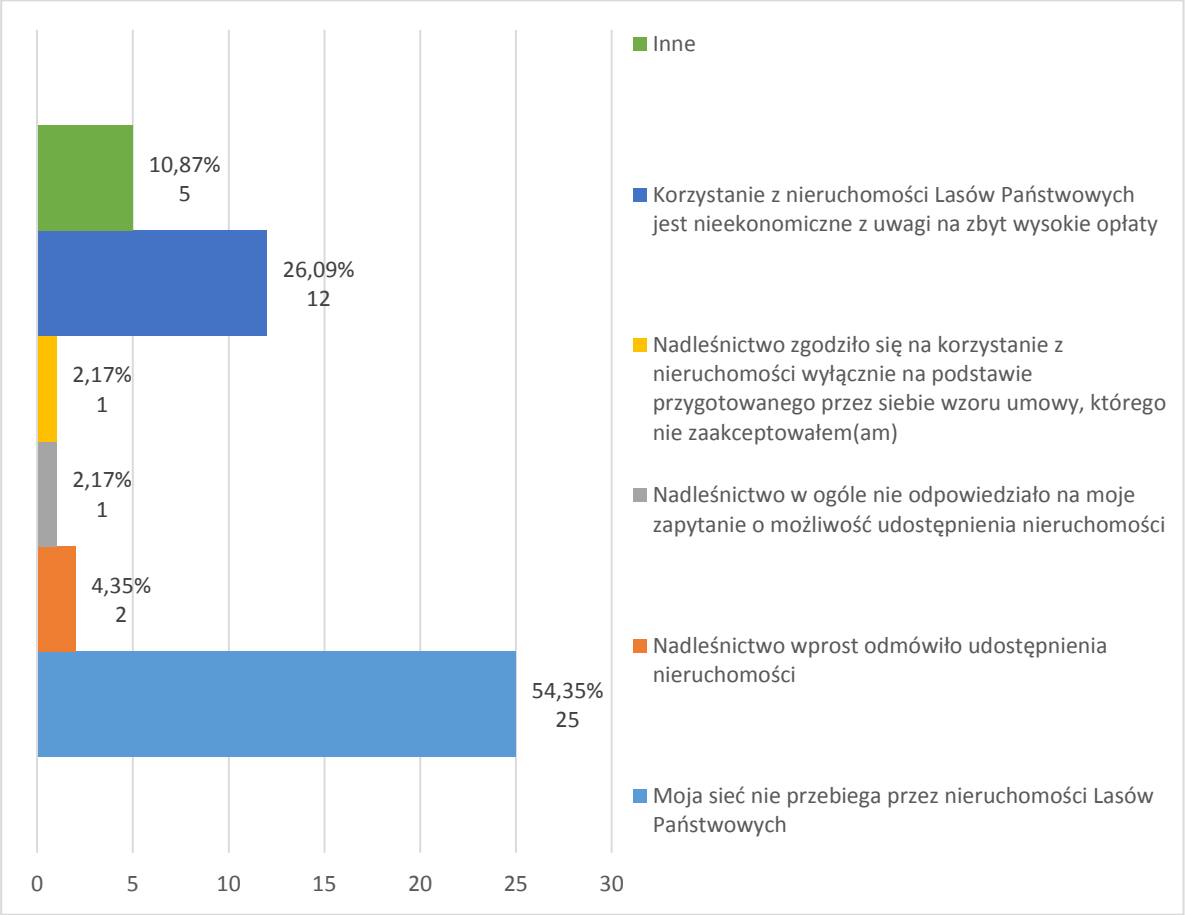
Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego:

1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystający z nieruchomości Lasów Państwowych na potrzeby budowy sieci telekomunikacyjnej zauważają wiele barier związanych z uzyskaniem i realizacją dostępu.
2. Część badanych nie wiedziała także o przysługujących im środkach ochrony prawnej w przypadku odmowy udostępnienia nieruchomości lub zbyt długo prowadzonych negocjacji, tj. o możliwości uzyskania decyzji wydanej przez starostę, która zastępowałaby umowę.
3. Nierozwiązanym to tej pory problemem jest także nieprzewidywalność i brak jednolitych zasad przy ustalaniu opłat za udostępnienie nieruchomości.
4. Negocjacje mające na celu zawarcie stosownej umowy, trwają najczęściej powyżej 30 dni, mimo iż zgodnie z art. 33 ust. 3 Megaustawy termin 30 dni nie powinien zostać przekroczony.

C. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni niekorzystający z nieruchomości Lasów Państwowych.

Jedno z pytań skierowanych do przedsiębiorców telekomunikacyjnych niekorzystających z nieruchomości znajdujących się w zasobach Lasów Państwowych dotyczyło przyczyny takiego stanu rzeczy. Ankietowani mogli zaznaczyć więcej niż jedną z sugerowanych odpowiedzi, a także mieli możliwość określenia innej przyczyny niż wymienione.

Ilość udzielonych odpowiedzi obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr14- Przyczyny niekorzystania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych z nieruchomości LP.

Jako najczęstszą przyczynę niekorzystania z nieruchomości Lasów Państwowych identyfikowano to, że sieć wypełniającego kwestionariusz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego nie przebiega przez nieruchomości Lasów Państwowych (25 odpowiedzi). Jako drugą z kolei przyczynę wskazywano, że korzystanie z nieruchomości Lasów Państwowych jest nieekonomiczne z uwagi na zbyt wysokie opłaty (12 odpowiedzi).

Pozytywną informacją jest to, że tylko jeden z ankietowanych wskazał, że Nadleśnictwo nie udzieliło odpowiedzi na jego wniosek.

Wśród odpowiedzi określających inne przyczyny niekorzystania z nieruchomości LP znalazły się:

- *„informacje ogólne, z których wynikało, że korzystanie z nieruchomości Lasów Państwowych jest problematyczne”,*
- *„Nadleśnictwo było zainteresowane współpracą, ale temat zablokował inny partner PCSS, do którego wciąż odsyłano”,*
- *„do tej pory nie brano pod uwagę takiej możliwości (funkcjonalności)”.*

Ponadto, jeden z ankietowanych wskazał, że czeka jeszcze na odpowiedź Nadleśnictwa, dlatego nie może udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Kolejne pytanie skierowanych do tej grupy respondentów dotyczyło tego, czy zamierzają oni w przyszłości korzystać z nieruchomości Lasów Państwowych.

Udzielone odpowiedzi obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr 15- Perspektywy korzystania z nieruchomości LP w przyszłości.

Większość ankietowanych wskazała, że ma taki zamiar (20 odpowiedzi), niewielu z nich zastrzegło, że z takiej możliwości kategorycznie nie skorzysta (8 odpowiedzi).

Również przy udzielaniu odpowiedzi na to pytanie, część przedsiębiorców wskazała inne odpowiedzi niż sugerowane:

- *„tak, jeśli cena będzie rozsądna”* (1 odpowiedź),
- *„chętnie byśmy skorzystali, gdyby była taka możliwość”* (1 odpowiedź),
- *„w zależności od potrzeb/podjętych decyzji biznesowych/niewykluczone – mają kilka sensownych obiektów, ale obecnie WSS rozwiązuje wiele problemów”* (5 odpowiedzi),
- *„nie zastanawiałem się nad tą możliwością/nie wiem”* (4 odpowiedzi).

Analiza powyższych informacji prowadzi do wniosku, że większość z tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy nie korzystają z nieruchomości Lasów Państwowych, nie wyklucza skorzystania z takiej możliwości w przyszłości. Pozytywnie należy ocenić to, że znaczna część ankietowanych uzasadnia brak korzystania z nieruchomości brakiem przebiegu sieci telekomunikacyjnej przez tereny leśne. Oznacza to, że o niekorzystaniu z nieruchomości Lasów Państwowych często przeważyły okoliczności, niezależne od tego, jak obecnie wygląda procedura udostępniania nieruchomości przez Nadleśnictwa.

Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego:

1. Tych przedsiębiorców, którzy rozważali możliwość wykorzystanie obszaru znajdującego się w zarządzie Lasów Państwowych, najczęściej zniechęcały warunki ekonomiczne, na jakich oferowano zawarcie umowy.
2. Dane zebrane w ramach badania ankietowego potwierdzają wnioski, które wyciągnięto na podstawie analizy ogólnych warunków dostępu, udostępnionych na stronach www RDLP oraz analizy odpowiedzi udzielonych na wnioski o udostępnienie informacji publicznej, skierowanych do Nadleśniczych, np. związane ze zróżnicowaniem opłat czy też małej świadomości prawnej Nadleśnictw.
3. W wielu przypadkach czynnikiem decydującym o niekorzystaniu z nieruchomości RDLP decydowały okoliczności związane z przebiegiem infrastruktury telekomunikacyjnej na danym terenie, a nie negatywna postawa Nadleśnictwa.

D. Pytania skierowane do wszystkich respondentów.

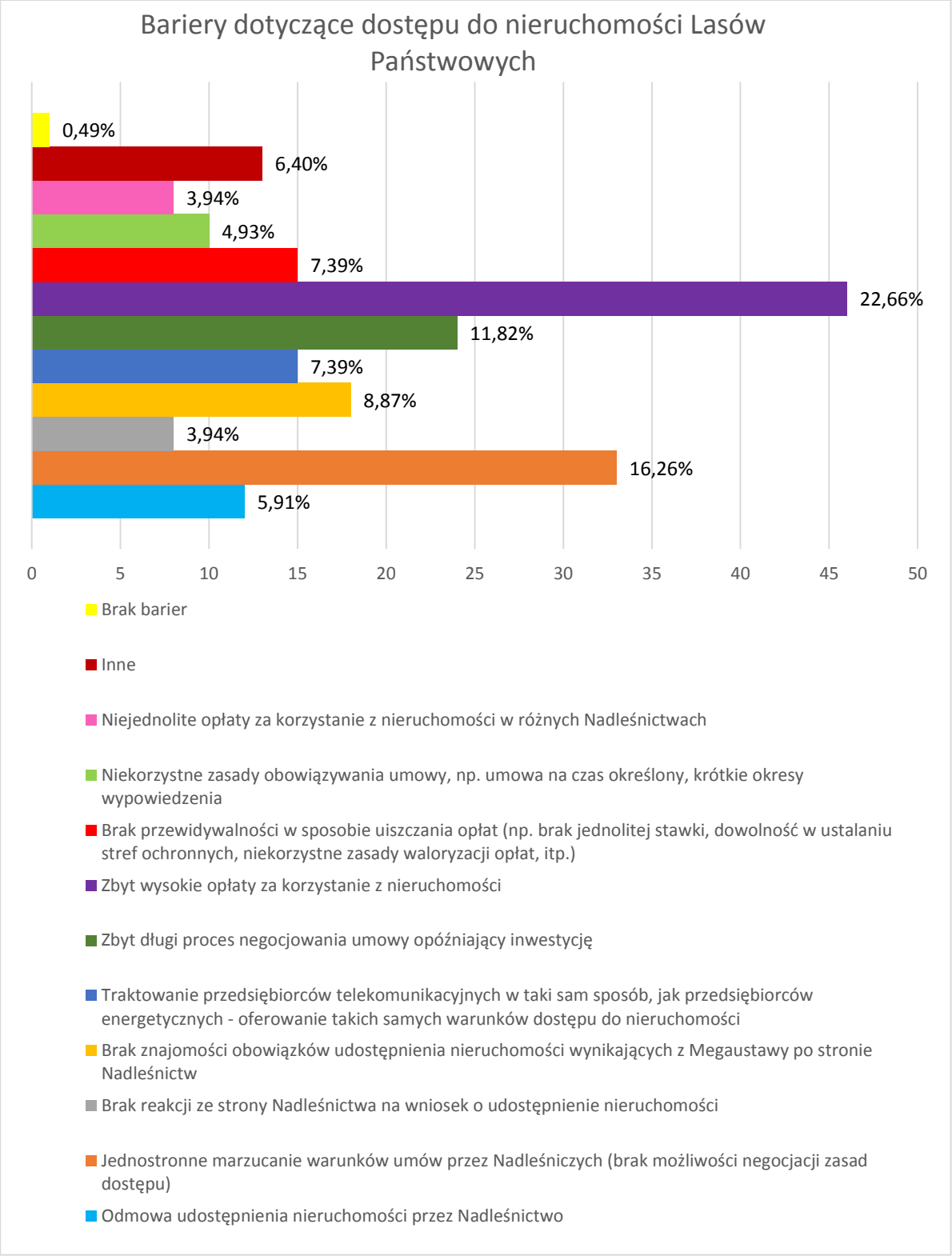
Ostatnia część kwestionariusza ankiety zawierała dwa pytania opiniotwórcze, skierowane do wszystkich respondentów. Pierwsze z nich dotyczyło potencjalnych barier związanych z dostępem do nieruchomości Lasów Państwowych i pozwalało respondentom zaznaczyć kilka odpowiedzi, z czego często korzystali. Wielu respondentów wskazało również odpowiedzi inne niż sugerowane.

Według twórców kwestionariusza ankiety, najczęściej spotykane problemy, pojawiające się w procesie uzyskania dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych, to:

- odmowa udostępnienia nieruchomości przez Nadleśnictwo,
- jednostronne narzucanie warunków umowy przez Nadleśniczych (brak możliwości negocjacji zasad dostępu),
- brak reakcji ze strony Nadleśnictwa na wniosek o udostępnienie nieruchomości,
- brak znajomości obowiązków udostępnienia nieruchomości wynikających z Megaustawy po stronie Nadleśnictw,
- traktowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych w taki sam sposób, jak przedsiębiorców energetycznych – oferowanie takich samych warunków dostępu do nieruchomości,
- zbyt długi proces negocjowania umowy opóźniający inwestycję,
- zbyt wysokie opłaty za korzystanie z nieruchomości,
- brak przewidywalności w sposobie uiszczania opłat (np. brak jednolitej stawki, dowolność w ustalaniu stref ochronnych, niekorzystne zasady waloryzacji opłat, itp.),
- niekorzystne zasady obowiązywania umowy, np. umowa na czas określony, krótkie okresy wypowiedzenia,

- niejednolite opłaty za korzystanie z nieruchomości w różnych Nadleśnictwach.

Poniższy wykres dokładnie przedstawia udzielone odpowiedzi:

Wykres nr 16- Bariery w uzyskaniu dostępu do nieruchomości LP.

Za największą barierę w dostępie do nieruchomości wskazano zbyt wysokie opłaty za korzystanie z nieruchomości (aż 46 odpowiedzi). Jako drugą, narzucanie przez Nadleśnictwa warunków umowy (33 odpowiedzi). Wielu z respondentów wskazało również na zbyt długi okres negocjowania umowy oraz brak znajomości po stronie Nadleśnictwa obowiązków udostępnienia nieruchomości wynikających z Megaustawy (odpowiednio 24 i 18 odpowiedzi). Ankietowani najrzadziej wybierali niejednolite opłaty za korzystanie z nieruchomości w różnych Nadleśnictwach oraz brak reakcji ze strony Nadleśnictwa (po 8 odpowiedzi).

Wielu respondentów skorzystało z możliwości wskazania innych barier niż sugerowane przez twórców ankiety. Niestety, część z nich wskazuje nie tylko na przyczyny dotyczące błędnej polityki udostępniania nieruchomości przez Nadleśnictwa, ale również nieznajomość regulacji prawnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych:

- *„nie mam pojęcia z kim i gdzie załatwiać takie sprawy/nie posiadam wiedzy w tym temacie”* (aż 4 odpowiedzi),
- *„za odcinek około 300 m opłata wynosi 300 zł rocznie. Stawkę mają 90 gr za metr ułożenia kabla”* (również te odpowiedzi wskazują na zbyt wysokie opłaty),
- *„nie korzystałem z nieruchomości Lasów Państwowych/ ciężko określić, gdyż nie korzystamy z nieruchomości Lasów i nie wnioskowaliśmy o to*” (2 odpowiedzi),
- *„na podstawie obecnych doświadczeń nie napotkaliśmy żadnych problemów”,*
- *„z relacji innych operatorów: odpowiedź odmowna, brak uzasadnienia”,*
- *„nie mamy doświadczenia, ale słyszeliśmy, że to nie jest tanie”,*
- *„minimalna zajętość pasa to 0,5m”,*
- *„opłata jest wyliczana na podstawie iloczynu szerokości i długości zajmowanego odcinka, przy czym niepotrzebnie przyjmują szerokość minimum 2m, co jest niepotrzebne i zwiększa koszty”,*
- *„brak zasilania elektrycznego na obecnych wieżach nadzoru”.*

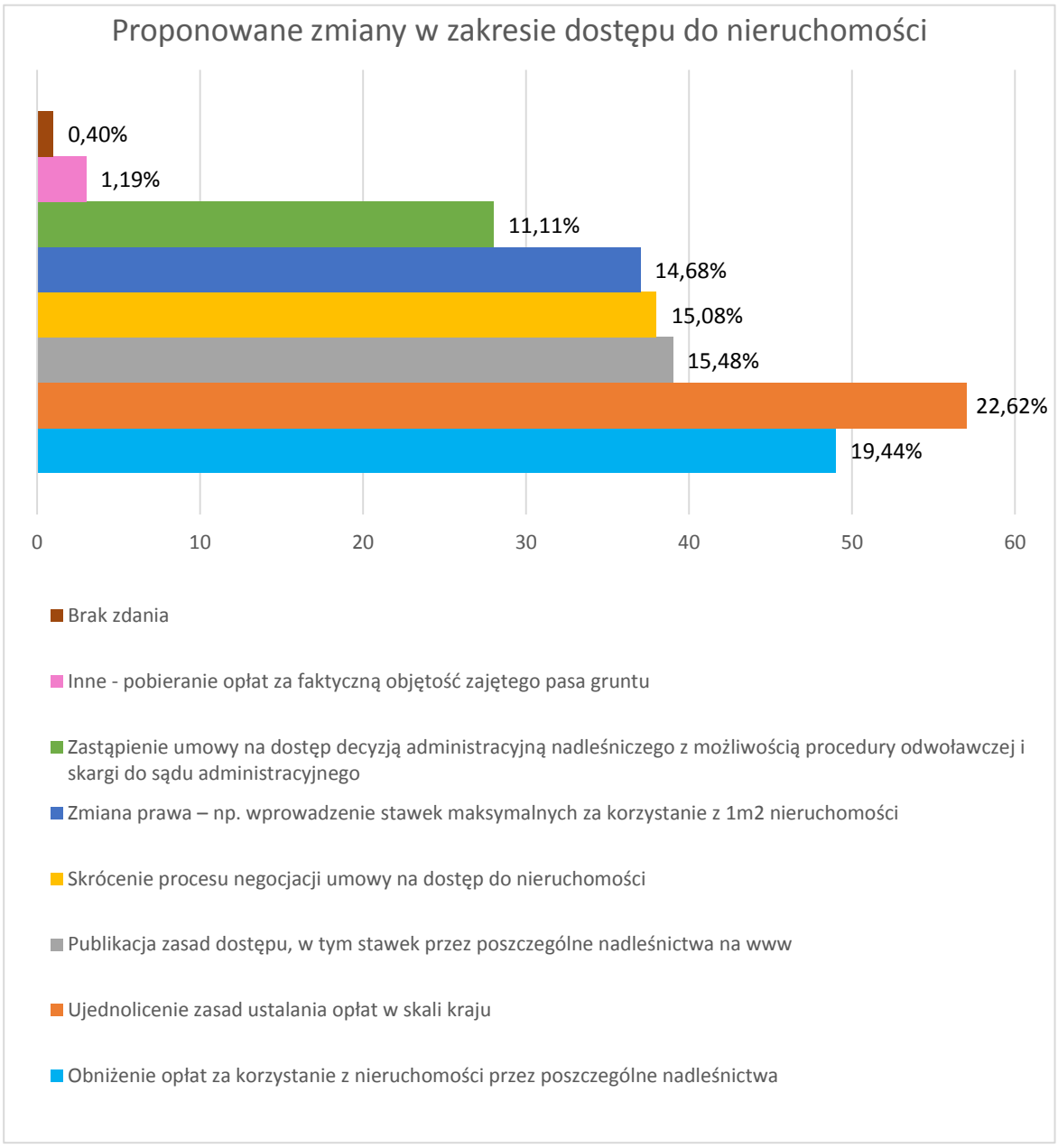
Ponadto, jeden z ankietowanych wskazał, że przedstawił Nadleśnictwu porównanie umów, jakie posiada z innymi właścicielami gruntów, a Nadleśnictwo naliczyło mu najwyższą opłatę miesięczną spośród przedstawionych umów, co również potwierdza to, że opłaty stosowane przez Nadleśnictwo są wysokie w porównaniu z naliczanymi przez inne podmioty udostępniające nieruchomości, chociażby przez jednostki samorządu terytorialnego udostępniające pas drogowy w celu umieszczenia w nim urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej, gdzie stawki te są prawie dziesięciokrotnie niższe.

Kolejne z pytań dotyczyło natomiast oczekiwanych zmian w zakresie dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych i brzmiało: *„Co Twoim zdaniem wpłynęłoby pozytywnie na zwiększenie zakresu wykorzystywania nieruchomości Lasów Państwowych na cele związane z umieszczeniem i eksploatacją infrastruktury telekomunikacyjnej*

przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych lub na usprawnienie współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z Lasami?”. Respondenci mogli wskazać maksymalnie 3 z następujących odpowiedzi lub wpisać własną, niewymienioną odpowiedź:

- obniżenie opłat za korzystanie z nieruchomości przez poszczególne Nadleśnictwa,
- ujednolicenie zasad ustalania opłat w skali kraju,
- publikacja zasad dostępu, w tym stawek przez poszczególne Nadleśnictwa na www,
- skrócenie procesu negocjacji umowy na dostęp do nieruchomości,
- zmiana prawa – np. wprowadzenie stawek maksymalnych za korzystanie z $1m^2$ nieruchomości,
- zastąpienie umowy na dostęp decyzją administracyjną Nadleśniczego z możliwością procedury odwoławczej i skargi do sądu administracyjnego.

Szczegółowe zestawienie udzielonych odpowiedzi zawiera poniższy wykres:

Wykres nr 16- Pożądane zamiany w zakresie dostępu do nieruchomości LP.

Najczęściej respondenci wskazywali na potrzebę ujednolicenia zasad ustalania opłat w skali kraju oraz obniżenia opłat za korzystanie z nieruchomości przez poszczególne Nadleśnictwa (odpowiednio 57 i 49 odpowiedzi).

Powyższe odpowiedzi również wskazują, że jedną z najczęstszych barier w dostępie do nieruchomości są zbyt wysokie i mało przewidywalne opłaty za udostępnienie nieruchomości. Jak już wskazywano wcześniej, przedsiębiorca przed budową sieci telekomunikacyjnej musi ocenić, czy przedsięwzięcie to będzie ekonomicznie opłacalne. Zbyt

wysokie opłaty za umieszczenie urządzeń w powiązaniu z wysokością kosztów związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej i jej późniejszym utrzymaniem niejednokrotnie prowadzą do rezygnacji z zawarcia umowy. Podkreślamy, że większość przedsiębiorców postuluje potrzebę ujednolicenia stawek na terenie całego kraju, co również w pewien sposób wiąże się z faktem, iż obecnie stosowane stawki opłat są zbyt wysokie i bardzo zróżnicowane.

Wielu respondentów wskazało również na potrzebę publikacji zasad dostępu, w tym stawek przez poszczególne Nadleśnictwa, na stronach internetowych (39 odpowiedzi). Oznacza to, że obecnie publikowane dane na stronach RDLP zdaniem ankietowanych są niewystarczające i zbyt ogólne. Autorzy raportu mają świadomość, że taka odpowiedź może również świadczyć o braku wiedzy na temat warunków dostępu do nieruchomości, określonych przez Nadleśniczych i opublikowanych przez RDLP.

Dodatkowo, ankietowani wskazywali również, że do poprawy obecnego stanu dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych mogłyby przyczynić się następujące okoliczności:

- *„w tej chwili Nadleśnictwo pobiera opłatę za metr bieżący ułożonej sieci, a nie za rzeczywistą zajętość w metrach kwadratowych położonych urządzeń/aby płacić za faktyczną zajętość powierzchni, a nie minimalnie za 0,5m szerokości pasa* (2 odpowiedzi)”,
- *„ustalenie, że to Inwestor decyduje, ile potrzebuje szerokości gruntu pod kabel światłowodowy – obecnie to Nadleśniczy, nie mając odpowiedniej wiedzy, decyduje, że szerokość zajętego gruntu wynosi minimum 2m. Takie rozwiązanie jest bez sensu w przypadku gdy np. mikrokanalizacja zajmuje 0.03 m, a ktoś niemający odpowiedniej (fachowej) wiedzy narzuca 2m jako szerokość minimalnie zajętego gruntu”*.

Wielu przedsiębiorców telekomunikacyjnych zwróciło uwagę na problem, który nie został dostrzeżony przez twórców ankiety, dotyczący narzucania przez Nadleśnictwo minimalnej powierzchni pasa gruntu zajętego przez przedsiębiorców o szerokości co najmniej 2 metrów. Wskazana szerokość zajętego pasa gruntu jest najczęściej nieadekwatna do wielkości umieszczanych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Działanie tego rodzaju jest niekorzystne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, podwyższa ono w sposób nieuzasadniony wysokość uiszczanych opłat.

Takie działanie Nadleśnictw może być powiązane z próbą ominięcia obowiązku uzyskania zgody RDLP na zawarcie umowy, związanej z udostępnieniem nieruchomości Lasów Państwowych. Przypominamy, że obowiązek uzyskania takiej zgody w przypadku zajęcia pasa gruntu mniejszego niż 2 m wynikał z analizowanych Zarządzeń nr 16 i nr 18, nadesłanych i wydanych przez RDLP w Radomiu i Zielonej Górze. Prawdopodobne jest, że podobne zarządzenia zostały wydane również przez pozostałe RDLP. Z tego powodu, dla Nadleśnictw bardziej korzystne jest żądanie zajęcia pasa gruntu o szerokości co najmniej 2 m – nie tylko

powodują zwiększenie uzyskiwanych opłat, ale również pozwalają uniknąć obowiązku uzyskania zgody na zawarcie stosownej umowy.

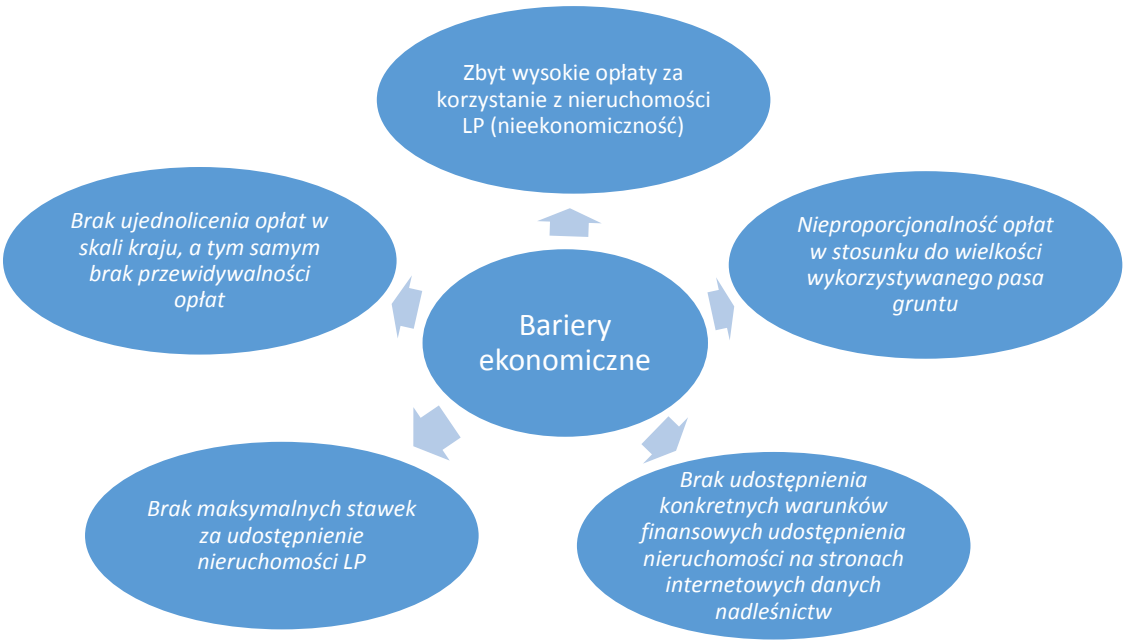
Najważniejsze wnioski wynikające z omawianej części przeprowadzonego badania ankietowego:

1. Najczęściej identyfikowaną przez badanych barierą dostępu do nieruchomości leśnych jest bariera ekonomiczna, związana ze zbyt wysokimi opłatami za udostępnienie nieruchomości. Powyższe potwierdzają także odpowiedzi udzielane w części otwartej kwestionariusza ankiety, jak również wskazywanie na potrzebę ujednolicenia opłat w skali kraju oraz ich obniżenie czy też konieczność ustalenia stawek maksymalnych.
2. Kwestią związaną z dostępem do nieruchomości, sprawiającą wiele problemów w procesie zawierania umów jest jednostronne narzucanie treści umowy, jak również zbyt długi proces negocjacji poprzedzających jej zawarcie. Zasadnym wydaje się więc podjęcie działań mających na celu skrócenie procedury zawarcia umowy.
3. Nadleśnictwa często narzucają szerokość pasa gruntu podlegającego udostępnieniu na podstawie umowy, bez zważania na parametry techniczne infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym rozmiar obiektów i urządzeń stanowiących elementy sieci, w szczególności kabli światłowodowych oraz mikrokanalizacji.

VI. Bariery w dostępie do nieruchomości Lasów Państwowych na cele telekomunikacyjne.

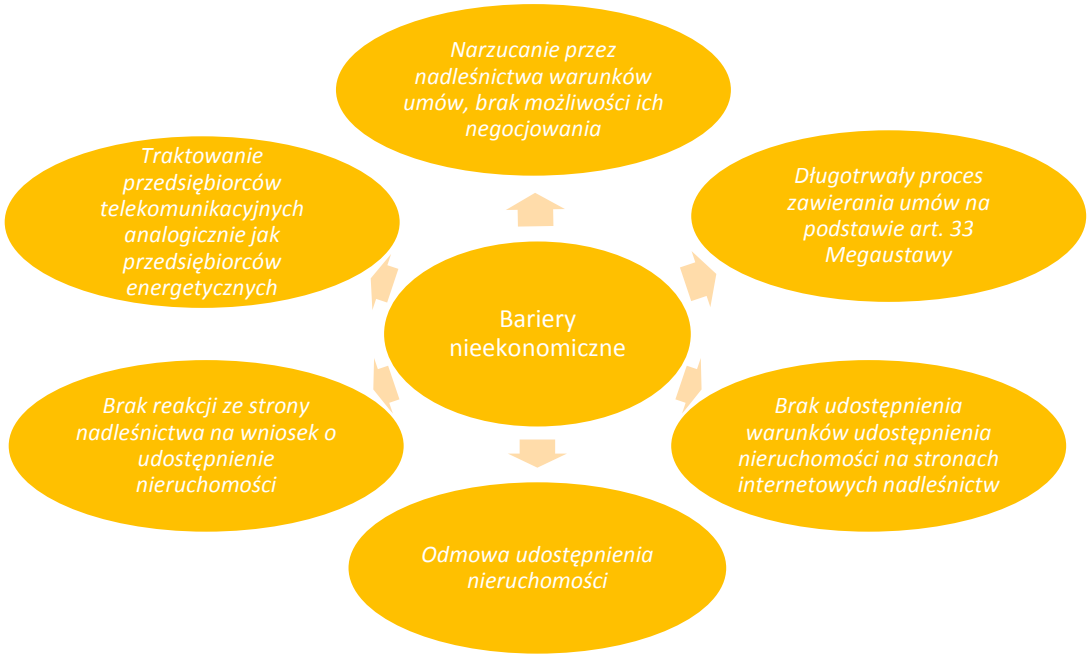
1. Bariery ekonomiczne.

Zgodnie z wcześniej opisanymi danymi, bariery ekonomiczne w dostępie do nieruchomości można skategoryzować według następującego schematu podsumowującego:

2. Pozostałe bariery.

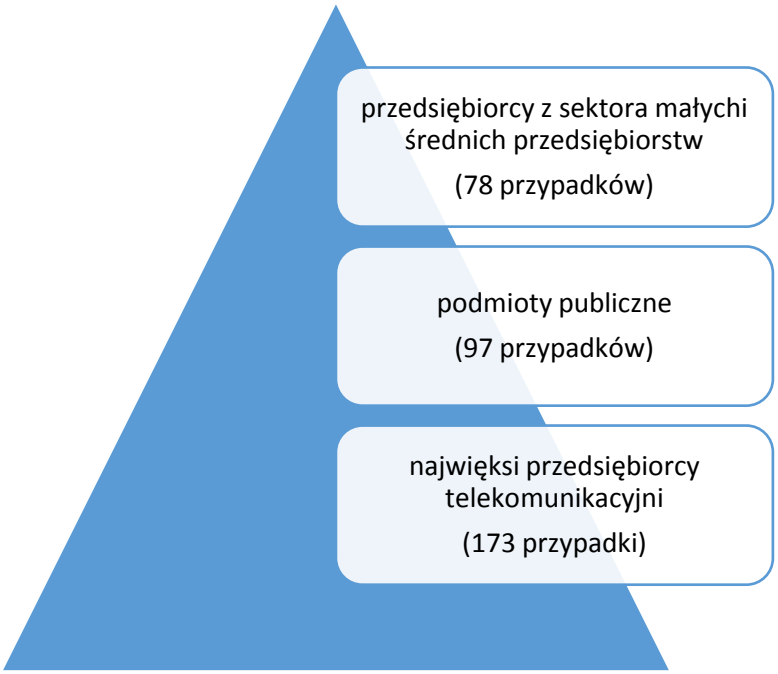
Stosownie do skonkretyzowanych powyżej wniosków, należy wskazać następujące bariery dostępu do nieruchomości, niebędące barierami ekonomicznymi:

VII. Intensywność i stopień wykorzystania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych nieruchomości Lasów Państwowych.

Poniższy schemat obrazuje stopień wykorzystania nieruchomości znajdujących się w zasobach LP przez przedsiębiorstwa telekomunikacyjne. U podstawy schematu wskazano tych przedsiębiorców, którym nieruchomości są udostępniane najczęściej, a na samej górze tych przedsiębiorców, którym nieruchomości są udostępniane stosunkowo najrzadziej.

Z udzielonych odpowiedzi tych Nadleśnictw, które wskazały nazwy przedsiębiorców, na rzecz których nieruchomości są udostępniane, wywnioskowano, iż ogółem doszło do 344 udostępnień nieruchomości, przy czym jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny zawarł z danym Nadleśnictwem więcej niż jedną umowę, wszystkie te udostępnienia liczono jako jedno udostępnienie.[7] Wynik tegoż badania prowadzą do wniosku, iż zdecydowanie najczęściej nieruchomości są udostępniane największym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Przedsiębiorcą, któremu najczęściej udostępniane są nieruchomości jest Orange Polska S.A., który jako następca prawny Telekomunikacji Polskiej S.A., często był wskazywany właśnie pod nazwą swojego poprzednika prawnego.

[7] Przykładowo, Nadleśnictwo X zawarło 10 umów: 5 z przedsiębiorstwem X, 3 z przedsiębiorstwem Y i 2 z przedsiębiorstwem Z. Na potrzeby sporządzenia niniejszej analizy klasyfikowano, iż na rzecz przedsiębiorców X, Y i Z zostało udostępnione po jednej nieruchomości. Taki zabieg był niezbędny, ponieważ większość Nadleśnictw nie wskazywała ilości zawieranych umów, a jedynie wysokość wpłat od poszczególnych przedsiębiorców.

VIII. Wnioski.

Wnioski płynące z odpowiedzi uzyskanych od RDLP, Nadleśnictw oraz wyników ankiety.

A. Brak realizacji celów, dla których wprowadzono regulację z art. 39b UL.

Art. 39b UL, którego celem było umożliwienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym uzyskanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat warunków udostępnienia nieruchomości, jest w istocie fikcją z uwagi na niekompletność i wysoki stopień ogólności opublikowanych warunków. Nie da się podważyć tego, że wszystkie Nadleśnictwa wywiązały się z obowiązku ustawowego, dotyczącego określenia warunków dostępu do nieruchomości, jednakże sposób określenia tych warunków pozostawia wiele do życzenia.

Sens przekazywania warunków udostępnienia nieruchomości poszczególnym RDLP przez podległe im Nadleśnictwa, jest związany z intencją ustawodawcy zgromadzenia tych danych w jednym miejscu, tak aby były one łatwo dostępne dla przyszłych korzystających. Udostępnione i opublikowane warunki powinny tworzyć swego rodzaju „bazę wiedzy" dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. RDLP, jako organy nadzorujące, powinny czuwać nad właściwym wywiązaniem się z obowiązku określonego w art. 39b UL i zgłaszać zastrzeżenia do informacji przekazanych im przez Nadleśniczych.

B. Zakres informacji udostępnionych na stronach internetowych RDLP.

Zakres informacji zamieszczonych na stronach poszczególnych RDLP jest bardzo zróżnicowany. Dane na temat warunków udostępnienia nieruchomości w niektórych Nadleśnictwach ograniczają się do określenia krótkich warunków ramowych, z których wynika praktycznie to samo, co z regulacji Megaustawy. Z udostępnionych warunków rzadko można uzyskać konkretne informacje, zwłaszcza na temat warunków finansowych zawarcia umowy z Nadleśnictwem, a nawet jeżeli są one określone, to nastąpiło to bardzo ogólnie, wręcz lakonicznie. Przypominamy, że w ocenie autorów raportu, jak i respondentów ankiety, to właśnie aspekty finansowe udostępnienia nieruchomości zwykle zaważają na decyzji, czy umowa na podstawie art. 33 Megaustawy zostanie zawarta, czy też do jej zawarcia nie dojdzie.

C. Sposób udostępnienia warunków na stronach internetowych RDLP.

Sam sposób udostępnienia warunków określonych na podstawie art. 39b UL na stronach internetowych RDLP jest bardzo niedbały. Udostępnione linki w części RDLP nie działają, co uniemożliwia zapoznanie się z treścią materiału, do którego odsyłają. Warunki ramowe udostępnienia nieruchomości, jak i projekty umów, często różnią się tylko szczegółami, co świadczy o tym, że sporządzono je z wykorzystaniem wzorów, tylko po to, aby nie można było zarzucić niedopełnienia obowiązku ustawowego – czasem nawet nie wpisywano nazwy

właściwego Nadleśnictwa w przeznaczone na to miejsce. Proceder ten jest szczególnie widoczny, gdy analizuje się kolejno warunki udostępnione na stronie internetowej danej RDLP, zwłaszcza RDLP w Lublinie, Łodzi, Poznaniu i Pile. Co więcej, część skanów udostępniona na stronach internetowych jest bardzo niewyraźna, co utrudnia zapoznanie się z przedstawioną w nich treścią. Warto również dodać, że zarządzenia i decyzje, zarówno RDLP jak i Nadleśnictw, rzadko są ogólnodostępne w BIP. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, w celu ustalenia obowiązujących opłat, musi wystąpić z odrębnym wnioskiem o przekazanie cennika, a na Nadleśnictwie nie można wymusić udostępnienia. W BIP-ie często znajdują się jedynie wykazy wydanych decyzji i zarządzeń, ale nie ich treść.

D. Brak zrozumienia istoty regulacji zawartych w Megaustawie.

W niektórych warunkach ramowych udostępnienia nieruchomości pojawiało się sformułowanie *„udostępnienie nieruchomości nastąpi na podstawie umowy najmu lub dzierżawy*" czy też *„udostępnienie nieruchomości nastąpi na podstawie służebności przesyłu lub umowy dzierżawy"*. Powyższe może świadczyć o tym, że pomimo określenia warunków na podstawie art. 39b UL Nadleśniczy nie znają lub nie rozumieją regulacji zawartych w Megaustawie, a przede wszystkim celu, w jakim zostały one tam określone.

Zapisy znajdujące się w udostępnionych projektach umów również potwierdzają powyższy wniosek – projekty te mają elementy charakterystyczne dla umów dzierżawy, w szczególności w zakresie określania opłat za udostępnienie nieruchomości i nie zawierają terminologii i postanowień właściwych dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jak i całej branży telekomunikacyjnej. Projekty te nie uwzględniają również warunków technicznych związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej. Z uwagi na to, iż warunki umów są często narzucane przez Nadleśnictwa, między innymi w zakresie dotyczącym szerokości zajęcia pasa gruntu stanowiącego strefę ochronną (potwierdzają to wyniki badania ankietowego), opisane powyżej zjawisko utrudnia korzystanie z nieruchomości Lasów Państwowych.

W ocenie KIKE, sam pomysł zamieszczenia projektów umów dostępowych na www przez większość Nadleśnictw należy ocenić pozytywnie. Jednak gdyby projekty te podlegały zmianom w trybie negocjacji prowadzonych przez obie strony, a ich udostępnione początkowe wersje były dostosowane do realiów związanych z umieszczaniem konkretnych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na danej nieruchomości, to mogłyby one stanowić rzetelne źródło wiedzy na temat postanowień mającej zostać zawartej umowy, a także przyspieszyć proces negocjacji. Wtedy z pewnością dochodziłoby do zawierania większej ilości umów mających za przedmiot udostępnienie nieruchomości leśnych na cele telekomunikacyjne.

E. Brak jednoznacznego określenia warunków finansowych przez Nadleśnictwa oraz zbyt wysokie opłaty za udostępnienie nieruchomości.

Jednym z najczęściej identyfikowanych problemów mających miejsce przy określaniu warunków udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy przez Nadleśniczych, jest brak określenia warunków finansowych w sposób jednoznaczny, a zwłaszcza brak dołączenia przepisów wewnętrznych Nadleśnictwa w zakresie określania opłat za udostępnienie nieruchomości, mimo że w warunkach powołano się na istnienie takich regulacji. Często nie podaje się dokładnych dat i numerów decyzji bądź zarządzeń wydanych przez Nadleśniczych. Co więcej, zdarza się, że regulacje te nie są powszechnie dostępne w BIP poszczególnych Nadleśnictw, a w celu ich udostępnienia konieczne jest zwrócenie się do Nadleśnictwa z wnioskiem o uzyskanie dostępu do ich treści. Jak już wcześniej wskazano, podobna sytuacja ma miejsce w przypadku decyzji i zarządzeń wydanych przez RDLP.

Ponownie podkreślamy, iż mimo obowiązywania art. 39b UL, warunki finansowe zapewnienia dostępu tranzytowego, nawet jeśli zostały określone przez obowiązujące w danym Nadleśnictwie prawo wewnętrzne, nie są powszechnie dostępne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przypominamy, że o nieprzejrzystości warunków finansowych oraz ich nieadekwatności do realiów rynkowych udostępniania gruntów na cele telekomunikacyjne świadczy również wynik badania ankietowego, przeprowadzonego wśród przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Respondenci wskazywali, że to właśnie zbyt wysokie i nieprzewidywane opłaty stanowią największą barierę w dostępie do nieruchomości Lasów Państwowych. Warunki finansowe, jako jeden z elementów ustalanych przez strony zawieranej umowy, powinny być jasno określone i proporcjonalnie do korzyści, które otrzymują przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jak i obciążeń narzucanych na Nadleśnictwa na podstawie zawartej umowy.

F. Posługiwanie się wzorcami umownymi.

W praktyce mają miejsce sytuacje, w których Nadleśnictwa posługują się tzw. wzorcami umownymi – projektami umów, których treść nie podlega zmianom, nawet w przypadku podjęcia próby prowadzenia negocjacji przez wnioskującego o dostęp przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Oznacza to, że rola przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w procedurze zawierania umowy często ogranicza się jedynie do zaakceptowania warunków umowy lub ich odrzucenia i tym samym z rezygnacji z korzystania z nieruchomości leśnych, a w skrajnym przypadku– z realizacji inwestycji. W razie braku akceptacji warunków umowy, Nadleśnictwo odmawia udostępnienia nieruchomości. W istocie, treść zawieranej umowy jest jednostronnie kształtowana (narzucona) przez Nadleśnictwo. Warto przypomnieć, że aż 33 respondentów ankiety, jako jedną z barier związanych z dostępem do nieruchomości Lasów Państwowych,

wskazało narzucanie warunków umów przez Nadleśnictwa (była to jedna z najczęściej wybieranych odpowiedzi).

G. Zbyt długi proces zawierania umów.

Pomimo tego, iż zgodnie z art. 33 Megaustawy, proces zawierania umowy z Nadleśnictwem nie powinien przekroczyć 30 dni, termin ten jest rzadko dotrzymywany. Negocjacje najczęściej trwają powyżej 60 dni, a więc ponad dwukrotnie dłużej niż powinny.

H. Obowiązek uzyskiwania zgody od RDLP. Narzucanie nieadekwatnych stref ochronny dla kabla.

Pomimo tego, iż nie ma to oparcia w przepisach ustawowych, Nadleśnictwa często uzależniają zawarcie umowy dostępowej od uzyskania zgody właściwej RDLP. Często zgoda ta jest wymagana jedynie w sytuacji, w której udostępniony pas gruntu ma co najmniej 2 m, nawet jeśli uzyskanie pasa gruntu takiej szerokości jest zbędne z punktu widzenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Takie postanowienie zostało zawarte w wielu zarządzeniach wydanych przez RDLP. Narzucanie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego szerokości pasa gruntu, jaki podlega zajęciu, jest sprzeczne z uregulowaniami prawnymi, jak również jest niepotrzebne z punktu widzenia praktyki.

I. Podsumowanie.

Zgromadzone przez KIKE dane pozwalają przyjąć wniosek, że RDLP oraz same Nadleśnictwa często nie dbają o jakość informacji udostępnianych na stronach internetowych. Dla wskazanych podmiotów zarządzających gruntami leśnymi ważniejsze jest to, że nie można zarzucić im niewykonania obowiązku ustawowego niż to, w jakim celu ten obowiązek na nie nałożono i w jaki sposób go wykonano. Warunki udostępnienia nieruchomości są często zbyt ogólne, powtarzają regulację ustawową. Czasem mylone są podstawy prawne udostępnienia budynku w celu zapewnienia telekomunikacji (art. 30 Megaustawy) z podstawą udostępnienia nieruchomości na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku (art. 33 Megaustawy), w szczególności, gdy warunki dostępu na podstawie art. 30 i 33 Megaustawy udostępnione są łącznie, bez podzielenia ich na dwie wyodrębnione kategorie. Można również dostrzec takie warunki, w których w nagłówku (nazwie dokumentu) wskazano obie podstawy prawne, a mimo to odnoszą się one do różnych rodzajów dostępu do nieruchomości.

IX. Rekomendacje.

Przeprowadzone badania oraz zdiagnozowane problemy związane z dostępem do nieruchomości Lasów Państwowych pozwalają na sformułowanie następujących postulatów zmian w sferze faktycznej, jak i prawnej.

1. Rekomendacje dotyczące zmiany stanu faktycznego.

A. Rekomendacje kierowane do RDLP w zakresie realizacji kompetencji nadzorczych.

Zdaniem autorów raportu, RDLP powinny w większym zakresie realizować swoje funkcje nadzorcze, między innymi poprzez kontrolowanie treści informacji przekazanych im przez Nadleśnictwa. Należy pamiętać, że obowiązek ten nie powinien sprowadzać się tylko do powielania przed Nadleśnictwa regulacji ustawowej. Zwłaszcza Dyrektorzy RDLP powinni zadbać o to, aby warunki zostały określone w sposób przejrzysty oraz aby zawierały one nie tylko informacje niezbędne do zawarcia umowy, ale również wszelkie inne dane, które mogą mieć znaczenie lub być pomocne w procesie realizacji dostępu i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej. RDLP powinny rzetelnie sprawdzać przekazane im przez Nadleśnictwa warunki udostępnienia nieruchomości i w razie potrzeby, wzywać do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień. W przypadku, w którym Nadleśnictwa przekazały dane RDLP w sposób niewyraźny/wadliwy, czy to z powodu formy (niewyraźny skan) czy też treści (powtarzającej jedynie sformułowania ustawowe czy mylącej instytucje prawne), RDLP powinna wezwać Nadleśniczych do prawidłowego ich określenia.

W ocenie twórców raportu, RDLP powinny również dopilnować, aby wszystkie udostępnione warunki zawierały szczegółowe postanowienia dotyczące zasad odpłatności zawartej umowy. Postanowienia te nie powinny jednak ograniczać się do ogólnych stwierdzeń, takich jak: *„umowa będzie miała charakter odpłatny”* lub że stawki opłat zostaną określone *„na podstawie stawek rynkowych*”, prowadzonych *„indywidualnych negocjacji*” czy też *„na podstawie prawa wewnętrznego obowiązującego w Nadleśnictwie*”, które nie zostało udostępnione razem z warunkami. Warunki finansowe udostępnienia nieruchomości powinny zostać opisane w sposób, który pozwalałby przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jeszcze przed wszczęciem negocjacji, oszacować koszty przedsięwzięcia związanego z umieszczeniem obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na danej nieruchomości leśnej.

W ocenie KIKE, RDLP mogłyby również zmienić wydane przez siebie zarządzenia dotyczące udostępnienia nieruchomości, z których wynika obowiązek uzyskania zgody na zawarcie umowy w przypadku udostępnienia pasa gruntu mniejszego niż 2m szerokości. Jak wskazywano wcześniej, obowiązek taki może mieć wpływ na żądania Nadleśnictw, aby najmniejsza szerokość pasa udostępnionego gruntu wyniosła 2 m, co przedkłada się również na wysokość uiszczanych opłat. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni najczęściej

umieszczają w gruncie Lasów Państwowych kable, mikrokanalizację i inne podobne obiekty i urządzenia, których rozmiary (przekroje) są niewielkie. W praktyce rynkowej dla takich urządzeń (określonych w art. 2 pkt 4 Megaustawy jako infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu), ustanawia się pas ochrony o szerokości 0,5 m od skraju lub nawet osi urządzenia. W wydanych zarządzeniach powinno się wskazać, że nie dotyczą one udostępnienia pasa gruntu w celu umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej na podstawie art. 33 Megaustawy. Rozwiałoby to również wątpliwości, czy zarządzenia te w ogóle powinny mieć zastosowanie.

B. Rekomendacje kierowane do RDLP w zakresie zwolnienia Nadleśnictwa z obowiązku uzyskiwania zgody na udostępnienie nieruchomości w trybie art. 33 Megaustawy.

Każda RDLP, jeżeli wydała zarządzenie dotyczące wytycznych w zakresie udostępniania gruntów na podstawie umów dzierżawy lub ustanawiania służebności przesyłu, powinna wystosować do podległych jej Nadleśnictw list z wyjaśnieniem, że w przypadku zawierania umów na podstawie art. 33 Megaustawy nie jest konieczne uzyskiwanie jej zgody.

W opinii KIKE każda RDLP, która wydała zarządzenie dotyczące warunków, na jakich udostępniane są nieruchomości LP przez Nadleśnictwa, powinna dokonać zmiany wydanego przez siebie zarządzenia dostosowując ich treść do przepisów prawa.

C. Rekomendacje kierowane do Nadleśniczych – zmiana sposobu udostępniania określonych Warunków związanych z zapewnieniem dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w większości przypadków istnieje konieczność aktualizacji warunków zapewnienia dostępu do nieruchomości przez Nadleśniczych. Nowo określone warunki udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy nie powinny wyłącznie powielać regulacji zawartych w Megaustawie, lecz precyzować te kwestie, które są istotne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych w kontekście realizowanego przez nich dostępu. Przy określaniu warunków Nadleśniczy powinni wziąć pod uwagę takie kwestie jak:

- stopień ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości,
- zasady gospodarki leśnej,
- uzasadnione interesy przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym stosunek kosztów przedsięwzięcia polegającego na budowie infrastruktury telekomunikacyjnej do korzyści płynących z wybudowanej sieci telekomunikacyjnej,
- rodzaj i rozmiar budowanej infrastruktury telekomunikacyjnej,
- szerokość pasa gruntu, który jest niezbędny dla zaspokojenia potrzeb przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nadleśniczy powinni także, przy ustalaniu warunków dostępu do nieruchomości kontaktować się z innymi Nadleśniczymi, w szczególności zarządzającymi Nadleśnictwami ościennymi. Takie działania pozwoliłyby na ujednolicenie warunków dostępu do nieruchomości na danym terenie, a w szerszej perspektywie nawet na terenie całego kraju. Pozwoliłoby to osiągnąć stan, którego oczekują przedsiębiorcy telekomunikacyjni, o czym świadczą wyniki przeprowadzonej ankiety.

Konsultacje z innymi Nadleśniczymi powinny mieć miejsce w szczególności przy ustalaniu opłat. Powinny one być znane przedsiębiorcom telekomunikacyjnym jeszcze przed wszczęciem negocjacji, a nie być indywidualnie ustalane z Nadleśnictwem w późniejszym etapie. Udostępnienie jednoznacznych i przejrzystych stawek opłat pozwoliłoby ocenić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zasadność wystąpienia z wnioskiem na podstawie art. 33 Megaustawy, a więc możliwość zawarcia stosownej umowy.

W ocenie KIKE, każdy Nadleśniczy powinien sporządzić blankiet (wzór) umowy dotyczącej dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, który zawierałby elementy charakterystyczne dla tego rodzaju umowy oraz branży, której ona dotyczy – obecnie udostępnione wzory najczęściej są wzorami umów służebności przesyłu lub dzierżawy oraz nie zawierają postanowień charakterystycznych dla przedsięwzięć związanych z budową i eksploatacją sieci telekomunikacyjnej.

Umowy powinny zawierać zarówno warunki budowy infrastruktury telekomunikacyjnej, jak i jej późniejszej eksploatacji, w tym:

- wskazanie celu, w jakim grunt został udostępniony oraz podstawę prawną zawarcia umowy,
- wyraźny podział obowiązków przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na te związane z budową infrastruktury oraz te związane z jej eksploatacją,
- określenie charakteru opłat (czy jest jednorazowa czy też okresowa), a w postanowieniach dotyczących ich wysokości, w przypadku powołania się na przepisy wewnętrzne obowiązujące w Nadleśnictwie – wskazywać numer i datę uchwalenia tego prawa, a samo zarządzenie lub decyzja Nadleśniczego powinno stanowić załącznik do umowy udostępniony razem z blankietem umowy (jako jego część); w przypadku, w którym przedsiębiorca telekomunikacyjny byłby obowiązany uiszczać opłaty w innej wysokości oraz o odmiennym charakterze w okresie budowy infrastruktury oraz jej eksploatacji, fakt ten powinien być wyraźnie zaznaczony, a wysokość obu opłat jednoznacznie określona,
- kwestie ewentualnych opłat za zużyte media (np. prąd),
- obowiązek zwrócenia uwagi, w szczególności w trakcie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej, na istniejące na terenie prac środowisko naturalne oraz przeprowadzenia tych prac w sposób najmniej je obciążające (w szczególności, jeżeli umowa dotyczy gruntów leśnych),

- postanowienia dotyczące obowiązku przywrócenia przez przedsiębiorcę stanu poprzedniego po zakończeniu budowy infrastruktury (z uwzględnieniem niezbędnych zmian związanych z wybudowaną infrastrukturą telekomunikacyjną),
- postanowienia dotyczące zgłaszania awarii czy też uszkodzeń infrastruktury, a także warunki ewentualnych prac związanych z naprawą czy remontem infrastruktury – zdaniem KIKE, prace takie powinny być wykonywane w terminie wskazanym Nadleśnictwu przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, ewentualnie z nim uzgodnionym (z uwagi na charakter świadczonych usług, termin, w jakim strony powinny uzgadniać datę prac, nie powinien przekraczać 24 h od wykrycia awarii), jednakże Nadleśnictwa nie powinny żądać żadnych dodatkowych opłat za udostępnienie nieruchomości w tym celu – naprawa infrastruktury jest jednym z elementów korzystania z nieruchomości.

Ogólne warunki dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy powinny być publicznie dostępne, dlatego wskazane jest, by Nadleśnictwa, oprócz przekazania warunków RDLP w celu ich publikacji, umieszczały również określone przez Nadleśniczego warunki na własnej stronie internetowej. Ustawa o lasach nie narzuca takiego obowiązku, niemniej jednak rozwiązanie takie byłoby bardzo korzystne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Co więcej, nie byłoby ono w żaden sposób obciążające dla Nadleśnictw, gdyż każde z nich posiada własną stronę www, a także BIP. Pożądane byłoby zapewnienie dostępu do dedykowanej zakładki na stronie internetowej, która byłaby łatwo dostępna.

W przypadku, w którym dany przedsiębiorca telekomunikacyjny potrzebuje przy budowie sieci telekomunikacyjnej skorzystać z nieruchomości znajdujących się w określonej lokalizacji, w pierwszej kolejności szuka informacji na stronie internetowej konkretnego Nadleśnictwa. Świadczy to o tym, że powyższe rozwiązanie przyspieszyłoby i ułatwiło procedurę negocjacyjną. W takiej informacji powinien również znaleźć się komunikat o udostępnieniu warunków dostępu na nieruchomości przez inne Nadleśnictwa na stronie internetowej RDLP – jak wskazywano wcześniej, nie wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą mieć świadomość o istnieniu takiej bazy danych.

Negocjacje pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a Nadleśnictwami utrudnia brak publikacji przez Nadleśnictwa stosownego prawa wewnętrznego, dotyczącego udostępniania gruntów znajdujących się w ich zarządzie. Z tego powodu, wszystkie Nadleśnictwa powinny publikować na swoich stronach internetowych wszelkie zarządzenia czy decyzje Nadleśniczych z tym związane, najlepiej w przeznaczonym do tego miejscu. Innymi słowy, w miejscu, w którym publikowane są decyzje i zarządzenia Nadleśniczego, należałoby stworzyć zakładkę czy też podpunkt: „dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych", „warunki dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy", „stawki opłat za udostępnienie nieruchomości" etc.

D. Rekomendacje kierowane do Prezesa UKE– realizacja przez Prezesa UKE uprawnień przysługujących na podstawie art. 35a Megaustawy.

Zgodnie z art. 35a Megaustawy, Prezes UKE może wezwać każdego Nadleśniczego, aby ten przekazał informacje na temat warunków udostępnienia nieruchomości, a następnie wydać decyzję, która określałaby warunki dostępu do nieruchomości, w tym wysokość opłat za umieszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W takiej sytuacji, dane Nadleśnictwo, wobec którego Prezesa UKE wyda decyzję, może zawierać umowy z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi na warunkach nie gorszych niż wynikające z jej postanowień.

Prezes UKE, przy określaniu warunków w drodze decyzji administracyjnej, ma obowiązek kierować się przede wszystkim potrzebą zapewnienia skutecznej konkurencji oraz zapewnienia telekomunikacji, nie musi więc zważać na zasady gospodarki leśnej. Oznacza to, że regulacje art. 39b UL oraz art. 35a Megaustawy nie są komplementarne, a każdy z tych organów ma dbać wyłącznie o interesy tej grupy podmiotów, które reprezentuje. Niemniej jednak Prezes UKE posiada kompetencje pozwalające na naprawienie błędów wynikających z niedoskonałości regulacji art. 39b UL oraz może poprawić rzeczywistą sytuację w przedmiocie udostępniania nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy.

Warto zwrócić uwagę, że w przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji na podstawie art. 35a ust. 3 Megaustawy, nakładającej na Nadleśniczego obowiązek udostępniania nieruchomości zgodnie z tą decyzją, Prezes UKE ma obowiązek określić również wysokość opłat za umieszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach znajdujących się w zarządzie danego Nadleśnictwa.

Z danych uzyskanych przez KIKE wynika jednak, że Prezes UKE od dnia wejścia regulacji w życie (od dnia 1 lipca 2016 roku) wystąpił tylko z jednym wnioskiem do Nadleśniczego (Nadleśnictwo Wejherowo), lecz nie wydał ani jednej decyzji regulacyjnej. Prezes UKE uznał, że okoliczności sprawy nie uzasadniały wydania decyzji regulacyjnej.

Prezes UKE, w celu poprawy istniejącego stanu faktycznego w zakresie dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych, powinien niezwłocznie wystąpić z wnioskami do Nadleśniczych z różnych Nadleśnictw w celu samodzielnego zbadania i oceny bieżącej sytuacji oraz, jeżeli zajdzie taka konieczność, wydać decyzje regulacyjne w celu ujednolicenia warunków, na jakich udostępniane są nieruchomości w skali kraju.

Prezes UKE został bowiem wyposażony w kompetencje pozwalające na kontrolę warunków, na jakich udostępniane są nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy przez poszczególne Nadleśnictwa, a w przypadku dostrzeżonych uchybień – uzyskał możliwość wydania decyzji regulującej warunki dostępu do nieruchomości.

Warto podkreślić, że Prezes UKE w udzielonej odpowiedzi wprost wskazał, że *„przepis art. 35a Ustawy[8] wprowadza zatem rozwiązanie zapewniające określenie ramowych warunków dostępu do nieruchomości, tak aby uniknąć zbędnego i nieefektywnego negocjowania indywidualnych warunków dostępu z podmiotami, które dysponują znaczącym zasobem nieruchomości oraz aby jednocześnie zapewnić jednolite zasady dostępu (w tym cenowe) w przypadku braku ich jednolitości”* Prezes UKE wskazał także, że ocena co do tego, czy należy wystąpić z wnioskiem do określonego podmiotu (w tym wypadku Nadleśniczego), *„obejmuje wszelkie okoliczności wiadome Prezesowi UKE, które wskazują na potrzebę zapewnienia telekomunikacji i jednolitych zasad dostępu –w tym cenowych – w przypadku braku ich jednolitości*”.

Niniejszy raport jednoznacznie wskazuje na brak jednolitych zasad dostępu do nieruchomości. W ocenie KIKE, wystąpienie przez Prezes UKE nawet z kilkoma wnioskami dotyczącymi wskazania warunków udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 ust. 1 Megaustawy, mogłyby mieć dyscyplinujące skutki – Nadleśniczy nie tylko uważniej określaliby warunki dostępu stosownie do treści art. 39b UL, ale również zawieraliby umowy na korzystniejszych warunkach.

Powyższe oznacza, ze Prezes UKE powinien wystąpić niezwłocznie do kilku Nadleśnictw, podlegającym różnym RDLP.

W ocenie KIKE, Prezes UKE mógłby również stworzyć opracowanie dla Nadleśnictw, zawierające wskazówki i wytyczne dla Nadleśniczych na temat stosowania Megaustawy, opisujące stan prawny, a także zawierające szczegółowe wyjaśnienia. Opracowanie to powinno być dostosowane do rodzaju nieruchomości, jakie są udostępniane (są to w szczególności grunty leśne zalesione) oraz tego, że nieruchomości te znajdują się w zarządzie podmiotów publicznych. Podkreślić należy, iż przedsiębiorcy telekomunikacyjni, poprzez świadczenie usług telekomunikacyjnych realizują zadania publiczne. Opracowanie to (lub jego wnioski) powinno zostać doręczone do każdego Nadleśnictwa.

Dostarczenie wytycznych mogłoby nastąpić jeszcze przed wystąpieniem przez Prezesa UKE do Nadleśnictw na podstawie art. 35a Megaustawy.

2. Rekomendacje dotyczące zmiany stanu prawnego.

A. Wprowadzenie regulacji dotyczących wysokości opłat za uzyskanie dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy.

Z uwagi na zbyt wysokie opłaty stosowane w przypadku udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, KIKE uznało za zasadne sformułowanie postulatów dotyczących stawek opłat za udostępnienie nieruchomości znajdujących się w zarządzie

[8] Ustawą Prezes UKE nazywa Megaustawę.

Nadleśnictw. Jest to szczególnie istotne z uwagi na to, że większość ankietowanych wskazała na potrzebę ujednolicenia stawek na terenie całego kraju – obecnie są one zbyt zróżnicowane oraz ustalane w sposób niejednorodny. Możliwość ustalenia opłat w trybie indywidualnych negocjacji z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, nie pozwala na porównanie obowiązujących stawek oraz zapoznania się z kryteriami, według których stawki te są kształtowane.

Propozycje zmian przepisów prawnych opisanych poniżej są spójne z koncepcją reformy przepisów ustaw związanych z szeroko rozumianą telekomunikacją, zaproponowaną przez Ministerstwo Cyfryzacji w dniu 19 października 2018 roku w ramach drugiego posiedzenia Grupy Roboczej ds. Rozwoju Telekomunikacji[9].

Postulat Ministerstwa Cyfryzacji, dotyczący uzależnienia wysokości opłaty za udostępnienie nieruchomości w danym Nadleśnictwie od wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, na której następuje umieszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, należy uznać za trafny i zasługujący na pełną aprobatę. Z uwagi jednak na proponowane w dalszej części raportu zmiany dotyczące treści art. 39b UL, w ocenie KIKE regulacja dotycząca opłat za zapewnienie dostępu tranzytowanego, powinna znaleźć się w osobnym, nowo dodanym w ustawie o lasach artykule – art. 39b[1] UL, ewentualnie w nowo dodanych do art. 39b UL ustępach 5 i 6.

Jednocześnie KIKE uznała się za upoważnioną do zaproponowania własnego, alternatywnego rozwiązania względem propozycji Ministerstwa Cyfryzacji– uzależnienia wysokości opłat za uzyskanie dostępu tranzytowego do nieruchomości LP od obowiązujących w gminie położenia nieruchomości stawek za zajęcie pasa drogowego.

Przypominamy, że regulacja określająca wysokość maksymalnych stawek za udostępnienie nieruchomości znajduje się w *ustawie o drogach publicznych.* Art. 40 ust. 5 UDP, definiuje sposób, w jaki ustalane są stawki za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej, w pasie drogowym dróg publicznych. Zgodnie z przywołanym przepisem, stawki określane są jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m^2 pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym.

Stosownie do treści art. 40 art. 8 UDP, organ stanowiący danej gminy określa w formie uchwały , wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, przy czym narzucono, że stawka za udostępnienie pasa drogowego w celu umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej nie może przekroczyć 200 zł rocznie – w przypadku dróg gminnych i powiatowych. Zdaniem KIKE, stawka ta jest jednak zbyt wygórowana dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

[9] https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/ii-posiedzenie-grupy-roboczej-ds-rozwoju-telekomunikacji

Podobna regulacja znajduje się również w art. 40 ust. 7 UDP, zgodnie z którym Minister właściwy do spraw transportu w drodze rozporządzenia ustala, z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej, dla dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (dróg krajowych i wojewódzkich), przy czym wyraźnie zaznaczono że w przypadku umieszczenia urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, stawka ta nie może przekroczyć 20 zł rocznie.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie[10] różnicuje powyższe stawki w zależności od lokalizacji urządzenia (czy znajduje się ono w obszarze zabudowanym czy poza nim oraz tego, czy jest umieszczone w poprzek drogi czy wzdłuż drogi – w jezdni czy poza nią, a także tego czy są umieszczone na drogowym obiekcie inżynierskim). Wskazane stawki wahają się od 2 zł do 20 zł za m^2 pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy urządzenia. Organ stanowiący gminy może natomiast określić jedynie ogólną (jedną) stawkę opłat za umieszczenie infrastruktury technicznej niezależnie od rodzaju umieszczanych urządzeń.

Rozwiązanie przyjęte w art. 40 UDP pozwala na to, aby przedsiębiorca telekomunikacyjny, rozważający możliwość budowania infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym, poprzez ustalenie stawek obowiązujących w danej gminie lub powiecie na podstawie uchwały bądź na podstawie wskazanego rozporządzenia (w przypadku dróg krajowych i wojewódzkich), może jeszcze przed złożeniem stosownego wniosku obliczyć wysokość opłaty, którą będzie obowiązany uiszczać na rzecz właściciela gruntu. Nawet w przypadku, w którym opłaty za udostępnienie pasa drogowego zostałyby podwyższone poprzez zmianę uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorca może z góry przewidzieć ich maksymalną wysokość.

Analizując przywołaną regulację zawartą w UDP, jak również sposób, w jaki udostępniane są nieruchomości LP przez Nadleśnictwa, nie sposób nie dostrzec pewnej analogii, w szczególności w zakresie podobnego celu wykorzystania nieruchomości. Celem regulacji z art. 40 UDP, jak również art. 33 Megaustawy w zw. z art. 39b UL, jest zapewnienie możliwości wykorzystania przy budowie infrastruktury telekomunikacyjnej z gruntów należących do podmiotów publicznych. Zarówno poprzez decyzję wydaną na podstawie art. 40 ust. 1 UDP na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jak również poprzez zawarcie umowy na podstawie art. 33 Megaustawy z Nadleśnictwem, przedsiębiorca telekomunikacyjny uzyskuje dostęp do określonego pasa gruntu należącego do podmiotów publicznych w celu umieszczenia urządzeń i obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej i jest obowiązany uiszczać z tego tytułu opłaty w danej wysokości.

[10]Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest generalny dyrektor dróg krajowych i autostrad z dnia 18 lipca 2011 r. (tj. dz.u. z 2014 r. poz. 1608).

Z uwagi na to, iż większość gmin nie proponuje dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy umieszczają w pasie drogowym obiekty i urządzenia infrastruktury telekomunikacyjnej niższych stawek niż 20 zł, Ministerstwo Cyfryzacji we wspomnianej prezentacji z dnia 19 października 2018 r., zaproponowało zmianę art. 40 ust. 8 UDP poprzez zastrzeżenie, iż opłata za umieszczenie urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej nie będzie mogła przekroczyć 20 zł.

Z powyższych względów KIKE proponuje, aby po wprowadzeniu stosownej zmiany w treści art. 40 UPD, w UL wprowadzić odpowiednią regulację, zgodnie z którą maksymalna opłata za zapewnienie dostępu tranzytowego przez dane Nadleśnictwo nie mogła przekroczyć połowy stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, ustalonej w uchwale gminy położenia nieruchomości znajdującej się w zarządzie LP. Opłata byłaby naliczana stosownie do powierzchni gruntu zajętego przez rzut poziomy umieszczanego urządzenia lub obiektu infrastruktury telekomunikacyjnej. Proponowana zmiana również powinna zostać wprowadzona poprzez wprowadzenie nowego przepisu – art. $39b^1$ UL.

Należy zauważyć, że oba zaproponowane rozwiązania uzależniają wysokość opłaty za zapewnienie dostępu tranzytowego od wysokości innych opłat, ustalanych przez gminę – podatku od danej nieruchomości bądź stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia urządzeń.

Rozwiązanie problemu niejednolitych stawek za wykorzystanie gruntów leśnych, zaproponowane przez Ministerstwo Cyfryzacji pozwalałoby na obciążenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych opłatą umożliwiająca zwrot Nadleśnictwom obciążeń o charakterze publicznoprawnym, jakie ci uiszczają w związku z zarządzaniem nieruchomościami znajdującymi się w zasobach LP.

W przypadku alternatywnego rozwiązania proponowanego przez KIKE, stronom przyszłej umowy – Nadleśnictwu i przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu – pozwala się na zachowanie elastyczności przy ustalaniu warunków umowy. W ocenie KIKE wprowadzenie do porządku prawnego takich samych stawek obowiązujących na terenie całego kraju mogłoby być zbyt daleko idącym rozwiązaniem, bowiem mogłoby spowodować odwrotny skutek do zamierzonego – zmniejszyć ilość zawieranych umów z uwagi na odgórne określenie wysokości opłaty, przy jednoczesnym braku możliwości obniżenia opłaty. Należy pamiętać, że stosownie do treści art. 33 Megaustawy, udostępnienie nieruchomości na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku może nastąpić nieodpłatnie. Co więcej, stawki opłat mogą różnić się w zakresie regionu, w jakim budowana jest infrastruktura, wielkości udostępnianego pasa gruntu (przy większej ilości udostępnianego gruntu może zostać określona niższa stawka), rodzaju udostępnianego gruntu, występującego środowiska naturalnego, stanu zalesienia etc. Wprowadzenie jedynie odgórnie określonych maksymalnych opłat pozwala stronom umowy na pewną elastyczność, w zależności

od sytuacji, a jednocześnie gwarantuje, iż przedsiębiorca telekomunikacyjny nie będzie miał obowiązku zapłaty wyższych opłat niż te, które zostały określone w przepisach prawa.

Podsumowując, wprowadzenie do porządku prawnego regulacji mającej na celu ujednolicenie stosowanych opłat za umieszczenie nieruchomości, poprzez określanie maksymalnych opłat, możliwe jest za pomocą jednego z następujących rozwiązań

a) wprowadzenie w treści UL przepisu wyznaczającego wysokość opłaty w zależności od wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, na której następuje umieszczenie obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych,
b) wprowadzenie w treści UL regulacji uzależniającej wysokość opłat za zapewnienie dostępu do nieruchomości od obowiązującej w danej gminie stawki za zajęcie pasa drogowego – opłata za zapewnienie dostępu tranzytowego wynosiłaby maksymalnie połowę wysokości stawki opłaty określonej przez gminę położenia danej nieruchomości.

W celu realizacji powyższego postulatu, do art. 39 b UL należałoby wprowadzić kolejny przepis – art. 39b[1] UL, ewentualnie dodać do treści przywołanego przepisu kolejne ustępy, zgodnie z zawartą w nim numeracją (obecnie począwszy od ustępu piątego).

Projekt regulacji, zgodnie z którą stawki opłat zostałyby określone na poziomie odpowiadającym wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, na której następuje umieszczenie obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych.

art. 39b[1] UL (ewentualnie ust. 5 i 6 art. 39b UL)

Opłaty z tytułu umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych określa się w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, na której następuje umieszczenie obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy. Wielkość części nieruchomości określa się jako stosunek liczby metrów kwadratowych powierzchni nieruchomości zajętej przez rzut poziomy tych obiektów i urządzeń do całkowitej powierzchni tej nieruchomości.

Projekt regulacji, zgodnie z którą maksymalne stawki opłat zostałyby określone na poziomie odpowiadającym wartości połowy opłaty za zajęcie pasa drogowego w gminie położenia nieruchomości.

art. 39b[1] UL (ewentualnie ust. 5 i 6 art. 39b UL)

1. ***Stawki opłat z tytułu umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie mogą przekroczyć połowy***

wysokości stawki za zajęcie pasa drogowego publicznych dróg gminnych w celu, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, określanej w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej w uchwale organu stanowiącego gminy położenia nieruchomości Lasów Państwowych na podstawie art. 40 ust. 8 przywołanej ustawy.

2. ***Opłatę ustala się jako iloczyn liczny metrów kwadratowych powierzchni nieruchomości zajętej przez rzut poziomy urządzenia lub obiektu i stawki za zajęcie 1m² powierzchni nieruchomości, pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie gruntu, chyba że zajęcie nieruchomości nastąpi nieodpłatnie.***
3. ***W przypadku zajęcia pasa gruntu o powierzchni mniejszej niż 1m², opłata ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu.***
4. ***Za umieszczenie urządzenia lub obiektu w pasie gruntu przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia lub obiektu w pasie gruntu.***

B. Obowiązek publikacji zarządzeń lub decyzji Nadleśniczego lub Generalnego Dyrektora LP.

KIKE postuluje również nałożenie obowiązku na Nadleśniczego oraz Generalnego Dyrektora LP publikowania zarządzeń lub decyzji wydanych przez te podmioty, jeżeli dotyczą one stosunków prawnych zawieranych z podmiotami trzecimi, takimi jak przedsiębiorcy telekomunikacyjni.

C. Nowelizacja art. 39b UL.

W ocenie KIKE, niezbędna wydaje się nowelizacja art. 39b ust. 1 UL, poprzez doprecyzowanie, jak dokładnie powinno wyglądać określenie warunków dostępu do nieruchomości na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku. Obecne sformułowanie przepisu jest zbyt ogólne i prowadzi do opracowywania przez poszczególne Nadleśnictwa warunków niezawierających postanowień istotnych z punktu widzenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Zwracamy uwagę, iż obowiązująca regulacja nakazuje Nadleśniczym uwzględnić przy określaniu warunków dostępu do nieruchomości na podstawie art. 30 i 33 Megaustawy jedynie zasady gospodarki leśnej. Pomimo tego, że celem wprowadzenia niniejszego przepisu było ułatwienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zawierania umów w celu uzyskania dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych na podstawie art. 30 i 33 Megaustawy, a także przyspieszenie tego procesu, nie podkreślono tego faktu w treści art. 39b ust. 1 UL.

Brzmienie przepisu w obowiązującej postaci pozwala Nadleśniczym zabezpieczać interesy Lasów Państwowych przy jednoczesnym braku poszanowania uzasadnionych interesów przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Nowe brzmienie przepisu powinno narzucać

obowiązek uwzględnienia przez Nadleśniczych także innych okoliczności, istotnych dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W celu zabezpieczenia interesów przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz polepszenia jakości warunków określanych przez Nadleśniczych, konieczne jest dokładne sprecyzowanie minimalnej treści udostępnionych warunków, tak aby stanowiły one rzeczywiste źródło wiedzy dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zamierzających skorzystać przy budowie infrastruktury telekomunikacyjnej z nieruchomości Lasów Państwowych.

Warto przypomnieć, że wyniki analizy danych statystycznych budzą uzasadnione podejrzenie, iż pomimo określenia i umieszczenia na stronach internetowych ogólnych warunków dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, umowy zawierane z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi są zawierane na zupełnie innych warunkach. W ocenie KIKE, przedsiębiorcy telekomunikacyjni powinni uzyskać gwarancję, że z zawartej z Nadleśnictwem umowy będą wynikać warunki nie gorsze niż te wskazane na stronie internetowej.

Poniżej przedstawiamy przykładowe brzmienie art. 39 ust. 1 oraz nowych ust. 1a i 1b UL:

„1. *Nadleśniczy określa warunki zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1537, 1920 i 2003) oraz umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy,* ***biorąc pod uwagę następujące kryteria:***

1) ***zasady gospodarki leśnej;***
2) ***interes publiczny, w tym potrzebę ochrony środowiska naturalnego;***
3) ***interes użytkowników sieci telekomunikacyjnych;***
4) ***obowiązki nałożone na przedsiębiorców telekomunikacyjnych;***
5) ***rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym promowanie efektywnego inwestowania w dziedzinie infrastruktury oraz technologii innowacyjnych;***
6) ***promocję nowoczesnych usług telekomunikacyjnych;***
7) ***zapewnienie:***
    a) ***integralności sieci oraz interoperacyjności usług,***
    b) ***niedyskryminujących warunków dostępu telekomunikacyjnego,***
    c) ***rozwoju konkurencyjnego rynku usług telekomunikacyjnych;***

- a następnie przekazuje informację w tym zakresie dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

1a. Warunki zapewnienia dostępu, o których mowa powyżej, powinny określać zasady udostępnienia nieruchomości oraz określać postanowienia przyszłej umowy, w tym zawierać postanowienia dotyczące co najmniej:

1) *rozliczeń z tytułu:*
    a) *zapewnienia dostępu do nieruchomości, a w przypadku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 i 3 przywołanej powyżej ustawy, także określenie stawek w sposób jasny i precyzyjny lub wskazanie, że dostęp nastąpi nieodpłatnie,*
    b) *niewykonania lub nienależytego wykonania wzajemnych zobowiązań;*
2) *przewidywanego okresu, na jaki umowa zostanie zawarta;*
3) *warunków związanych z wybudowaniem, eksploatacją oraz naprawą lub przebudową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności umożliwienia wejścia na nieruchomości, jeżeli zajdzie taka potrzeba w późniejszym czasie;*
4) *postępowania w przypadkach:*
    a) *wystąpienia awarii,*
    b) *zmiany treści umowy;*
5) *procedur rozstrzygania sporów;*
6) *warunków rozwiązania umowy, w tym długości okresu wypowiedzenia;*

-oraz zawierać projekt umowy uwzględniający powyższe kryteria.

1b. Umowy, zawierane na podstawie art. 30 i 33 przywołanej powyżej ustawy, nie mogą być zawierane na warunkach mniej korzystnych niż te, które zostały zamieszczone na stronie internetowej, zgodnie z ust. 1."

X. Zastrzeżenia.

Przedmiotowy dokument został sporządzony na zlecenie KIKE, wyłącznie na potrzeby i użytek Izby. Celem sporządzenia dokumentu jest zasygnalizowanie pewnych kwestii oraz ich zobrazowanie, nie jest nim zaś wyrażenie opinii co do konkretnego stanu faktycznego dotyczącego zindywidualizowanego podmiotu w celu wsparcia podjęcia przez ten podmiot konkretnej decyzji. Dokument ma wyłącznie charakter informacyjny i sprawozdawczy.

Z uwagi na powyższe, autorzy dokumentu nie mogą ponosić odpowiedzialności za działania lub zaniechania podmiotów trzecich, dla których podstawę lub inspirację stanowić będzie lektura niniejszego opracowania. Udzielenie właściwych rekomendacji co do konkretnej sprawy zawsze wymaga szczegółowego zapoznania się z jej okolicznościami i wyczerpującej analizy wszystkich jej aspektów.

Dokument nie powinien być czytany wybiórczo, gdyż wyjęcie poszczególnych twierdzeń lub stanowisk z kontekstu, w których zostały wyrażone, może prowadzić do mylnych wniosków i niewłaściwej oceny zawartych w dokumencie rekomendacji.

Dane od poszczególnych Nadleśnictw oraz RDLP zostały uzyskane w trybie dostępu do informacji publicznej, a tym samym udostępnienie informacji przez te podmioty nastąpiło w sposób zgodny z prawem, na podstawie obowiązujących przepisów.

Twórcy raportu zastrzegają, iż wszelkie materiały, informacje i inne dane, na podstawie których sporządzono raport, zostały zebrane w celu publicznym przez KIKE, a następnie przekazane twórcom raportu wyłącznie w celu jego opracowania.

Przy sporządzaniu niniejszego raportu skorzystano również z publicznie dostępnych danych, zamieszczonych w BIP poszczególnych RDLP oraz Nadleśnictw.

Dane przedsiębiorców telekomunikacyjnych, biorących udział w badaniu ankietowym, są poufne i z tego powodu nie zostaną udostępnione.

XI. Wykaz skrótów.

Nazwy własne:

1) Lasy Państwowe (LP) - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
2) Generalny Dyrektor – Generalny Dyrektor Lasów Państwowych
3) RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
4) BIP – Biuletyn Informacji Publicznej
5) UKE – Urząd Komunikacji Elektronicznej

Akty prawne:

1) Megaustawa – ustawa z dnia 7 maja 2010 roku *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2062, z późn. zm.)
2) PT – ustawa z dnia 16 lipca 2004 roku *prawo telekomunikacyjne*(t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1907 z późn. zm.)
3) UL – ustawa z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 788)
4) UDP– z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2222)
5) Rozporządzenie – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 219, poz. 1864).
6) Statut – Statut Lasów Państwowych, nadany zarządzeniem Ministra Właściwego do Spraw Środowiska w 1994 r., dostępny pod adresem: https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/px_dg~statutpgllp.pdf

XII. Wykaz załączników.

1. Załącznik nr 1 – wykaz Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.
2. Załącznik nr 2 – wykaz Nadleśnictw.
3. Załącznik nr 3 – wykaz stron internetowych RDLP, na których opublikowano warunki udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, przekazane przez Nadleśniczych.
4. Załącznik nr 4 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do RDLP.
5. Załącznik nr 5 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do każdego Nadleśniczego.
6. Załącznik nr 6 – wzór wniosku o uzupełnienie odpowiedzi udzielonej na pytanie nr 1, skierowanego do Nadleśniczego.
7. Załącznik nr 7 – wniosek o udostępnienie informacji publicznej skierowany do Prezesa UKE.

Załącznik nr 1 – wykaz Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

1) RDLP w Białymstoku,
2) RDLP w Gdańsku,
3) RDLP w Katowicach,
4) RDLP w Krakowie,
5) RDLP w Krośnie,
6) RDLP w Lublinie,
7) RDLP w Łodzi,
8) RDLP w Olsztynie,
9) RDLP w Pile,
10) RDLP w Poznaniu,
11) RDLP w Radomiu,
12) RDLP w Szczecinie,
13) RDLP w Szczecinku,
14) RDLP w Toruniu,
15) RDLP w Warszawie,
16) RDLP we Wrocławiu,
17) RDLP w Zielonej Górze.

Załącznik nr 2 – wykaz Nadleśnictw.

A. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

1. Nadleśnictwo Augustów
2. Nadleśnictwo Białowieża
3. Nadleśnictwo Bielsk
4. Nadleśnictwo Borki
5. Nadleśnictwo Browsk
6. Nadleśnictwo Czarna Białostocka
7. Nadleśnictwo Czerwony Dwór
8. Nadleśnictwo Dojlidy
9. Nadleśnictwo Drygały
10. Nadleśnictwo Ełk
11. Nadleśnictwo Giżycko
12. Nadleśnictwo Głęboki Bród
13. Nadleśnictwo Gołdap
14. Nadleśnictwo Hajnówka
15. Nadleśnictwo Knyszyn
16. Nadleśnictwo Krynki
17. Nadleśnictwo Łomża
18. Nadleśnictwo Maskulińskie
19. Nadleśnictwo Nowogród
20. Nadleśnictwo Nurzec
21. Nadleśnictwo Olecko
22. Nadleśnictwo Pisz
23. Nadleśnictwo Płaska
24. Nadleśnictwo Pomorze
25. Nadleśnictwo Rajgród
26. Nadleśnictwo Rudka
27. Nadleśnictwo Supraśl
28. Nadleśnictwo Suwałki
29. Nadleśnictwo Szczebra
30. Nadleśnictwo Waliły
31. Nadleśnictwo Żednia

B. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku

32. Nadleśnictwo Cewice
33. Nadleśnictwo Choczewo
34. Nadleśnictwo Elbląg
35. Nadleśnictwo Gdańsk
36. Nadleśnictwo Kaliska
37. Nadleśnictwo Kartuzy
38. Nadleśnictwo Kolbudy
39. Nadleśnictwo Kościerzyna
40. Nadleśnictwo Kwidzyn
41. Nadleśnictwo Lębork
42. Nadleśnictwo Lipusz
43. Nadleśnictwo Lubichowo
44. Nadleśnictwo Starogard
45. Nadleśnictwo Strzebielino
46. Nadleśnictwo Wejherowo

C. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach

47. Nadleśnictwo Andrychów
48. Nadleśnictwo Bielsko
49. Nadleśnictwo Brynek
50. Nadleśnictwo Brzeg
51. Nadleśnictwo Gidle
52. Nadleśnictwo Herby
53. Nadleśnictwo Chrzanów
54. Nadleśnictwo Jeleśnia
55. Nadleśnictwo Katowice
56. Nadleśnictwo Kędzierzyn
57. Nadleśnictwo Kluczbork
58. Nadleśnictwo Kłobuck
59. Nadleśnictwo Kobiór
60. Nadleśnictwo Zawadzkie
61. Nadleśnictwo Koniecpol
62. Nadleśnictwo Koszęcin
63. Nadleśnictwo Kup
64. Nadleśnictwo Lubliniec
65. Nadleśnictwo Namysłów
66. Nadleśnictwo Olesno

67. Nadleśnictwo Olkusz
68. Nadleśnictwo Prudnik
69. Nadleśnictwo Prószków
70. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie
71. Nadleśnictwo Rudziniec
72. Nadleśnictwo Rybnik
73. Nadleśnictwo Siewierz
74. Nadleśnictwo Strzelce Opolskie
75. Nadleśnictwo Sucha
76. Nadleśnictwo Świerklaniec
77. Nadleśnictwo Turawa
78. Nadleśnictwo Tułowice
79. Nadleśnictwo Ujsoły
80. Nadleśnictwo Ustroń
81. Nadleśnictwo Wisła
82. Nadleśnictwo Węgierska Górka
83. Nadleśnictwo Złoty Potok
84. Nadleśnictwo Opole

D. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie

85. Nadleśnictwo Brzesko
86. Nadleśnictwo Dąbrowa Tarnowska
87. Nadleśnictwo Dębica
88. Nadleśnictwo Gorlice
89. Nadleśnictwo Gromnik
90. Nadleśnictwo Krościenko
91. Nadleśnictwo Krzeszowice
92. Nadleśnictwo Limanowa
93. Nadleśnictwo Łosie
94. Nadleśnictwo Miechów
95. Nadleśnictwo Myślenice
96. Nadleśnictwo Nawojowa
97. Nadleśnictwo Niepołomice
98. Nadleśnictwo Nowy Targ
99. Nadleśnictwo Piwniczna
100. Nadleśnictwo Stary Sącz

E. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

101. Nadleśnictwo Baligród
102. Nadleśnictwo Bircza
103. Nadleśnictwo Brzozów
104. Nadleśnictwo Cisna
105. Nadleśnictwo Dukla
106. Nadleśnictwo Dynów
107. Nadleśnictwo Głogów
108. Nadleśnictwo Jarosław
109. Nadleśnictwo Kańczuga
110. Nadleśnictwo Kolbuszowa
111. Nadleśnictwo Kołaczyce
112. Nadleśnictwo Komańcza
113. Nadleśnictwo Krasiczyn
114. Nadleśnictwo Lesko
115. Nadleśnictwo Leżajsk
116. Nadleśnictwo Lubaczów
117. Nadleśnictwo Lutowiska
118. Nadleśnictwo Mielec
119. Nadleśnictwo Narol
120. Nadleśnictwo Oleszyce
121. Nadleśnictwo Rymanów
122. Nadleśnictwo Sieniawa
123. Nadleśnictwo Strzyżów
124. Nadleśnictwo Stuposiany
125. Nadleśnictwo Tuszyma
126. Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne

F. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie

127. Nadleśnictwo Biała Podlaska
128. Nadleśnictwo Biłgoraj
129. Nadleśnictwo Chełm
130. Nadleśnictwo Chotyłów
131. Nadleśnictwo Gościeradów
132. Nadleśnictwo Janów Lubelski
133. Nadleśnictwo Józefów
134. Nadleśnictwo Krasnystaw
135. Nadleśnictwo Kraśnik
136. Nadleśnictwo Lubartów
137. Nadleśnictwo Międzyrzec
138. Nadleśnictwo Mircze

139. Nadleśnictwo Nowa Dęba
140. Nadleśnictwo Parczew
141. Nadleśnictwo Puławy
142. Nadleśnictwo Radzyń Podlaski
143. Nadleśnictwo Rozwadów
144. Nadleśnictwo Rudnik
145. Nadleśnictwo Sarnaki
146. Nadleśnictwo Sobibór
147. Nadleśnictwo Strzelce
148. Nadleśnictwo Świdnik
149. Nadleśnictwo Tomaszów
150. Nadleśnictwo Włodawa
151. Nadleśnictwo Zwierzyniec

G. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi

152. Nadleśnictwo Bełchatów
153. Nadleśnictwo Brzeziny
154. Nadleśnictwo Gostynin
155. Nadleśnictwo Grotniki
156. Nadleśnictwo Kolumna
157. Nadleśnictwo Kutno
158. Nadleśnictwo Łąck
159. Nadleśnictwo Opoczno
160. Nadleśnictwo Piotrków
161. Nadleśnictwo Płock
162. Nadleśnictwo Poddębice
163. Nadleśnictwo Przedbórz
164. Nadleśnictwo Radomsko
165. Nadleśnictwo Radziwiłłów
166. Nadleśnictwo Skierniewice
167. Nadleśnictwo Smardzewice
168. Nadleśnictwo Spała
169. Nadleśnictwo Wieluń
170. Nadleśnictwo Złoczew

H. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

171. Nadleśnictwo Bartoszyce
172. Nadleśnictwo Ciechanów
173. Nadleśnictwo Dobrocin
174. Nadleśnictwo Dwukoły
175. Nadleśnictwo Górowo Iławeckie
176. Nadleśnictwo Iława
177. Nadleśnictwo Jedwabno
178. Nadleśnictwo Jagiełek
179. Nadleśnictwo Korpele
180. Nadleśnictwo Kudypy
181. Nadleśnictwo Lidzbark
182. Nadleśnictwo Miłomłyn
183. Nadleśnictwo Młynary
184. Nadleśnictwo Mrągowo
185. Nadleśnictwo Myszyniec
186. Nadleśnictwo Nidzica
187. Nadleśnictwo Nowe Ramuki
188. Nadleśnictwo Olsztyn
189. Nadleśnictwo Olsztynek
190. Nadleśnictwo Orneta
191. Nadleśnictwo Ostrołęka
192. Nadleśnictwo Parciaki
193. Nadleśnictwo Przasnysz
194. Nadleśnictwo Spychowo
195. Nadleśnictwo Srokowo
196. Nadleśnictwo Stare Jabłonki
197. Nadleśnictwo Strzałowo
198. Nadleśnictwo Susz
199. Nadleśnictwo Szczytno
200. Nadleśnictwo Wichrowo
201. Nadleśnictwo Wielbark
202. Nadleśnictwo Wipsowo
203. Nadleśnictwo Zaporowo

I. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile

204. Nadleśnictwo Człopa
205. Nadleśnictwo Durowo
206. Nadleśnictwo Jastrowie
207. Nadleśnictwo Krzyż

208. Nadleśnictwo Okonek
209. Nadleśnictwo Mirosławiec
210. Nadleśnictwo Podanin
211. Nadleśnictwo Potrzebowice
212. Nadleśnictwo Sarbia
213. Nadleśnictwo Trzcianka
214. Nadleśnictwo Wałcz
215. Nadleśnictwo Wronki
216. Nadleśnictwo Kaczory
217. Nadleśnictwo Zdrojowa Góra
218. Nadleśnictwo Złotów
219. Nadleśnictwo Krucz
220. Nadleśnictwo Tuczno
221. Nadleśnictwo Lipka
222. Nadleśnictwo Płytnica
223. Nadleśnictwo Kalisz Pomorski

J. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu

225. Nadleśnictwo Antonin
226. Nadleśnictwo Babki
227. Nadleśnictwo Czerniejewo
228. Nadleśnictwo Gniezno
229. Nadleśnictwo Góra Śląska
230. Nadleśnictwo Grodziec
231. Nadleśnictwo Grodzisk
232. Nadleśnictwo Jarocin
233. Nadleśnictwo Kalisz
234. Nadleśnictwo Karczma Borowa
235. Nadleśnictwo Koło
236. Nadleśnictwo Konin
237. Nadleśnictwo Konstantynowo
238. Nadleśnictwo Kościan
239. Nadleśnictwo Krotoszyn
240. Nadleśnictwo Łopuchówko
241. Nadleśnictwo Oborniki
242. Nadleśnictwo Piaski
243. Nadleśnictwo Pniewy
244. Nadleśnictwo Przedborów
245. Nadleśnictwo Sieraków
246. Nadleśnictwo Syców
247. Nadleśnictwo Taczanów
248. Nadleśnictwo Turek
249. Nadleśnictwo Włoszakowice

K. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu

250. Nadleśnictwo Barycz
251. Nadleśnictwo Chmielnik
252. Nadleśnictwo Daleszyce
253. Nadleśnictwo Dobieszyn
254. Nadleśnictwo Grójec
255. Nadleśnictwo Jędrzejów
256. Nadleśnictwo Kielce
257. Nadleśnictwo Kozienice
258. Nadleśnictwo Łagów
259. Nadleśnictwo Marcule
260. Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski
261. Nadleśnictwo Pińczów
262. Nadleśnictwo Przysucha
263. Nadleśnictwo Radom
264. Nadleśnictwo Ruda Maleniecka
265. Nadleśnictwo Skarżysko
266. Nadleśnictwo Starachowice
267. Nadleśnictwo Staszów
268. Nadleśnictwo Stąporków
269. Nadleśnictwo Suchedniów
270. Nadleśnictwo Włoszczowa
271. Nadleśnictwo Zagnańsk
272. Nadleśnictwo Zwoleń

L. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie

273. Nadleśnictwo Barlinek
274. Nadleśnictwo Bierzwnik
275. Nadleśnictwo Bogdaniec
276. Nadleśnictwo Bolewice
277. Nadleśnictwo Chojna
278. Nadleśnictwa Choszczno

279. Nadleśnictwo Dębno
280. Nadleśnictwo Dobrzany
281. Nadleśnictwo Drawno
282. Nadleśnictwo Głusko
283. Nadleśnictwo Goleniów
284. Nadleśnictwo Gryfice
285. Nadleśnictwo Gryfino
286. Nadleśnictwo Karwin
287. Nadleśnictwo Kliniska
288. Nadleśnictwo Kłodawa
289. Nadleśnictwo Lubniewice
290. Nadleśnictwo Łobez
291. Nadleśnictwo Mieszkowice
292. Nadleśnictwo Międzychód
293. Nadleśnictwo Międzyrzecz
294. Nadleśnictwo Międzyzdroje
295. Nadleśnictwo Myślibórz
296. Nadleśnictwo Nowogard
297. Nadleśnictwo Ośno Lubuskie
298. Nadleśnictwo Resko
299. Nadleśnictwo Rokita
300. Nadleśnictwo Różańsko
301. Nadleśnictwo Rzepin
302. Nadleśnictwo Skwierzyna
303. Nadleśnictwo Smolarz
304. Nadleśnictwo Strzelece Krajeńskie
305. Nadleśnictwo Sulęcin
306. Nadleśnictwo Trzciel
307. Nadleśnictwo Trzebież

M. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku

308. Nadleśnictwo Białogard
309. Nadleśnictwo Bobolice
310. Nadleśnictwo Borne Sulinowo
311. Nadleśnictwo Bytów
312. Nadleśnictwo Czaplinek
313. Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie
314. Nadleśnictwo Czarnobór
315. Nadleśnictwo Człuchów
316. Nadleśnictwo Damnica
317. Nadleśnictwo Drawsko
318. Nadleśnictwo Dretyń
319. Nadleśnictwo Gościno
320. Nadleśnictwo Karnieszewice
321. Nadleśnictwo Leśny Dwór
322. Nadleśnictwo Łupawa
323. Nadleśnictwo Manowo
324. Nadleśnictwo Miastko
325. Nadleśnictwo Niedźwiady
326. Nadleśnictwo Osusznica
327. Nadleśnictwo Polanów
328. Nadleśnictwo Połczyn
329. Nadleśnictwo Sławno
330. Nadleśnictwo Świdwin
331. Nadleśnictwo Świerczyna
332. Nadleśnictwo Szczecinek
333. Nadleśnictwo Trzebielino
334. Nadleśnictwo Tychowo
335. Nadleśnictwo Ustka
336. Nadleśnictwo Warcino
337. Nadleśnictwo Złocieniec

N. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

338. Nadleśnictwo Brodnica
339. Nadleśnictwo Bydgoszcz
340. Nadleśnictwo Cierpiszewo
341. Nadleśnictwo Czersk
342. Nadleśnictwo Dąbrowa
343. Nadleśnictwo Dobrzejewice
344. Nadleśnictwo Gniewkowo
345. Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń
346. Nadleśnictwo Gołąbki
347. Nadleśnictwo Jamy
348. Nadleśnictwo Lutówko
349. Nadleśnictwo Miradz
350. Nadleśnictwo Osie
351. Nadleśnictwo Przymuszewo
352. Nadleśnictwo Różanna
353. Nadleśnictwo Runowo

354. Nadleśnictwo Rytel
355. Nadleśnictwo Skrwilno
356. Nadleśnictwo Solec Kujawski
357. Nadleśnictwo Szubin
358. Nadleśnictwo Toruń
359. Nadleśnictwo Trzebciny
360. Nadleśnictwo Tuchola
361. Nadleśnictwo Włocławek
362. Nadleśnictwo Woziwoda
363. Nadleśnictwo Zamrzenica
364. Nadleśnictwo Żołędowo

O. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie

365. Nadleśnictwo Celestynów
366. Nadleśnictwo Chojnów
367. Nadleśnictwo Drewnica
368. Nadleśnictwo Garwolin
369. Nadleśnictwo Jabłonna
370. Nadleśnictwo Łochów
371. Nadleśnictwo Łuków
372. Nadleśnictwo Mińsk
373. Nadleśnictwo Siedlce
374. Nadleśnictwo Sokołów
375. Nadleśnictwo Ostrów Mazowiecka
376. Nadleśnictwo Płońsk
377. Nadleśnictwo Pułtusk
378. Nadleśnictwo Wyszków

P. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

379. Nadleśnictwo Bardo Śląskie
380. Nadleśnictwo Bolesławiec
381. Nadleśnictwo Bystrzyca Kłodzka
382. Nadleśnictwo Chocianów
383. Nadleśnictwo Głogów
384. Nadleśnictwo Henryków
385. Nadleśnictwo Jawor
386. Nadleśnictwo Jugów
387. Nadleśnictwo Kamienna Góra
388. Nadleśnictwo Lądek Zdrój
389. Nadleśnictwo Legnica
390. Nadleśnictwo Lubin
391. Nadleśnictwo Lwówek Śląski
392. Nadleśnictwo Międzylesie
393. Nadleśnictwo Miękinia
394. Nadleśnictwo Milicz
395. Nadleśnictwo Oborniki Śląskie
396. Nadleśnictwo Oleśnica Śląska
397. Nadleśnictwo Oława
398. Nadleśnictwo Pieńsk
399. Nadleśnictwo Przemków
400. Nadleśnictwo Ruszów
401. Nadleśnictwo Szklarska Poręba
402. Nadleśnictwo Śnieżka
403. Nadleśnictwo Świdnica
404. Nadleśnictwo Świeradów
405. Nadleśnictwo Świętoszów
406. Nadleśnictwo Wałbrzych
407. Nadleśnictwo Węgliniec
408. Nadleśnictwo Wołów
409. Nadleśnictwo Zdroje
410. Nadleśnictwo Złotoryja
411. Nadleśnictwo Żmigród

Q. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze

412. Nadleśnictwo Babimost
413. Nadleśnictwo Brzózka
414. Nadleśnictwo Bytnica
415. Nadleśnictwo Cybinka
416. Nadleśnictwo Gubin
417. Nadleśnictwo Krosno
418. Nadleśnictwo Krzystkowice
419. Nadleśnictwo Lipinki
420. Nadleśnictwo Lubsko
421. Nadleśnictwo Nowa Sól
422. Nadleśnictwo Przytok
423. Nadleśnictwo Sława Śląska

424. Nadleśnictwo Sulechów
425. Nadleśnictwo Szprotawa
426. Nadleśnictwo Świebodzin
427. Nadleśnictwo Torzym
428. Nadleśnictwo Wolsztyn
429. Nadleśnictwo Wymiarki
430. Nadleśnictwo Zielona Góra
431. Nadleśnictwo Żagań

Załącznik nr 3 – wykaz stron internetowych RDLP, na których opublikowano warunki udostępnienia nieruchomości na podstawie art. 33 Megaustawy, przekazane przez Nadleśniczych.

1. RDLP w Białymstoku:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_bialystok/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

2. RDLP w Gdańsku:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_gdansk/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

3. RDLP w Katowicach:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_katowice/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

4. RDLP w Krakowie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_krakow/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

5. RDLP w Krośnie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_krosno/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

6. RDLP w Lublinie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_lublin/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

7. RDLP w Łodzi:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_lodz/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

8. RDLP w Olsztynie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_olsztyn/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

9. RDLP w Pile:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_pila/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

10. RDLP w Poznaniu:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_poznan/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

11. RDLP w Radomiu:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_radom/komunikaty_i_ogloszenia

12. RDLP w Szczecinie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_szczecin/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

13. RDLP w Szczecinku:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_szczecinek/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

14. RDLP w Toruniu:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_warszawa/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

15. RDLP w Warszawie:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_warszawa/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

16. RDLP we Wrocławiu:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_wroclaw/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

17. RDLP w Zielonej Górze:

https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_zielona_gora/komunikaty_i_ogloszenia/warunki_dostepu_do_sieci_telkom

Załącznik nr 4 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do RDLP.

Katowice, dnia 22 maja 2018 roku

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

w _____

(adres)

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2014 r. poz. 782, z późn. zm., dalej: DIP), niniejszym wnoszę o udostępnienie w ustawowym terminie 14 dni:

1) informacji dotyczących warunków finansowych zapewnienia przez nadleśniczych dostępu do nieruchomości, polegającego na umieszczaniu na nieruchomościach obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na podstawie art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2062 z późn. zm., dalej: Ustawa Szerokopasmowa), w tym **wysokości stawek i opłat, podstaw oraz sposobu ich wyliczenia, a także sposobu ich uiszczania, stosowanych wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych** w rozumieniu art. 2 pkt 27) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. *prawo telekomunikacyjne* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1907 z późn. zm.) przekazanych Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji lasów państwowych w _____ na mocy art. 39b ustawy o lasach przez następujących Nadleśniczych:
    1) (w tym miejscu wskazywano nazwy nadleśnictw podległych danej RDLP);
2) wskazania nadleśniczych, którzy nie przekazali informacji, wymienionych w art. 39b ustawy *o lasach* (Dz.U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.), tym samym nie wypełnili obowiązku, o którym mowa *in fine* przywołanego przepisu.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 DIP, informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych, tj. informacja służąca wykonywaniu zadań publicznych lub wiążąca się ogólnie z działalnością podmiotu administracji publicznej (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 stycznia 2018 roku, sygn. akt: II SAB/Ol 127/17).

Z tego względu informacje, o których udzielenie wnoszę, są informacjami publicznymi – dotyczą one działalności nadleśniczego jako podmiotu kierującego nadleśnictwem będącym podstawową jednostką organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w zakresie udostępniania nieruchomości w trybie art. 33 ust. 1 Ustawy Szerokopasmowej oraz wywiązania się nadleśniczych z ustawowego obowiązku, określonego w art. 39b *in fine* ustawy o lasach.

Zwracam uwagę, że zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 października 2017 roku (sygn. akt: I OSK 3516/15) *„z faktu, iż dana osoba ma dostęp do określonej informacji*

publicznej w trybie lub na zasadach szczegółowo określonych w akcie podustawowym (rozporządzeniu, akcie prawa miejscowego) czy wewnętrznym (np. regulaminie czy statucie stowarzyszenia lub zrzeszenia), nie należy wywodzić tego, że nie może ona uzyskać tej informacji w trybie i na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej".

Wyjaśniam, że zgodnie z art. 39b ust. 1 ustawy o lasach na nadleśniczym spoczywa obowiązek określenia warunków umieszczania na nieruchomościach obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Dotyczy to w szczególności zapewnienia warunków związanych z instalowaniem urządzeń telekomunikacyjnych, przeprowadzaniem linii kablowych pod nieruchomością, na niej lub nad nią, umieszczaniem tabliczek informacyjnych o urządzeniach, a także ich eksploatacją i konserwacją.

Zgodnie z treścią przywołanego przepisu, na nadleśniczych spoczywa obowiązek przekazania ww. informacji Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

Wnoszę o udostępnienie informacji wskazanych w niniejszym wniosku i przekazanie ich na adres e- mail: informacja.publiczna@kike.pl.

Z poważaniem,

_____

Załącznik nr 5 – wzór wniosku o udostępnienie informacji publicznej, skierowanego do każdego Nadleśniczego.

Nadleśniczy

Nadleśnictwo _____

ul. _____

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2014 r. poz. 782, z późn. zm., dalej: DIP), niniejszym wnoszę o udostępnienie w ustawowym terminie 14 dni informacji o:

1) **warunkach finansowych** zapewnienia dostępu do nieruchomości, polegającego na umieszczaniu na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2062 z późn. zm., dalej: Ustawa Szerokopasmowa), stosowanych przez Nadleśniczego, **a w szczególności wysokości stosowanych stawek i opłat, podstaw oraz sposobu ich wyliczenia, wraz ze wskazaniem czy mają one charakter jednorazowy czy okresowy, a także sposobu ich uiszczania, stosowanych wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych** w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2014 r. Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1907 z późn. zm., dalej PT), a jeżeli
2) stosowane stawki i opłaty wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych są zróżnicowane – wnoszę o wskazanie **przyczyn ich zróżnicowania,**
3) wydaniu przez Nadleśniczego zarządzenia (lub decyzji) dotyczącego stawek i opłat stosowanych przez Nadleśnictwo we wskazanym powyżej zakresie, a w przypadku jego (jej) wydania – wnoszę o przesłanie skanu tego dokumentu,
4) **przedsiębiorcach telekomunikacyjnych w rozumieniu PT uiszczających na rzecz Nadleśnictwa opłaty** związane z udostępnieniem nieruchomości na podstawie art. 33 ust. 1 Ustawy Szerokopasmowej, wraz ze wskazaniem
5) **wysokości** uiszczanych przez te podmioty opłat w latach 2017-2018 wraz z określeniem sposobu ich uiszczania, w tym udzielenia informacji czy opłaty te mają charakter jednorazowy czy okresowy (poprzez wskazanie jakiej wysokości opłatę uiszczają poszczególne podmioty).

Zaznaczam, iż wskazanie, że stawki opłat są zróżnicowane i indywidualnie ustalane z każdym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym w trakcie negocjacji cenowych nie stanowi

udostępnienia informacji publicznej, o której udostępnienie wnoszę. Tak skonstruowana odpowiedź jest zbyt ogólna i nie stanowi udostępnienia informacji publicznej, odpowiadającego zakresowi informacji wskazanych powyżej, tj. w punktach 1-4 pisma.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 DIP, informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych, tj. informacja służąca wykonywaniu zadań publicznych lub wiążąca się ogólnie z działalnością podmiotu administracji publicznej (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 stycznia 2018 roku, sygn. akt: II SAB/Ol 127/17).

Z tego względu informacje, o których udzielenie wnoszę, są informacjami publicznymi – dotyczą one działalności Nadleśniczego jako podmiotu kierującego Nadleśnictwem. Zgodnie z art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm., dalej UL), Nadleśnictwo stanowi jednostkę organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Natomiast stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 2a UL, Nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w Nadleśnictwie, w tym bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa, pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych.

Nadleśniczy, poprzez swoją działalność wykonuje zadania publiczne i zarządza mieniem państwowym, dlatego wszelkie działania w tym zakresie winny być transparentne i poddane kontroli społecznej. Dotyczy to także wysokości uzyskanych w wyniku tej działalności środków publicznych. Wpływy otrzymywane z tytułu opłat uiszczanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w związku z uzyskaniem dostępu do nieruchomości na podstawie art. 33 ust. 1 Ustawy Szerokopasmowej są bowiem środkami publicznymi.

Zaznaczam również, że w celu realizacji zasady uczciwej konkurencji wymagane jest, aby podmiot wykonujący zadania publiczne wskazywał przyczyny, dla których stosuje on wobec różnych podmiotów zróżnicowane stawki i opłaty.

Zwracam uwagę na to, że zgodnie z art. 39b UL na Nadleśniczym, jako podmiocie kierującym Nadleśnictwem będącym podstawową jednostką organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, spoczywa obowiązek określenia warunków umieszczania na nieruchomościach obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na cele niezwiązane z zapewnieniem telekomunikacji w budynku znajdującym się na nieruchomości. Obowiązek ten dotyczy również warunków finansowych zapewnienia telekomunikacji.

Wnoszę o udostępnienie informacji wskazanych w niniejszym wniosku i przekazanie ich na adres e-mail: informacja.publiczna@kike.pl.

Z poważaniem,

_____

Załącznik nr 6 – wzór wniosku o uzupełnienie odpowiedzi udzielonej na pytanie nr 1, skierowanego do Nadleśniczego.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o sprecyzowanie odpowiedzi dotyczącej pkt.1. wniosku o udostępnienie informacji publicznej w następujący sposób:

1.Wysokość stawek i opłat:

2.Sposób ich wyliczenia i podstawy:

3.Czynsz roczny/kwartalny/ miesięczny. (należy wybrać)

4.Przelew na rachunek bankowy. (lub inny sposób uiszczania należności)

Z wyrazami szacunku,

_____

Załącznik nr 7 – wniosek o udzielenie informacji publicznej, skierowany do Prezesa UKE.

14 września 2018 rok

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej

ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa

Do:

Pan Marcin Cichy

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Urząd Komunikacji Elektronicznej

ul. Giełdowa 7/9, 01-211 Warszawa

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2014 r. poz. 782, z późn. zm., dalej: DIP), niniejszym wnoszę o udostępnienie w ustawowym terminie 14 dni informacji:

1) czy Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wystosowywał do nadleśniczych Lasów Państwowych, stosownie do treści art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 roku *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2062 z późn. zm., dalej: Megaustawa), wnioski dotyczące przedstawienia informacji w sprawie warunków umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy,

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, wnoszę również o wskazanie:

2) do ilu nadleśniczych Lasów Państwowych Prezes UKE wystosował wnioski, o których mowa w punkcie 1,
3) ilu nadleśniczych Lasów Państwowych nie przedstawiło terminowo Prezesowi UKE informacji, o których mowa powyżej,
4) ile decyzji, których adresatami byli nadleśniczy Lasów Państwowych, określających warunki umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy, w tym wysokość opłat za umieszczanie na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 Megaustawy, wydał Prezes UKE,
5) wraz ze wskazaniem dat, w jakich dokonano wezwań lub wydano decyzje, o których mowa powyżej, a także
6) wskazaniem nazw nadleśnictw podległych Nadleśniczym Lasów Państwowych, wobec których skierowano wezwania bądź wydano decyzje, o których mowa powyżej, jak również tych, którzy nie udzielili informacji Prezesowi UKE w terminie.

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej (KIKE) jest izbą gospodarczą, zrzeszającą małych i średnich przedsiębiorców telekomunikacyjnych. KIKE będzie wykorzystywała uzyskane informacje w celach statystycznych, związanych z określeniem barier napotykanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sprawach związanych z dostępem do nieruchomości Lasów Państwowych.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 DIP, informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych, tj. informacja służąca wykonywaniu zadań publicznych lub wiążąca się ogólnie z działalnością podmiotu administracji publicznej (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 stycznia 2018 roku, sygn. akt: II SAB/Ol 127/17).

Nie ma wątpliwości co do tego, że informacje, o których udzielenie wnoszę, są informacjami publicznymi. Dotyczą one bowiem działalności Prezesa UKE jako organu administracji publicznej – korzystania przez wskazany organ z przysługujących mu uprawnień ustawowych.

Zwracam uwagę, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 ppkt e i d, informację publiczną stanowią w szczególności dane dotyczące sposobów przyjmowania i załatwiania spraw oraz na temat stanu przyjmowanych spraw, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania.

Wnoszę o udostępnienie informacji wskazanych w niniejszym wniosku i przekazanie ich na adres e-mail: informacja.publiczna@kike.pl.

Z poważaniem,

Załącznik nr 8 – wzór kwestionariusza ankiety skierowanej do przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

KRAJOWA IZBA KOMUNIKACJI ETHERNETOWEJ

ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa

tel. + 48 22 2928700, fax +48 22 2928701

www.kike.pl, e-mail: biuro@kike.pl, grap@kike.pl

KRS 0000316678, REGON 141637224, NIP 9512270210

Ankieta

"BARIERY W KORZYSTANIU Z NIERUCHOMOŚCI LASÓW PAŃSTWOWYCH"

PODSTAWOWE DANE O PRZEDSIĘBIORSTWIE TELEKOMUNIKACYJNYM	
Nazwa przedsiębiorstwa	
Obszar nadleśnictwa właściwego z uwagi na miejsce położenia sieci	

1. **Czy korzystasz z nieruchomości Lasów Państwowych na cele związane z umieszczeniem i eksploatacją infrastruktury telekomunikacyjnej?**

   ☐ TAK

   ☐ NIE

NIE KORZYSTAM Z NIERUCHOMOŚCI LASÓW PAŃSTWOWYCH

2. **Dlaczego nie korzystasz z nieruchomości Lasów Państwowych na cele związane z umieszczeniem i eksploatacją infrastruktury telekomunikacyjnej? Możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.**

   ☐ Moja sieć nie przebiega przez nieruchomości Lasów Państwowych,

   ☐ Nadleśnictwo wprost odmówiło udostępnienia nieruchomości,

- ☐ Nadleśnictwo w ogóle nie odpowiedziało na moje zapytanie o możliwość udostępnienia nieruchomości,
- ☐ Nadleśnictwo zgodziło się na korzystanie z nieruchomości wyłącznie na podstawie przygotowanego przez siebie wzoru umowy, którego nie zaakceptowałem(am),
- ☐ Korzystanie z nieruchomości Lasów Państwowych jest nieekonomiczne z uwagi na zbyt wysokie opłaty,
- ☐ Inne:_____

3. **Czy zamierzasz korzystać w przyszłości z nieruchomości Lasów Państwowych?**

- ☐ TAK
- ☐ NIE
- ☐ Inne: _____

KORZYSTAM Z NIERUCHOMOŚCI LASÓW PAŃSTWOWYCH

4. **Na podstawie jakiego tytułu prawnego Twoja firma korzysta z nieruchomość Lasów Państwowych?**

- ☐ służebność przesyłu,
- ☐ umowa zawarta na podstawie art. 33 Megaustawy,
- ☐ umowa dzierżawy lub najmu,
- ☐ decyzja administracyjna wydana przez starostę,
- ☐ inna: _____

5. **Jak długo trwał proces negocjowania warunków umowy w przedmiocie dostępu do nieruchomości Lasów Państwowych?**

- ☐ poniżej 30 dni,
- ☐ 30- 60 dni,
- ☐ powyżej 60 dni.

6. **Czy w przypadku odmowy zawarcia umowy przez nadleśnictwo lub fiaska negocjacji, Twoja firma złożyłaby wniosek do starosty o wydanie decyzji zastępującej umowę z nadleśnictwem?**

- ☐ TAK
- ☐ NIE
- ☐ Tak, ale do tej pory nie wiedziałem(am), że istnieje taka możliwość
- ☐ Inne: _____

7. **W jaki sposób została ustalona opłata z tytułu udostępnienia nieruchomości przez Lasy Państwowe?**

- ☐ W toku indywidualnych negocjacji z nadleśnictwem,
- ☐ Na podstawie określonego miernika (np. ceny metra sześciennego drewna),
- ☐ Na podstawie regulacji wewnętrznych obowiązujących w Lasach Państwowych np. zarządzenia/decyzji nadleśniczego,
- ☐ Nie wiem na jakiej podstawie ustalono wysokość opłaty,
- ☐ W inny sposób: _____

PODSUMOWANIE

8. Jakie dostrzegasz bariery w dostępie do nieruchomości Lasów Państwowych?

- ☐ Odmowa udostępnienia nieruchomości przez nadleśnictwo,
- ☐ Nadleśnictwo narzuca warunki umowy (brak możliwości negocjacji zasad dostępu),
- ☐ Brak reakcji ze strony nadleśnictwa na wniosek o udostępnienie nieruchomości,
- ☐ Brak znajomości po stronie nadleśnictwa obowiązków udostępnienia nieruchomości wynikających z Megaustawy,
- ☐ Traktowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych w taki sam sposób, jak przedsiębiorców energetycznych – oferowanie takich samych warunków dostępu do nieruchomości,
- ☐ Zbyt długi proces negocjowania umowy opóźniający inwestycję,
- ☐ Zbyt wysokie opłaty za korzystanie z nieruchomości,
- ☐ Brak przewidywalności w sposobie uiszczania opłat (np. brak jednolitej stawki, dowolność w ustalaniu stref ochronnych, niekorzystne zasady waloryzacji opłat, itp.)
- ☐ Niekorzystne zasady obowiązywania umowy, np. umowa na czas określony, krótkie okresy wypowiedzenia,
- ☐ Niejednolite opłaty za korzystanie z nieruchomości w różnych nadleśnictwach,
- ☐ Inne-_____

9. Co Twoim zdaniem wpłynęłoby pozytywnie na zwiększenie zakresu wykorzystywania nieruchomości Lasów Państwowych na cele związane z umieszczeniem i eksploatacją infrastruktury telekomunikacyjnej przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych lub na usprawnienie współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z Lasami Państwowymi?

/zaznacz maksymalnie trzy odpowiedzi/

- ☐ Obniżenie opłat za korzystanie z nieruchomości przez poszczególne nadleśnictwa,
- ☐ Ujednolicenie zasad ustalania opłat w skali kraju,
- ☐ Publikacja zasad dostępu, w tym stawek przez poszczególne nadleśnictwa na www,

- ☐ Skrócenie procesu negocjacji umowy na dostęp do nieruchomości,
- ☐ Zmiana prawa – np. wprowadzenie stawek maksymalnych za korzystanie z $1m^2$ nieruchomości,
- ☐ Zastąpienie umowy na dostęp decyzją administracyjną nadleśniczego z możliwością procedury odwoławczej i skargi do sądu administracyjnego,
- ☐ Inne: _____

itB Legal Bazański, Grabiec
Kancelaria Radców Prawnych
Spółka Partnerska

ul. Graniczna 29/215 , 40-017 Katowice,
KRS: 0000419850, NIP: 9542737428

www.itblegal.pl
www.okablowani.pl
www.bezwadium.pl

sekretariat@itblegal.pl
tel./fax +48 32 77 45 888

Kancelaria **itB Legal** specjalizuje się w doradztwie prawnym dla przedsiębiorców oczekujących wsparcia z obszarów prawa regulacyjnego, a przede wszystkim prawa telekomunikacyjnego (i ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych), prawa zamówień publicznych oraz ochrony danych osobowych. Naszym klientom oferujemy kompleksowe doradztwo we wszystkich sprawach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, doradztwo zapewnia grono Okablowanych, znających branżę prawników.

itB Legal to unikalne na polskim rynku doświadczenie – na przestrzeni kilku ostatnich lat zaufało nam ponad stu pięćdziesięciu polskich przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Ewelina Grabiec
radca prawny
ewelina.grabiec@itblegal.pl

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej w Warszawie
ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa,
KRS 0000316678, NIP 9512270210

www.kike.pl, biuro@kike.pl,
tel.: + 48 22 29 28 700,
fax +48 22 29 28 701

Patrycja Cegiełka
aplikant radcowski
patrycja.cegielka@itblegal.pl